

BUDAPESTI NAPLO

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUNSÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 írt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Ünnepi strófák.

Budapest, augusztus 14.

(K.) Vajkék volt a bölcsesség, Istváné a pálma. A pogány Vajk elment Esztergomba s a keresztény István, aki onnan visszatért: magának koronát, népének hitet és jövődőt hozott. Véletlen inspiráció vagy rábeszélés vitte-e Esztergomba? Nem. A saját bölcsesége vezérelte lépteit s a pogány Vajkot se az ész, se a fegyver hatalma nem vihete Esztergomba, ha maga föl nem ismeri a kereszténységben rejlő nagy gondolatot. De fölismerie. Ha a kereszténység csak egy koronát jelentett volna: soha Vajk le nem térdel a püspök előtt, aki megkeresztelte. Ahonnan a magyarság eredett, az volt ottan a szokás, hogy fegyverrel hódítsák meg a koronát, nem szentelt vízzel. S a pogány Vajk is ki tudott volna vivni egy koronát. Bölcsesége azonban megmutatta neki, hogy a kereszténység a magyar népnek több lesz hitnél: jövődőt lesz. Új hitével rokonokat kap a magyarság, mely rokonalanul állott Európában. S ha keresztény hitében megerősödött, lesz célja, rendeltetése, jövője. Ezért a jövődöért, melyet bölcsesége átértett, ezért a rendeltetésért, mely lekötö a rokonszenvet, ezért a célért, mely a honfoglaló hontalanoknak a kereszténységben kínálkozott: a pogány Vajk elment Esztergomba. Nem a koronáért, melyet neki ígért az ut, hanem a jövődöért, melyet magyar népének biztosított. S ma, kilencszáz esztendő múltán, dicsőítjük Istvánt a Vajk bölcseségeért. Dicsőítjük, hogy Vajkból Istvánná lett. És miután a minap megünnepeltük a magyarságot, mely ezt a hazát megalapította, most hódolva emlékezünk a kereszténységről, mely a magyarságnak ezt a hazát megtartotta.

Mert megtartotta. A pogány gondolkozó nem csalódott a keresztény gondolatban. A miért kilencszáz esztendővel ezelőtt Vajk le-

térdelt a püspök előtt: érdemes volt letérdelnie. Amit a keresztény vallástól népe számára remélt: a keresztény vallás beváltotta a reménységet. S ha Istvánt szentté avatta az egyház: az a kereszténység halála volt a pogány magyarság megtérítője iránt; de ha a magyarság keserves századokon keresztül nemcsak magának, hanem az egész nyugotnak is megvédelmezte a kereszténységet: az viszont az ő halála volt megtérítője iránt. És sohasem maradtak egymásnak adósai: a magyarság és a kereszténység. A vallás megtartotta a nemzetet a nemzetek között s a nemzet megvédelmezte a kereszténységet a többi nemzet számára is. Szenvedett a kereszténység a magyarságért, de szenvedett a magyarság is a kereszténységért. S éppen a szenvedés erősítette frigyüket, az tette bivekké egymáshoz végesvégig történelmi időkön. Ma pedig, a történelmi évforduló verőfényében mélyeséges megelégedéssel egyesülnek a kegyetes emlékezésben, mert kilencszáz esztendő múltán sincs okuk a megbánásra. A kereszténység nem csalódott a magyarságban s a magyarság nem csalódott a kereszténységben. Amit Vajk a kereszténység nagy gondolatától remélt: ez a hatalmas protektor az utolsó betűig hűségesen beváltotta. S amit a kereszténység ettől az önként meghajló magyarságtól várt: a kereszténység vált magyar nemzet is mindenkor hű gyámolítója volt, a legnagyobb veszedelemben a legnagyobb, a leghivebb.

Kicsi magyarok és kicsi keresztények, akiknek lélegzete elakad, ha a történelmükkel lépést tartani: talán látnak föltek is a kilencszáz esztendő együttlésben. Az igazik tudják, hogy ami a történelmük van, történelmi távolságból is kell nézni. Megállok a hegytetőn és meglelik lelkem az abszolút szépség mélyeséges gyönyörével: báronyos pászták futnak végig a mezőn, aranyárga, acélkék, rőt pászták, olyan simák, mint a szem tükre. De aki lenn a völgyben keresgél és minden szál kalászt

külön megnéz: a színek fölséges harmóniáját nem látja s ami nekem bársony, neki göröngyös talaj, amelyen minduntalan megbotlik. Vagy talán a kereszténység és magyarság kilencszáz esztendő múltján csak itt a legvégén romlott volna göröngyössé az ut, ahol a kicsi magyarok s a kicsi keresztények csak bukdácsolva tudnak haladni? Most romlott volna meg a harmónia, melyet még ők is megláttnak a história távolában? Rövidlátók ítélete ez. Az a történelmi harmónia is csupa göröngy volt a maga idejében s ezek a mai göröngyök is csupa harmónia lesznek a jövőben. Oh mire magunk is göröngy leszünk a göröngyök között: egy-két század múltán a szem nem fogja meglátni a ma kicsinyes ellentéteit s e kicsinyes ellentétek kicsinyes okozói: minket! Akkor harmónia lesz a disharmónia is, melyet nem minden mesterkedés nélkül csinálunk és miniszterek voltak vagy püspökök, akik harcban álltak: az idő hullámai simán ringanak fölöttük, mint ahogy a tenger tükre sem árulja el, ha emeletes hajók szaggatták is darabokra felületét.

Tévedünk és megtévesztjük egymást: ezt mondjuk munkás életnek. Pedig, akik lármát csinálunk, nem bizonyos, hogy históriát csinálunk. A bizonyítékért nem is kell messzire fáradnunk. A história helyett a tegnap krónikája is meggyőzhet. Vagy mennyi láрма, ellentét és harag közben készült csak ez a kilencszáz esztendő ünnep is! Az ember azt hitte volna, hogy a jubileum órájában fegyverek fognak csatogni és nem ünnepi harangok zúgni. Lármával, indulattal, félreértéssel és félremagyarázással volt teli a tegnap és a tegnapi krónikája. Mint nagy szárazságtól a föld arcát, repedések torzították a nemzet képét is. Semmi szépet, semmi jót sem ígért ez a kavarodás. És ma szent áhítattal figyel az osztatlan magyarság az esztergomi harangok zugására, mely a kereszt-

TÁRCA.

Papp Dániel.

— A Budapesti Napló tárcája. —

Írta: Mikszáth Kálmán.

Papp, keresztneve szerint Dániel, mindenképp két Papp Dánielre oszlik. Az egyik Papp Dániel mély és maró élt filozóf, a másik Papp Dániel szelíd költő. De ez a két ember csak egy fejet visel (és egyért fizet fejadót), de ezzel az egy fejjel három fej helyett gondolkodik.

E tekintetben szerencsés ember Papp Dániel, azért is, hogy csak egy fejadót fizet, azért is, hogy három fejjel gondolkodik, de kevésbé szerencsés, hogy ebben az anyagi korban, mikor üzleteken, nyereségen, pénzszerezésen, szóval realis dolgokon jár az emberek esze, ő holmi regény-meséken gondolkodik. Ez a szenvedélye az oka annak, hogy ebben a rovatban, ahol az ő neve a közlemény alatt szokott állni, most kivételesen a közlemény tetején áll. Amely körülmény viszont azt okozza, hogy az ő személyéről szólva kevesebb meglepet fogunk kimutatni, mint amennyi a tényleges hőmérsék, mert a hőmérsékkel nem férünk jól a hónapunk alá ő miatta, aki szívünkön van hajolva.

Van pedig szó egy új regényről, a Rátótiakról. Nagy ritkaság már mai nap, hogy jó magyar könyv megjelenjen. Hónapok elmúlnak és mincs semmi.

Az Irodalom rovatnál az Idegenek névjegyzéke is fontosabb a lapokban, mert az idegeneket mindig keresi valaki, a könyveket ellenben senki

sem keresi. — Talán nem jelennek meg könyvek, azért nincs Irodalom rovat, vagy talán jelennek is meg könyvek és még sincs Irodalom rovat. Nincs, mert a közönség nem kívánja, a közönség észre sem veszi, hogy nem teremnek új könyvek.

Pedig nem ártana erre is figyelni. Sőt meg is lehetne ijedni e jelenségtől. Priscus Rhetor jegyzi fel 440 körül Krisztus után, hogy Ravenna városában egy nyáron a golyák nem költöztek, le se ültek a tojásaikra, hozzá sem fogtak a fiúk kiköltéséhez. A lakosságnak feltűnt ez a szokatlan körülmény. Hanem mikor aztán ugyanezen a nyáron megjelent Attila a város alatt, éppen a golyáköltés idején és a várost fölégette, az embereknek eszébe jutott, hogy a golyák azért nem hozták fiaikat a ravennai házfedelek, mert Ravennának el kellett pusztulnia.

Szóval nem jól van az, hogy a hivatott íróknak nem léven közönségük a könyveikre, az újságlapok ígáiban kell erejüket elemésztenie. Kaizi beszédjének méltatására, Lueger összegyem-berezésére (amiben iszen van némi élvezet) és isten, meg a szerkesztő a megmondhatója, mi mindenféle lappálásra. Mondhatná az olvasó: „Egy kutya az, — akiben mi lakik, kiadhatja magából újságban is, ami eszrit, az eszrit ott is és ami poézis, az poézis; a virágok szépek egy bokréta köve is, de nem kevésbé szépek elvegyülve a füvek és beléndékek közt. Mi azért élvezzük őket.”

No, no. Nem úgy áll a dolog, tekintetes urak és hölgyek. Hiszen képzeljenek önk például nagy szakácsokat, mint Dubois-t, Brillat Savarin-t, az ízek és a táplálás fontos művészeit, akikkel a ragout-k és a pástétomok készítése he-

lyett krumplit hámozgatnak és mozsarakban mákot törtetnek.

De nem boesátkozom bővebb panaszkodásokba, hanem áttérek Papp Dánielre, aki az utóbbi években Bródy és Herczeg nagy sikerei közt is magára vonta a figyelmet leginkább mélységével, filozofikus kutató elméjével és ropant érzékével a stíl művészetében. Azokhoz az írókhoz tartozik ő, akik előbb lesznek híresek az írók világában és csak azután a közönségben, holott nálunk megfordítva szokott történni: a laikus tetszése szükséges ahhoz, hogy a céh mesternek ismerje. Papp Dániel megfordítva csinálja (mindenben más ő, mint a többiek), mi már évek óta ismerjük és elismerjük, ahogy mondani szokták, nagyfejűnek. A közönség köréből azonban csak most kezdenek megmozdulni. Egyik-másik kíváncsian kiált fel:

— Bőnye, ki ez a Papp Dániel?

S ebben az ejnye szóban van az az elismerés és elragadtatás, mely tárcái olvasása közben megkapja az olvasót. Valami szokatlan fanyar és mégis pompás zamat van az ő előadásában, hasonlatos az őszibarack levéhez s valami sajátos homály borong a dolgain, mintha valami szobrász brüsszeli csipkével takarná le az alakjait és nem tudná a fátyol miatt, hogy be vannak-e végezve, vagy félbehagyva. Sokszor úgy képzeljük, hogy két ember beszélgetett egymással, felelgettek egymásnak írásközben (a két Papp Dániel: a filozóf és a költő) és ahol az egyik tehetne, csupa ellenségeskedésből kihagyta itt-ott, amit a másik közből mondott és most már az olvasónak kéne ezt a kimaradt szöveget restaurálni, de ez nehéz, nagyon nehéz, mert az olvasó vagy a poétával tart és akkor nem tudja, mi lehetett az, amit a filozóf gondolt, vagy a

lénység ünnepének szól s az egész magyarság ért belőle. Nemcsak gondolatban, de képviselővel is ott van az egész nemzet. Az apostoli király képviselője, a kormány, a hivatalos állam és az áhítatos nemzet: mind együtt van a kereszténység — nem, a maga nagy ünnepén. Főlséges harmónia, ami tegnap még disharmónia volt. Hogyan? Hát a napok is csálnak, nemcsak a századok? Oh nem. Mind igazak ök, csak mi nem vagyunk azok. Mi lármát csinálunk, a históriát szerencsére magasabb hatalmak csinálják. A mi eszközeink kicsinyesek, az ő eszközeik főnségesek. S ünnepé tudják várásolni azt is, amit mi indulattal rendeztünk, imává tudják változtatni azt is, amit mi haraggal mormoltunk.

De amit mi csinálunk vagy valaha csináltunk: mind csak látszat, aminek igazi világosságát a história adja meg. S a história, mely a magyarság és kereszténység kilencszáz esztendő múltját olyan összeforrtnak, örökkévalónak mutatja: elmosza majd a mi hétköznapi torzalkodásaink emlékét is, hogy az ünnep harmóniája szerint ítéljen e százados viszonyról. A história nem fog a kicsinyesekről regélni, de följegyzí az ünnep főnségét, mely kilencszáz esztendő múltán is igazolta a Vajk bölcsességét. A nagy gondolkodót, aki megértette a kereszténységben rejlő nagy gondolatot s elmenő Esztergomba: magának nevet és koronát, népének hitet és jövődöt hozott a kereszténységgel...

BELFÖLD.

A tapolcai választás. Ma volt a képviselőválasztás a Mocsy Antal halálával megüresedett tapolcai kerületben. Két jelölt állott egymással szemben: a szabadelvű párti Hertelendy Ferenc és a néppárti Abaffy Emil. A választás a késő éjjeli órákba nyúlt bele és mikor a sorokat írjuk, még nem ismeretes az eredménye. Előrelátható azonban, hogy a szabadelvű párt fényes győzelménél fog végződni. Ejjéltájban ugyanis Hertelendy Ferencnek 1393 szavazata volt Abaffy Emil 874 szavazata ellen. Minthogy pedig a kerület választóinak már nagyobb része leszavazott, Hertelendy megválasztása kétségtelen.

A Magyar Szó mai száma a következő kritikával elegy jóslatot közli:

A néppárt ma seprí be annak a honoráriumnak első részét, amelyet neki Széll Kálmán miniszterelnök biztosított akkor, amikor paktumot kötött a reakcióval, amely őt

filozóf Papp Dániellel tart és akkor fogalma sines, hogy az a poétának miféle gondolatát hagyta ott ki.

Mindegy. Talán éppen így érdekes. Balgaság azt mondani egy folyamra: „Ha így folya, szebben folya.” Szókták ugyan szabályozni is, de csak mégis az a fő, hogy mennyi az ereje malmokat hajtani, hajókat visz-e vagy csak csónakokat?

Papp Dániel még fiatal ember, alig lehet harminc esztendő, nagy sugár, vállas, barna férfi, inkább látszik királyi testőrnek, mint írónak. Voltaképpen a jogi pályára készült s mint gyakornok egy kiváló fővárosi közjegyzőnél, Jeszenszky Danónál dolgozott, aki maga is költő és egyike a régi fából faragott nemes idealista férfiaknak. Innen sodródott valahogy az írói pályára...

De mit akarok én életrajzba kezdeni, ahol még a pálya csak most kezdődik? Hiszen ez még csak az első regénye, mely bizonyára diadalmas utra indul meg a közönségbe, hogy onnan hozza meg a színek a további pályájához.

Az új regény nem mozaik nagygényű témát. Nincsenek benne megrázó társadalmi problémák, se nagy konfliktusok. Egy kis városnak, Rátótnak a rajza ez, de annyi színpompával és annyi megfigyeléssel, hogy meglevenedni látszanak a jellegzetes kisvárosi alakok felszeg szokásaikkal, kicsinyességeikkel. A nagyravágyó polgármester Puc Andre, Gábor kapitány, a bevoga-planinai önálló parancsnok törülköszött, jól megrajzolt alakok.

Érdekesen van bevezetve az ottomán vá-

hatalomra segítette. E paktum értelmében a miniszterelnök kötelezte magát, hogy azokat a kerületeket, amelyeket ez idő szerint a néppárt és a függetlenségi párt tart kezében, meghagyja birtokukban és azok visszahódítására kezét sem fogja megmozdítani. — Hogy Széll Kálmán a néppárttal szemben megtartotta szavát, az beigazolást nyert a tapolcai választásban, amelyre makacsul vonakodott jelölést állítani.

Nincs is szebb a tárgyilagos kritikánál.

Az esztergomi ünnep.

— A Budapesti Napló kiküldött tudósítójától. —

Esztergom, augusztus 14.

Egyszerű díszében magasztos történelmi jelentőségéhez méltó az ünnep. Zászlók, cimerek és virágok ékesítik a templomokat, a középületeket és a magánosok házeit. Az ünnepi dísz már készen van tegnap óta, ma már csak az esti kivilágítás mécseseit igazgatják. Nyugalmas, csöndes a reggel, az utcákon ünnepi ruhában járnak a vidékiek, akik már az éjszaka megérkeztek. Egymásután jönnek a zárandokcsapatok: férfiak, asszonyok, öregek, fiatalok, erők és bénák. Elöl a zászlóvivő, utána a bucsusok, meg-megállnak a templomok előtt és énekelnek. Kora hajnal óta a vonatok mind zsufolva érkeznek meg az állomásokra, ahonnan kocsin és gyalog özönlik a sokaság a városba.

A délelőtt a nagy ünnepeket megelőző hangulat tölti el, a sietség, az utolsó kalapácsütés, az arcokon az áhítat. A Dunáról lenge szellő kél és a verőfényes időben lágyan lobogtatja a zászlókat. Van mindenféle zászló, pápai, primási, nemzeti színű, a város, a megye színével, aztán tömördek cimere és lombfűzér mindenfelé. A térségeken diadalkapuk állanak, homlokzatukon ezzel a fölirással:

1000 — 1900.

A káptalani épületeken Sanctus Adalbertus a sajátos egyházi motívuma a díszítésnek, egyebütt tulnyomó a sárga-fehér és a sárga-kék lobogó mellett a nemzeti színű. Nem felekezeti az ünnep. A magánosok épületei kivétel nélkül díszesek és nemzeti színű zászlók lengenek a két zsidó templomon is, mind a kettőnek a homlokzatán transzparensek vannak az esti kivilágításra. Nagy harmóniája a békés együttműködésnek, a történelmi mult közösségének mindaz, ami látható az utcákon és ami sejtethető a lelkekben.

hivatalnok, Szarka János is, de sajnos, később mintegy kiejti a szerző a kosarából; a többi figura, gróf Rátóthy, Rovat szerkesztő és a tanár halavány, túlságosan pongyolán odavetett alakok. Altalában két részre választható e kis regény, melynek egyik nagy érdeme, hogy senki se hal meg benne (most, a tömeges gyilkolások divatjában), viszont hibája, hogy a meseje sovány egy kicsit. Maga a szobor-akció pompás kiinduló fundamentum, de a szerző nem elég szerencsésen építette rá a cselekvényt és a bonyodalmat.

Azért és annyiban osztható a regény két-félé, mert amit a szerző mond az ő alakjairól, az mind olyan, mintha egy nagy rőf mondaná, amit azonban maguk ezek az alakok mondanak és cselekesznek, abban még van kívánni való. Ebből tehát röviden az következők, hogy Papp Dániel, kiből egy Kemény Zsigmondhoz hasonló mély gondolkozó jelenik meg a felszínen, mint leíró és stilszta már most is művész, mint jellemző és megfigyelő már most is mester, hanem a mesesszővésben és alakjainak mozgásában, beszélgetésében még egy kicsit félénk röpti.

Regénye azonban így is gyönyörködtető olvasmány s mint egy nagy talentumnak első munkája — bizonyára nagy feltűnést fog kelteni.

De ha nem is. Azért ne vesztisse kedvét. Csak meséljen még tovább. Mint a hogy a madarak énekelnek a néptelen erdőben, még tán szebben, ha senki sem hallgatja és énekelnek, ha ott vannak a favágók is és tulesattogtatják a dalaikat a fejszékük zajával.

Aranysugarait a bazilikára ontja a déli nap. A méreteiben is impozáns székesegyház — amelyről Petőfi Sándor azt mondta, hogy gyönyörű rom lesz valamikor — a bástyán mintegy uralkodik az egész város fölött. Alatta hőmpölyög a Duna, mellette a szép Duna-híd, a primási palota és köröskörül zászlók lengenek, a háttér lomb-sátor és sziklavár: a leggyönyörűbb tájkép. A rozoga propeller komolykodó buzgósággal, fűsüketítő puffogással szeli át a Dunát és egyre hozza a vendégeket. A Mária-Valéria-hidon, amelyet az állam szépen földiszított, robognak a fogatok az állomás felé és vissza. Elharangozták a sok templomban a deket, a város perceről-perere mozgalmasabb, az utcák élénkebbek.

Megszólal a Nagy-Boldogasszony harangszava, a várókrol mozgórlövések hallatszanak: két óra van. Milyen érelesen zeng a harangszava, ünnepi ájtatossággal lopózik a szívekbe. A zaj mindenütt elnémul és magasztos hangja moszse hallszik a Nagy-Boldogasszony harangjának. Megkezdődik az ünnep.

Hosszu kocsisor megy az esztergomi pályaudvarra. Lilaszínű talárban a főpapak, diszruhában a megyei és állami előkelőségek: valamennyien a kormány képviselőire várakoznak. Valami kis késése van a vonatnak és közben vidáman beszélgetnek az ünneplők. Sugárzik az öröm az arcokról, hogy milyen szép is ez így együtt, kéz kézbe téve, csupa harmónia, az igazi szeretet... De élesen fűtten a vicinális.

— Jön a miniszterelnök!

Hosszu a vonat, utolsó a szalonkocsi. Széll Kálmán száll ki először, utána Darányi Ignác. Lelkes éljenzés hangzik, aztán előlöl Andrassy János alispán — a főispán beteg — és röviden üdvözlí a miniszterelnököt. Nincs sok késni való idő, a miniszterelnök is röviden válaszol, miként alább olvasható, mosolyog és az alispánhoz fordul: — De most ki Párkány-Nánára!

Megindul a kocsisor át a városon, át a Duna-hidon, ki Párkány-Nánára, ahonnan Frigyes főherceget, a király képviselőjét várták. A földiszított állomásra kisse korán érkeztek a főherceg fogadására. A kormány itt már megalakul, Széll Kálmán köré csoportosul Wlassics, Plösz, Darányi, Lukács, közben táviratot hoznak a miniszterelnöknek, elolvassa, aztán tovább folyik a beszélgetés.

Háromnegyed négykor megérkezett a vonat, amely a király képviselőjét hozta. Lelkes éljenzéssel fogadják Frigyes főherceget, aki mindenekelőtt a miniszterelnökkel fogott kezét, aztán fogadta az alispán üdvözlését. Az üdvözlésre katonás rövidséggel válaszolt és mindjárt megindult a menet a város felé. Az állomástól vezető uton bucsusok álltak mind a két felől. Az éljenzés helyett zsoltárokat énekeltek.

Frigyes főherceggel Széll Kálmán miniszterelnök ült egy fogaton. A főherceget báró Kotz altábornagy, gróf Ceschi de Santa Croce János kamarás, Wurm Vencel alezredes és Gerzics kapitány kísérte. A menet a Primás-téren állapodott meg. Frigyes főherceg megszémlelte a ki-rendelt díszszázadot, aztán a katonaság tisztelgése után visszavonult egy félórára a primási palotában levő lakosztályába.

(A kormány megérkezése.)

Ma kezdődtek meg a magyar katolicizmus kilencszáz éves jubileumának fényes ünnepségei és felsége a király képviselőjének, Frigyes főhercegnek, Széll Kálmán miniszterelnök és a kormány több tagjának, a képviselőház elnökének, a főpapságnak és igen nagyszámu, előkelő közönségnek jelenlétében. Már napok óta érkeznek a vendégek az esztergomi ünnepségre az ország minden részéből.

A mai délelőt folyamán érkeztek ide Lukács László, Plösz Sándor és Wlassics Gyula miniszterek és Gromon Dezső államtitkár. A délután folyamán jött Perczel Dezső, a képviselőház elnöke is. Nemeskéri Kiss Pál államtitkár családi okokkal kimentette távolmaradását.

Délután fél három órakor jöttek meg az esz-

Olvasmány a szünidőre.

Az „En Ujságom” meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörű képeivel a legszebb, legjobb képes heti magyar gyermeklap.

Szerkesztő Pósa bácsi. — Negyedévre csak 2 korona.

Kiadóhivatal: Budapest, Andrassy-ut 10. szám.

tergomi pályaudvaron Széll Kálmán miniszterelnök és Dardányi Ignác földmívelésügyi miniszter, Hazay István és Győry Lóránt miniszteri titkárok kíséretében.

A pályaudvaron a fogadásra megjelentek Hettyey Sámuel és Bogisich püspökök, Kohl Medárd és dr. Walter Gyula kanonokok, Andrássy János alispán, Frey Ferenc, Kobek István, Komlóssy Ferenc, Rossival István, Ruffy Pál és Neusiedler Károly országgyűlési képviselők, Vaszary gazdasági tanácsos, Wimmer Imre polgármester, Niedermann József főkapitány stb. A minisztereket kiszállásukkor lelkes eljénzés fogadta. A gyengélkedő Kruplanicz főispán helyett Andrássy János alispán mondott a megye s a város nevében szíves „Isten hozott”-at.

Széll Kálmán miniszterelnök meleg szavakban köszöntö meg a szíves üdvözlést, amely annál örvedesebben lepte meg, mert hiszen nem is számíthatott rá. Örömmel jelent meg és az a melegség, amely az üdvözlésből kiáradt, biztosítja őt arról, hogy jól is fogja magát itt érezni.

Három órák megkondultak a harangok, jelölve az ünnepi vacsernyá kezdetét, amelyet Császa György kalocsai érsek végzett.

(A király képviselőjében.)

Az ünnepi vacsernyák még vége sem volt, mikor hangos eljénkiáltások és kocsirobogás hallatszott be a székesegyházba. Háromnegyed négy óra volt, mikor a gyorsvonat a párkány-nánai állomásra érkezett, Frigyes főherceggel, akit a papság részéről Komlóssy Ferenc, Rossival István és Csernoch János kanonokok, a kormány részéről Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László pénzügyi, Plósz Sándor igazságügyi és Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterek, továbbá Gromon Dezső államtitkár fogadták.

A berobogó vonat dörgő eljénzés fogadta, mely megismétlődött, mikor Frigyes főherceg a vonatból kiszállott. A főherceg mindenekelőtt Széll Kálmán miniszterelnökkel szorított kezet s hosszasan beszélgetett vele. Majd Andrássy János, Esztergom vármegye alispánja a következő szavakkal üdvözölte a főherceget:

Császári és királyi fenséges főherceg ur!

Ösünköl öröklött és keblünkben változatlanul megörzött tántorithatatlan hűség, odaadó ragaszkodás és szeretői érzelmeitől áthatva, kedves kötelességünknek ismerjük, hogy fenségedet, mint császári és apostoli királyi fenségek képviselőjét, a vármegye területére történt lépése alkalmából Esztergom vármegye és város közönségének nevében hódolatleljes, mély tisztelettel üdvözöljük és kívánjuk, hogy fenséged jól érezze magát körünkben és Isten áldja meg a császári és apostoli királyi fenséget. Az Isten áldja meg fenséges urunk legmagasabb képviselőjét, fenségedet.

Frigyes főherceg az üdvözlő szavakra a következőképpen válaszolt:

Esztergom vármegye és Esztergom szabad királyi város közönsége érzelmeinek kifejezését, a trónhoz és ő felségéhez a királyhoz való tántorithatatlan hűségük és ragaszkodásuk nyilvánítását örömmel veszem és szívesen fogom ő felsége legmagasabb tudomására hozni. Fogadják a szívélyes fogadtatásért őszinte köszönetemet.

A főherceg ezután kíséretével együtt kocsiba szállt s Széll Kálmán miniszterelnökkel hosszú kocsisor élén a városba hajtatott, ahol a Primás-téren elépett a sorfalat álló tisztúkar előtt, a magasabb rangú tiszték közül többieket megszólítással tüntetve ki; majd elvonult előtte a díszszázad. Ezután a főherceg a hercegprimás palotájában levő lakosztályába tért.

Délután öt órákor a főherceg megjelent a Széchenyi-téren emelt új Szentháromság-szobor megál-dásánál. Az egyházi szertartáshoz elkísérték Széll Kálmán miniszterelnök, továbbá Wlassics Gyula és Lukács László miniszterek, Gromon Dezső államtitkár stb.

(A küldöttségek fogadása.)

Az egyházi szertartás lefolyása után a főherceg visszatért lakosztályába, ahol délután hat órákor a küldöttségeket fogadta.

A katolikus klérus küldöttségét Vaszary Kolos bitoros hercegprimás vezette Frigyes főherceg elé. A primás a következő beszédet intézte a főhercegre:

Császári és királyi fenség, kegyelmes uram! Mint első szent királyunk dicső örökösének nö-

dolva tisztelt képviselője előtt jelenünk meg, szerény utódaiként azoknak a lánglelkű férfiaknak, akik kilenc század előtt először lobogtatták e haza határai között az Evangélium messze világító fátyláját és első gyönyörű ördökek abban a ragyogó fényben, amelyet a szent korona apostoli királyunk halántéka körül árasztott. Ez időtől fogva drága öröksége, feltétlenül örökölt hagyománya nemzetünknek az a töretlen hűség, odaadó ragaszkodás és lelkes hódolat, amelylyel királyat mindenkor övezni legfőbb büszkeségének tekintette. Eszedezünk, kegyeskedő fenséged ezen legmélyebb alattvalói hódolatunkat, törhellen hűségünkkel azon leghatározottabb biztosításunkkal juttatni legkegyelmesebb urunk és királyunk trónjának zsamolyához, hogy hosszú és boldog uralkodása hazánk boldogítására napi főhászaink legfőbb tárgya. Fogadjá fenséged is kegyes megjeleneésért halánk legmélyebb nyilvánítását és engedje meg ama kívánságunk tolmácsolását, hogy az Isten fenségedet családjaival együtt sokáig, igen sokáig éltesse. (Lelek eljénzés.)

Ez üdvözlő beszédre a főherceg következőleg válaszolt:

Öszinte örömmel jelentem meg ő császári és apostoli királyi Felsége legmagasabb megbízásából a mai ünnepen, amely a kereszténység hazánkba történt behozatalának és magyar királyság megalapításának kilencszázadik évfordulója.

A katolikus klérusnak hódolatát és királyához való töretlen hűségének és odaadó ragaszkodásának kifejezését, amely a magyar nemzetnek őseitől öröklött hagyományos erényét képezi, őszinte köszönettel veszem át és örömmel fogom ő felsége magas színe elé juttatni.

Biztosíthatom Eminenciádat, hogy ő császári és apostoli királyi fensége királyi kegyelmében hódolatukat mint mindig, úgy most is kegyesen fogja fogadni.

Következett Esztergom vármegye küldöttsége, amelyet a gyöngélkedő főispán helyett Andrássy János alispán vezetett a főherceg elé. Az alispán üdvözlő beszédre Frigyes főherceg ezt a választ adta:

Esztergom vármegye közönségének hódolatát és a király ő felsége iránt érzett töretlen hűségének biztosítását örömmel fogadom és szívesen fogom azt ő császári és apostoli királyi fensége előtt tolmácsolni.

Ezután Esztergom városa tisztelet a főhercegnél Wimmer Imre polgármester vezetése alatt, kinek üdvözlő beszédre Frigyes főherceg következőleg válaszolt:

Esztergom szabad királyi város közönségének most kifejezett hódolatát, mely méltó visszhangja azon hagyományoknak, melyek a város multjához fűződnek, belső örömmel hallottam és szívesen fogok ennek ő felsége előtt kifejezést adni.

(Az est.)

Esti nyolc órákor újból megszólaltak a harangok s a tamáshegyi kálvária-templom előtti téren megkezdődött a toronyzene, amelyet Bogisich Mihály címzetes püspök, esztergomi kanonokok, az egyházi zene klasszikus művelője rendezett.

A mai ünnepi programot az egész város fényes kivilágítása fejezte be, melyre nagyszerű előkészületeket tettek, de amelyet a záporosó alaposan megromlott.

A legtöbb házon óriási transzparensek vannak a felirattal:

„900—1900.”

a király vagy a hercegprimás arcképével.

Különösen szép a Bazilika hatalmas épületének, a szemináriumnak kivilágítása, melyen egy hatalmas kétágu kereszt uszik fényárban, továbbá Asztrik, az első primás és Vaszary Kolos arcképe, Vayk megkeresztelése és Szent István megkoronázásának szimbolikus ábrái láthatók. A várba vezető út szintén gyönyörűen ki van világítva, s egy transzpárensen e felírás olvasható:

Isten áldd meg egyházunkat és hazánkat.

Kilenc órákor a katonai zenekar lampionos menettel a Széchenyi-térre vonult, hol néhány darabot játszott, majd a Bottyán János, Jókai-, Széll- és Budai-utón, továbbá a Ferenc József-utón és a Vár-utón végighatadva, a kanonokok házai mellett megkerülte a várhegyet és a Sötét-kapun át a lak-tanyába tért vissza.

Ez volt a mai ünnep utolsó akkordja.

A főherceg már holnap délelőtt elhagyja a várost, mert katonai kötelességei máshová szólítják. Erre való tekintettel a holnapi *Te Deum*-a a Rimély püs-

pök által tartandó szent beszéd tartama 12 percben állapított meg.

Temesvár, augusztus 14.

A kereszténység 900 éves jubileuma alkalmából a házakat feldíszítették, este kivilágítás volt.

KÜLFÖLD.

A királyról. Ischlből táviratozzák, hogy Körber osztrák miniszterelnök ma délelőtt 11 órákor kihallgatáson volt ő felségénél, azután pedig hivatalos volt a családi ebédre. Gróf Goluchowski külügyminiszter ma reggel Ischlből Bécsbe érkezett.

Bécs, augusztus 14.

Körber miniszterelnöknek ma Ischlben két órai kihallgatása volt az uralkodónál. Ennek a kihallgatásnak, mint beavatott helyen mondják, nagy jelentőséget tulajdonítanak. Hir szerint ugyanis Körber e kihallgatáson előterjesztette az uralkodónak a parlament behívására és a parlament szanálására vonatkozó javaslatát, melyeket az uralkodó állítólag el is fogadott.

Hir szerint Körber el van határozva a parlamentet bizonyos kautálák alatt szeptemberre összehívni. E kautálákhoz tartozik annak biztosítása, hogy a parlament tárgyalásai nemcsak hogy nyugodtan fognak folyni, hanem hogy a parlament bizonyos munkakészséget is tanusít. E célból a miniszterelnök már a legközelebbi idő alatt tárgyalásokba fog bocsátkozni az egyes pártok legelőkelőbb tagjaival.

A mai napnak legérdekesebb mozzanata különben az, hogy Körber a kihallgatás és az udvari ebéd után, amelyre hivatalos volt, hosszabb értekezletet tartott báró Chlumecskyvel, aki ma Ausseából Ischlbe érkezett.

A khinai háború.

Budapest, augusztus 14.

A Khinából érkező legutóbbi tudósítások megegyeznek abban, hogy a szövetséges csapatok már igen közel, egyik forrás szerint huszonöt kilométernyire, a másik szerint husz mérföldnyire vannak Pekinghez s úgy vélik, hogy egészen a fővárosig nem is fognak szervezett ellenállásra találni. Ez azonban alig valószínű. A khinaiak 1860-ban is visszavonultak az angolok és franciák elől, de Peking közelében a Liangshihó folyó mögött erős ellenállásra szervezkedtek, amelyet Grant és Montauban tábornokok csak nagy nehézséggel győzhettek le. Bármint legyen is, a hatalmak nem várják be azt, hogy Li-Hung-Csang Európába jöjjön alkudozni — miként állítólag szándékában van — hanem mielőbb be akarnak vonulni Pekingbe s csak ott és akkor kezdik meg a tárgyalásokat — azaz, aki illetékes lesz rá; mert Li-Hung-Csang megbízásának az illetékességéhez legalább is szó fér.

(Az előnyomulás.)

London, augusztus 14.

A *Daily Express*nek egy sanghaji távirata szerint a szövetséges csapatok szombaton délben már csak husz mérföldnyire voltak Pekingtől.

A *Daily Telegraph*nak egy washingtoni távirata azt jelenti, hogy a tengerészeti hivatalt tegnap délben értesítették, hogy a szövetséges csapatok megszállották Ho-Vai-Vut.

Reney tengernagy jelenti, hogy a khinaiak, miután néhány lövést tettek, elmenekültek. Ebből azt következteti, hogy a szövetségesek Pekingig nem fognak szervezett khinai csapatok ellenállásával találkozni.

Páris, augusztus 14.

Az elnöki palotában ma minisztertanács volt, amelyen Delcassé külügyminiszter egy táviratot olvasott fel, amelyben a sanghaji francia konzul ismét azt az aggodalmát fejezi ki, hogy *Sanghaiban* és környékén megzavarják a rendet és bejelenti, hogy intézkedéseket kell tenni a francia telep megvédésére.

Ma reggel Takuból e hó 8-iki kelettel a következő távirat érkezett: A tengerügyek tanácsa, amely a legutóbbi hadműveletek alkalmából ülést tartott, elhatározta, hogy a *Peking felé*

Fényképezési műkedvelőknek!

Kitűnő fényképezési szalon- és utazó apparátusok, új, felülmúlhatatlan pillanatí kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kívántra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

való előnyömlést folytassák. Az indo-kínai kormányzó azt táviratozza, hogy angol forrásból eredő hírek szerint az expedíciós hadtest most 25 kilométernyire van Pekingől.

Pétóvár, augusztus 14.

A vezérkar a következő mai keleti jelentéseket kapta:

Lingyevics tábornok jelenti a hadügyminiszternek e hó 8-áról és 9-éről: Az expedíciós csapatok főnökeinek kölcsönös megegyezése után 5-én hajnalban vezetésem alatt megtámadtuk Peicang mellett, lizenkét verszinyre Tiencintől, a pekingi uton, a kínaiak jól megerősített hadállását. Az állást még jobban megerősítette a nagy területet elborító árvíz és a lövésekkel ellátott sáncok. A kínaiak száma huszonötezer ember ivolt. Parancsnokuk Dsun-Csu volt. Reggel tíz órakor az orosz csapatok már bevették s megszállták a baloldali pozíciót és két vasúti hidat. Ugyanakkor a japánok, angolok és amerikaiak a Ssessel tábornok vezetése alatt álló 3. kelet-szibériai lövészdandárral megkerülték az ellenséges pozíció jobb oldalát és bevették. A kínaiak oly gyorsan vonultak vissza, hogy a hajóhidat nem rombolhatták le. Az ellenség üldözésére oroszokból, angolokból és japánokból álló gyalogságot, tüzérséget és lovasságot küldtünk ki. Az oroszok vesztesége hat katoná. A japánok kétezáznál többet, az angolok és amerikaiak egyenkint huszonkilenc embert veszítettek. A kínaiak vesztesége nagy. A nemzetközi csapatok elfoglalták egész táborukat. A kózákok tizenhárom ágyút ejtettek zsákmányul. Hatodikán reggel négy órakor az oroszok és a szövetséges csapatok Peicang bevétele után keményen folytatták a támadást Jangcun ellen a Peiho mindkét partján. Husz verszinyi menet után, negyven fokban melegben ostrommal bevették a sánomvéreket és Jangcun varost. Elővédünk Moel ezredes parancsnoksága alatt az ellenséges hadállás jobb oldalát támadta meg, három óraig tartó harc után el is foglalta a tét s megszállta a vasúti hidat, a vasúti állomást és két hajóhidat. Az angolok, japánok és amerikaiak az arconál működtek közre. A veszteségek még ismeretlenek. A mi részünkről tizenhat katoná és két tiszt sebesült meg. A kínaiaknak, akik körülbelül huszezen voltak, nagy veszteségük volt. Csapatunk most Jangcun mellett a szabadban táboroznak kitűnő egészségben.

Berlin, augusztus 14.

A Wolff-ügynökség jelenti Tiencinből 8-iki kelettel: Jangcunnál a kínaiak csak egy vasúti állást tartottak megszállva. A kínaiak rövid ellentállás után visszavonultak Hsziku felé, a hová a kínai derékhad Csa tábornokkal és Csili főkormányzójával egyenest Peicangból menekült.

(A pekingi követek.)

Berlin, augusztus 14.

Pekingből Fojszák orosz ezredes azt a jelentést kapta, hogy a kínaiak július 31-éről augusztus 1-ére virradó éjjel újra megkezdtek a követések bombázását és az európai tekezőt meggyalázták. Az idegeneknek csak augusztus 8-ig van élelmiszerük.

London, augusztus 14.

A Daily Telegraph szerint az angol kormány Macdonald pekingi angol nagykövettől titkosjegyű táviratot kapott, amely augusztus 6-ikáról kelt és ezt jelenti:

Helyzetünk kétségbeesett. Tíz nap alatt elfogy minden élelmünk. Ha időközben segítség nem érkezik, valószínű, hogy általános mérszárlásnak leszünk áldozata. A kínai kormány ajánlatot tett, hogy pennünket őrizet alatt Tiencinbe hajlandó szállítani, de mi a Caotore-esetre emlékezve, visszautasítottuk az ajánlatot.

Pétóvár, augusztus 14.

A hivatalos lap közlése szerint a pekingi orosz követ Pekingből augusztus 4-iki kelettel a következő titkosjegyű táviratot küldte a külügyminisztérium vezetőjének:

A kínai kormány megint hozzánk, pekingi idegen képviselőkhöz fordul, hogy harcoljunk meg Tiencinbe utazásunk napját és föltételeit. Egyidejűleg közölte velünk a cungli-jamen, hogy az idegen kormányok egyetlen egyszer sem követelték a kínai követektől Pekingből fedezet alatt való elutazásunkat. Mi azt válaszoltuk, hogy instrukciókat kérünk kormányainktól, mert anélkül nem hagyhatjuk el állomásunkat. Kötelességemnek tartom bejelenteni, hogy elutazásunk végett mellőzhetetlenül szükséges, hogy annyi szövetséges csapat jöjjön értünk, amennyi elégséges nyolcoszáz európai ember, közöttük kétszáz asszony és ötven sebesült védelmére. Tiencinbe utazásunk ebben az évszakban, közlekedési utak hiányában, egyáltalán veszélyes. Itteni kollégáim mind hasonló táviratokat küldenek kormányainknak. Kérem, sziveskedjék az érdekelt családokat értesíteni, hogy a császári követtség és az orosz telep tagjai jól vannak.

London, augusztus 14.

A pekingi európai telep fölmentését néhány nap

mulva várják. A nemzetközi kábeltársaság már elfogad Pekingbe szánt táviratokat, amelyeket Csi-Nan-Fuból futárral küldenek tovább.

(Az orosz-kínai határharc.)

Pétóvár, augusztus 14.

A szibériai és kelet-ázsiai csapatok legutóbb jelentett új szervezésének lényege az, hogy az összes ott lévő csapatokból három hadtestet alakítottak. Az eddigi szibériai csapatok alkotják az első hadtestet és a nevük 1. szibériai hadtest lesz. Az oda-küldött segédszázadokból két új hadtestet alakítanak 2. és 3. szibériai hadtest névvel. Azonkívül még egy hadtestet alakítanak a partszálló csapatokból.

Pétóvár, augusztus 14.

A Ruszki Invalíd jelentése szerint Lenovics tábornokot, a szibériai hadtest parancsnokát, az 1. szibériai hadtest parancsnokává, Kaubars barót, a 2. lovassági hadtest parancsnokát, a 2. szibériai hadtest parancsnokává, Vasziljevskzi tábornokot az 1. Kolenko vezérőrnagyot a 2. hadtest és Vartosz ezredet a partszálló hadtest törzskari főnökévé nevezték ki.

(Waldersee.)

Páris, augusztus 14.

A Temps szerint a mai minisztertanács gróf Walderseenek a kínai szövetséges csapatok főparancsnokává történt kinevezésével előállott helyzettel foglalkozott.

(A német császár beszéde.)

Berlin, augusztus 14.

A Lokal-Anzeiger közli egy a Khina felé utazó tiszt levélét, amelyben elmondja, hogy elutazásukkor megjelent közöttük a hajón Vilmos császár is. A császár beszédet intézett a katonákhoz, amely beszéde eddig ismeretlen volt. Ugy írom le a császár beszédjét, írja a tiszt, amint azt elmondása után tisztársaimmal együtt összeállítottuk. A császár így szól hozzánk:

— Komoly dolgoknak mennek önkélebe. Szándékom ellen Khinával való viszonyunk hihetetlenül elmérgesedett. Négy esztendővel ezelőtt Európa nemzetei önjáték meg legszembetűnőbb jogaitok című rajzommal a világnak utmutatást akartam adni. De az én figyelmeztetésemre nem hallgatott senki. A mostani állapotnak oka, hogy teljesen félreismerték az ellenséget. Ha a követek gyanították volna a nép forrongását, jobban tudták volna magukat megvédelmezni és csapataikkal hamarosan biztonságba hozták volna magukat. Így szenvedtük aztán ezt a ségyet. Ne nyugodjanak meg önkéle addig, amíg az ellenséget annyira meg nem alázták, hogy tényleg állva könyörög kegyelemért.

Hogy önké. uraim, idegen nemzetek tisztjaitól megkérdelvezte, fölvilágosítást tudjanak adni, elmondom önkéne politikai szándékaimat. Céltom ugyanis, hogy legyőzzem a fölkelést és a legszigorúbban megbüntessem a fölkelőmosokat. Azután kívánom a statusquo visszaállítását és egy erős kormány fölállítását, amely képes lesz írásbeli garanciákat nyújtani arra nézve, hogy ilyen állapotok nem fognak többé bekövetkezni. Hogy melyik lesz ez a kormány, azt még nem tudom. Hire jár, hogy a régenscsászárné már elmenekült. Ezenkívül nemesak a kínaiak, de a mandzsuk között is kitört a lázadás. Khina föloldozásának határozottan ellene leszek. Az én véleményem szerint erre most még gondolni sem lehet. Mert ez sok más bonyodalomra ad alkalmat. A kínaiak a központi kormányzásban vannak szokva. Így volt ez eddig is s ez az állapot nekünk és kereskedelmünknek kedvező.

A mi a hadjáratot illeti, óvakodjanak kevése becsléni az ellenséget. A kínai, amint nekem Mauve százados mondotta, bátor katoná, aki a bajokban is örömet lel s akit erős vezetők keze alatt nem szabad kicsinyelni, mert modern fegyverekkel van ellátva, európaiak tanították és szerelték föl. Tanulják ki az ellenség taktikáját, harcmodját s tekintsek úgy, mintha európai ellenfél állana öökkel szemben. Ne fedjék a kínai ember ravaszságát sem. Bánjanak vele jól és igazságosan. Mert a kínai sokkal igazságosabb, semhogy a bár csak látszólag is igazságtalan eljárást tűrné. Mindenekelőtt pedig óvakodjanak attól, hogy erejüket szétforgácsolják, e nélkül Seymour tengerenagy sem járt volna oly rosszul. Ő kétezer emberrel akart egy millió város ellen vonulni s tévesen volt értesítve a helyzetről, ami annál sajnálatabb, mert Seymour résztvett 1860-ban Peking elfoglalásában s negyven esztendővel ezelőtt szerzett tapasztalatait a mostani helyzetre alkalmazhatta volna. Különösen lelkükre szeretném kötni: mi tanulhatunk az angoloktól, akik csak az utolsó hónapokban nagyobb csapatokat szállítottak hajón, hogy utközben is a legényeséget futásban gyakorolják, hogy a jó ebédet s télienség után ne következzenek be hirtelen a

nagy megerőltetések. Más nemzetek tisztjeit szemben minden politikai és nemzeti érzést természetesen tegyenek félre. Legyenek bár oroszok, angolok, franciák vagy japánok, gondolják meg, hogy mind ugyanegy ellenség ellen küzdünk. Szerezzenek öök dicsőséget a német névnek, a német zászlónak és nekem. És most szerencsés utat!

Ezek, írja a tiszt, majdnem szószertint a császár szavai. Minden egyes szavát erősen hangsúlyozta s nagy határozottsággal beszélt, de mégis barátságosan. Azután a parancsnokoknak és a kapitányoknak kezet nyújtott s hosszabb ideig maradt közöttünk.

(A féltékenykedő hatalmak.)

Bécs, augusztus 14.

Itteni kormánykörökben Anglia, Amerika és Japán kínai politikáját fokozódó bizalmatlansággal nézik. Attól tartanak ugyanis, hogy az államok a Pekingbe való bevonulás után a nemzetközi egyetértést fel fogják bontani, hogy Khinától külön önyöket eszközöljenek ki.

Brüsszel, augusztus 14.

Egy sanghaji távirat szerint Li-Hung-Csang Európába fog utazni, hogy a hatalmakkal tárgyaljon a békekötés érdekében.

Köln, augusztus 14.

Ahhoz az amerikai javaslatához, hogy a követeknek Tiencinbe való szállítását bízzák a Jaffe tábornok alá rendelt hadoszlopára, a Kölnische Zeitung megjegyzi, hogy Jaffe vezetésén alig lehet kifogást tenni, ámbar a legtöbb hatalom alig lesz már hajlandó a kínaiak érzékenységét kimélni, az amerikaiaknak az a készsége azonban, hogy a követek megmentése után a békét közvetítsék, csak kevés sikerrel kecsegtet, mert a hatalmak ma a legmagasabb követeléseket támasztják, Khina ellenben csak alárendelt jelentőségű dolgokat akar koncedálni.

(A német kormány és parlament.)

Berlin, augusztus 14.

Eleinte csak a szocialdemokraták és a szabad-elműek követelték, hogy a birodalomgyűlés a kínai zavarok alkalmából hívják össze, most azonban, mikor a kínai ügy mind nagyobb pénz- és emberáldozatot igényel, a centrum és a nemzeti szabad-elműek is követelik, hogy a kormány ossza meg felelősségét a népképviselőkkel. A kormány se ellen-szegül többé a követelésnek oly makacsul, mint eddig. Beavatott helyen azt hiszik, hogy a birodalomgyűlést szeptemberre hívják össze. A kormány aztán hiteljavaslattal fog előterjeszteni, meg fogja okolni eddigi intézkedéseit és ki fogja fejteni kínai politikáját a jövőre nézve. Azután az ülésszakot valószínűleg be fogják rekeszteni.

(Az osztrák-magyar tengerészet.)

Páris, augusztus 14.

Hallomás szerint a francia kormány Ferenc József király helvénedik születésnapján még egyszer különösen fogja üdvözölni Ausztria-Magyarország legfelső hadurát azért a kiválóan hősiességéért, melyet az osztrák-magyar tengerészek Pekingben a francia követtség megvédésében tanúsítottak. Egyelőre Delcassé Pichonnal köszönetet mondott az osztrák-magyar csapatoknak Pekingben.

(Beszédgetés az osztrák-magyar követtel.)

Bécs, augusztus 14.

Báró Czikkann pekingi osztrák-magyar követ, ki a zavarok kitörése előtt három évi szakadatlan szolgálat után havi szabadságra ment, ma beszélgetett a N. Fr. Presse egyik munkatársával, akinek azt mondta, hogy félbeszakítja szabadságidejét s Amerikán át visszatér Kelet-Ázsiába, előbb Jokohámába s onnan Khinába. Arra a kérdésre, vajjon az orosz- és a németalföldi követ különvállik-e követársaitól s elfogadja a kínai kormány fölajánlott fedezetét a Pekingből való eltávozásra, báró Czikkann így felelt:

— En úgy vélem, hogy a követek, mint eddig, ezután is egyetértően fognak eljárni. Valószínűnek tartom, hogy az összes követek egyetelmű elhatározással vagy Pekingben maradnak, nem bizza a Khina által fölajánlott garanciában, vagy pedig mindnyájan együtt mennek el. Különválás nem lesz ezután sem a követek közt, akik eddig minden dologban olyan egyetelműek voltak.

Ami Li-Hung-Csangnak állítólag a császártól békealkudozásokra kapott fölhatalmzását illeti, erre nézve báró Czikkann ezeket mondta:

— Szerintem két dolog magától értődik. Először is azt kell megvizsgálni, vajon a civilt-

zalt államok komolyan számra vehetik-e Li-Hung-Osang főhatalmázását. Kérdés ugyanis, hogy kinek a részéről van ő alkudozása felhatalmazva; hiszen még egyre nem tudható, hogy voltaképpen ki uralkodik Pekingben, vajjon Kvang-Szu, a törvényes császár-e az ur, vagy Tuan herceg. De föltéve, hogy Li-Hung-Osang főhatalmázása komoly tényezőként veendő számításba, akkor — másodsor — a civilizált államok egyáltalában nem bocsátkozhatnak tárgyalásokba mindaddig, míg csapataik Pekingbe be nem vonultak. Határozó béke csak Pekingben diktálható.

Báró Czikkán azután a pekingi borzalmas eseményekről szól, amelyek az ő szabadságidejét nagyon megkeserítették, mert lélekben mindig együtt volt szenvedő társaival Pekingben. Ketteler haláláról úgy nyilatkozott, hogy a német követ halála csak az ő nagy bátorságának a következménye volt. Ilyen abnormis időben ugyanis végzetes lehetett, Pekingben a nyílt utcán lovagolni. Hogy Ketteler nem gyaloghíntóban vitette magát a cunghi-jamenbe, ez egy magyarzható, hogy nem álltak rendelkezésére kínai kulik, akik odavitték volna. Ha palankinban vitette volna magát s a gyaloghíntó le lett volna tüngönyözve: a csöcselék nem láthatta volna, hogy ki ül benne. S mivel főfő mandarinok is úgy vitetik magukat, senki sem gondolt volna arra, hogy idegen ember ül a palankinban. De hát a forrongó városban a kulik szétszóródódtak, és Ketteler lóra ült. Ez volt a végzete.

Az osztrák-magyar követ a legnagyobb elismeréssel szót azután Rosthorn osztrák-magyar ügyvivőről, kinek az utolsó hónapokban annyit kellett fáradnia és szenvednie; és hozzátette, hogy mihelyt Khinába ér és a követek kiszabadulnak, első dolga lesz, fölvaltani Rosthont, ki már négy év óta van Khinában és rászolgált a hosszabb szabadságra.

HIREK.

Papp Dániel.

Az ujkori magyar elbeszélő-irodalom egyik legragyogóbb tehetsége, Papp Dániel, lapunknak hosszú időn át buzgó munkatársa, nekünk mindvégig szeretett barátunk ma délután meghalt. Ágya mellett fiatal felesége és két szép gyermeke sir és mi mindnyájan, az ő nagyobbik családjában testvérei fájdalommal gondolunk a daliás, szép, jókedvű és szeniális Papp Dániel rövid pályájára. A szenvedők között magas rangja volt; gond és betegség felváltva ment mellette, ahogy emelt fővel járta a mi göröngyös pályánk útjait. Fiatal ember volt, s hogy mit vesztett vele a most ébredő magyar irodalom, annak tanúsága az, hogy ugyyszólván pályája kezdetén már a legjobbak közé tartozott. Ennek a lapnak olvasói bizonyára emlékeznek az írásaira, amelyekben gyönyörözött a humor, világított a tudás és mindenek felett fénylett az istenadta tehetség. Tudós volt és költő, típusa a modern írónak, akiben a mindenoldalú pozitív tudásnak és a költői génusz-nak kell vegyülni. Ez a vegyület fényes kristályllyá jegecedett az ő lelkében, amely ma itt a nagyváros lármájában elröppent halandó testéből. A csendes falusi őszi esték nagy megérzője, az akácok és illatos kerti palánták barátja itt halt meg a köruton, egy nagy házban, s körülötte nem őszirozsák virultak, zaj volt és lármás viaskodása az életnek.

Körülbelül nyolc éve — így beszélik — egy névtelen cikket hozott valaki egy fővárosi újsághoz. Ott elolvasták s úgy találták, hogy nagyon jó. Kiadták s azután sürűn jöttek a kalligrafikus írással irt szemből-szebb vezércikkek és egyéb közlemények. Egy hordár hozta valamennyit és minden faggatás hiábavaló volt, nem mondta meg, hogy ki küldte. A szerkesztő a hordárral megüzente a

cikkek titkos írójának, hogy jelentkezék nála, majd napról-napra újabb szerkesztői üzenetekben kérte, hogy adjon életjelt magáról, mondja meg, hogy kicsoda. De minden haszntalan volt, az író csak nem jelentkezett. Egyszer aztán a szerkesztő — Barna Izidor — egyet gondolt s amikor a titoktartó hordár honoráriumot vett fel a cikkekért, kocsiba ült és követte a hordárt. Ez egyenesen Jeszenszky királyi közjegyző irodájába ment s amikor néhány pillanat múlva a szerkesztő is be-toppant ide, éppen a kezébe olvasta a pénzt egy magas, barna fiatal embernek, a közjegyző segédjének. A szerkesztő egyenesen hozzáietett:

— Ön írja azokat a cikkeket, amiket ez a hordár szokott hozni?

A fiatal ember elpirult, öltöztetett, aztán bevallotta:

— Én.

Papp Dániel volt. A szerkesztő magával vitte s a névtelen cikkek írója nemsokára odahagyta az irodát az irodalomért, néhány hónap alatt ismert ember lett, majd barátai tanácsára elbeszéléseket is kezdett írni. Ezen a téren aztán csakhamar magára vonta a figyelmet zamatosan egyéni stíljével s egyéb elsőrangú képességeivel.

Valamikor görög-katolikus papnak készült. Még növendékkorában elhagyta ezt a pályát — de munkáiban egyre visszatért hozzá. Ezt a rendkívül érdekes világot ő rajzolta meg először. Ő formálta meg a sáppadt, titkon szerelmes növendékek alakját, ő zománcozta meg nemes humorával a délvidéki görög papok típusát. Regényében, a *Rádótiakban* — amelynek Mikszáth Kálmán tollából való, 1898-ban irt ismertetését mai tárcánkban adjuk — azt mutatta meg, hogy a magyar kisvárosi életnek mély ismerője és szerető barátja. Szívvel-lellekkel bácskai ember volt, s elbeszéléseinek kilenc tizedrésze ebben a külön világban játszik, ennek az életét nézi, rajzolja, dicséri, csufolgatja az író fegyelmezett szemével, a szülőföld szeretetének nemes csillogásával.

Mint hírlapíró, az aktuális események kis és nagy ferdeségeit figurázta ki. Még a mult hetekben irt a *Budapesti Naplóba* egy kis croquis-t a khinai háborúról. Odon magyar nyelven volt írva — talán emlékeznek is még rá — ez a forma, a régi magyar kuriális stílus kedves mulatsága volt.

Évek óta betegeskedett. A betegsége ritka és nagyon különös volt. Az idegrovosok *agorafóbiának* nevezik. Nem birt egyedül kimenni az utcára. Ha csak néhány lépést tett is, rosszul lett, vissza kellett fordulnia. Ebből azonban — úgy, ahogy — kigyógyult. Kinevezték a képviselőházi napló segéd-szerkesztőjévé, s ezzel hírlapírói pályáját befejezte. Csak hébe-korba irt ezután elbeszéléseket, tárcákat. Még néhány héttel ezelőtt fennjárt, aztán egyszerre ágybadólt. Az orvosok tuberkulózist konstataáltak nála, majd ezzel kapcsolatos agyhártyagyulladás. Ez a kínos betegség hetekig dulakodott vele, míg ma délután legyőzte.

Emléke tisztán és nemesen fog élni közöttünk. Példája volt a becsületes kötelességtudásnak, az egyre törekvő, folyton tanuló írónak. Mi, akiknek az írásban legnagyobb mestereink még élnek, kegyelettel őrizzük meg a fiatal mester emlékét. Szeretettel tartozunk neki, mert ő is a mi isteneinket imádtá. Elfogult szívvel teszem le barátaim nevében ezt a pálmát az ő egyszerű ravatalára, amely mindannak a végét jelenti, amit ő valaha szeretett: a fiatalságnak, a tudásnak és a tehetségnek.

M. F.

Valaki járt itt előttem ...

Levelet találtam az aszfalton. Még nem volt borítékban, úgy veszthette el valaki. Ugy tetszik, egy északnémet nevelő. A levél német; én csak lefordítottam magyarra. Mert le kell ezt fordítani.

... Az az ur, aki Pozsonynál kupém-ba szállt, egy kicsit rám ijesztett. Azt mondja, rossz időben jövök Magyarországra, mert nagy most itten a harag a német szó ellen. Valami nagyon sohse szerettek, de most ép-penséggel gyűlölik. Lueger miatt.

— Ki az a Lueger? — kérdeztem.

— A magyarok ellensége.

— De hisz a németeknek árt!

Az idegen ur nevetett, de azért megint csak ismételte, hogy nem kedves muzsika most Magyarországon a német szó.

— Engem levélben szerződtek, hogy két kis lánykát német szóra neveljek. Tudták, hogy csak németül beszélek, sőt ki volt kötvé, hogy csak németül tudjak. Ha mégis meghívtak, csak nem fognak kiverni Magyarországból. Hiszen én nem tehetek róla, hogy német vagyok.

Azt mondta nevetve:

— No ki nem verik! De rosszkor jött.

Egy kissé el voltam fogulva, mikor Budapestre érkeztem. A kék szalagot gombostűvel odatűztem a porköpenyemre, hogy a gazdám megismerjen. Így egyeztünk meg levélben. Meg is ismert s kellemesen lepett meg, mikor német szóval közeledett hozzám. Azt gondoltam magamban, talán hazudott is a pozsonyi ur, hiszen a gazdám, de a pozsonyi ur maga is jól beszélnek németül s idáig semmivel se árulták el, hogy haragúznak a német szóra. Az utasok közül, akik velem együtt érkeztek, szintén elég sokan beszéltek németül. Ha van itt valami harag a német szó ellen, hát elég jól tudják rejtgetni. Így gondolkodtam, mikor a gazdám — még egészen fiatal, csinos ember — beültetett egy fiakkerbe.

Az uton keveset beszélünk. Hogy némának ne tartson, felszóval említettem, mivel ijesztett vasuti ismerősöm.

Gazdám mosolygott:

— Hát van benne valami. Ugy általában nem szeretjük most a német szót. De az én családom ...

Eszembe jutott, hogy vasuti ismerősöm is ilyenformán beszélt. Az is a többi magyarral ijesztett, de önmagát kivonta a szabályból. Eppen mint a gazdám. S már kezdtem valahogy megnyugodni. Az olyan baj, amelyekben csak a szomszédok szenvednek, nem is olyan nagy baj. Mert úgy kell lenni, hogy a német szót csak azok gyűlölik Magyarországon, akiket én nem ismerek. Mihelyt valakivel megismerkedem, az már kivétel. Eddig két emberrel találkoztam s mind a kettő kivétel volt. Hát így még ki lehet állni a bajt.

A nagysága is kedvesen fogadott. Németül. Ő már a harmadik kivétel volt. Hisz ez elég jól megy, gondoltam.

Az első nap nem volt kellemetlen. Két nagyobbacska leánnyal bibelődtem s nem értettek ugyan németül, de nem szikrázott a szemük, ha németül szóltam hozzájuk. Inkább mosolyogtak. Estig már tudtak is egy-két szót s akármilyen komikusan hangzott, éreztem, hogy nem a legrosszabb matéria. A szakácsnéval is elég jól megleszek. Érti a szavamat, ha nem is tud rá felelni. Jelelkel beszél hozzám s úgy látom, nem vagyok neki visszatetsző, mert egyszer sem nevet a német beszédemen. Nyilván nem először hall német beszédet s ha nem is tanulta el, de nem is komikus neki.

Csak a dada gyanus nekem. Ez a dada mintha egészen más világból való volna, dühösen néz rám, ha szolok s a ruhámat is olyan gyanakodva vizsgálja, hogy olykor ijedten nézek végig magamon. Csak nem pattant le valami kapes! Szinte félek, hogy illetlenül öltözködtem ki. De nem. A dada mindenkit gyanakodva néz s úgy látom, senkihez sem hasonlít a házbeliek közt. Egészen másképp van öltözködve. Mintha másfajta volna. Azt hittem, hogy nem magyar. De a nagysága felvilágosított, hogy éppen a dada a magyar. Magyar parasztlány s az a furesa ruha, az az igazi magyar ruha. Akkor aztán féltem is tőle.

Pedig nem lehet rossz szívé a dada sem. Egy kis nyolc hónapos aprósággal játszott az elnézem, hogy milyen jókedvvel teszi. Folyton fecseg a babának s ha nem is értem, de csupa kedvesség lehet.

Egyszer aztán azt mondja:

— Kuk! Kuk! — Da! Da!

Mintha a szívem verése állt volna el. Hát a dada is? Ezt a játékot ismerem, ez a Guck! Guck! Da! Da! a mienk. Így a német mama játszik a gyerekeivel s milyen különös, hogy ez a furesa ruhájú magyar lány is azt mondja a nevető apróságnak: Kuk! Kuk! Da! Da!

Magyar szó ez, amit én is értek?

Vagy valaki járt itt előttem, hogy a dada is eltanult valamit és már adja tovább a kis csecsemőnek?

==

Ennyi volt a levél első négy oldalán. A másik árkust nem vesztette el a nevelőnő. Nem tudom, mit írt tovább. . .

Ikaz.

Budapest, augusztus 14.

— BUDAPESTI NAPLO. Augusztus 15-én új előfőze és nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatassanak a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgálok szíves tudomásul, hogy kiadónivalunk amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztatassanak tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználásától akkor se visszariadni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadónivala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben állt lenni kedves közönségével.

— Személyi hírek. Gróf Szapáry László főmei kormányzó Párisból Budapestre érkezett. — Gróf Zichy Jenő, aki két hetet töltött Párisban, hazatért a fővárosba. — Kossuth Ferenc Karlsbadba utaztában ma Prágába érkezett. — Bacquehem márkít, volt minisztert a közigazgatási törvényszék tanácselnökévé nevezték ki.

— Tompa Mihály emlékére. A feketehegyi fűrdő közönsége a múlt vasárnap a rimaszombati Tompa-szobor alapja javára és a magyar nyelvben előmenetelt tett merényi német és tót gyermekek megjutalmazására hazafias ünnepet rendezett, amely szép jövedelmet hozott a hazafias célra. Tompa márványszobrát a nők feldíszítették, megkoszorúzták. A Szózat elénekélése után Jeszenszky Ignác nagy-kikindai evangélikus lelkész, majd Perjessy Lajos versei főreáliskolai tanár tartottak beszédeket, Figay Imréné Miskolcra és Varga Margit Temesvárról Tompa Mihály költeményeit szavalták.

— Kintutetés. A királyi Szimán János zólyombrezói vasszari főhercegész mesternek és Pobozenyi András otáni főkavarró mesternek, sok évi hű és buzgó szolgálatuk elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Salisbury beteg. Londonból telegrafálják: Lord Salisbury miniszterelnök tegnap este orvosi tanácsára Schluchtha, a Vogézekbe utazott, ahol egy

hónapot szándékozik tölteni. Onnét fogja intézni tárcája ügyeit. Az angol miniszterelnök betegsége könnyebb természetű.

— Vasuti kedvezmény Szent-István-ünnepére. Tekintettel arra, hogy Szent-István-ünnepére az idén a magyar katolicizmus 900 éves jubileuma alkalmából különös fényvel fog megteremteni, Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az a kedvezmény, amely a zónatarifa behozatala, tehát az 1889. év előtti a Szent-István-ünnep alkalmából fennállott s amely szerint Magyarország összes állomásairól Budapestre jelentékeny mérsékelt menettérti jegyek adtak ki, az idén újból megadassék.

— A párisi kiállítás kintutetettjei. Párisból táviratozzák nekünk: Rodays Ferdinand, a Figaro fő-szerkesztője a becsületrend szalagját kapta, Rostand, a L'Aiglon szerzője pedig a becsületrend tisztje lett. Sardout, a becsületrend nagykeresztjével tüntetik ki. A kiállítási zsűri tegnap tartotta utolsó ülését. A kintutetések kiosztása augusztus 18-án lesz, amely után Picard kiállítási kormánybiztos éjjeli ünnepet rendez a Szajnában. Loubet elnök a jövő vasárnap kerti-ünnepet ad az Elyséeben a kintutetett tisztjeire.

— Az új olasz király. Az olaszok királya, III. Viktor Emánuel nagyon zárkózott életet élt trónörökös korában. Könyvei, tanulmányai közé temetkezett Nápolyban. A nép alig ismerte, de most, hogy megismerte, egyszerre meg is szerette s egymás után elevenítik föl róla azokat az apróságokat, amelyek még rokonszenvesebbé teszik népe szemében a fiatal királyt.

Mikor Umberto király holiteste a Pantheon elő érkezett, Gianotti gróf főszertartásmester föl-kérte Viktor Emánuel, hogy elsőnek ő lépjen be a Pantheonba. A király megdöbben és így szólt:

— De hiszen az előjog szegény apám holitestét illeti meg.

Végre is a főszertartásmester sürgetésére belépett a Pantheonba.

Mikor néhány nap előtt rendeletet bocsátott ki az Olaszországban tartózkodó külföldi uralkodóházbeli hercegek személybiztonságára vonatkozólag, az elebe terjesztett szöveg, mely a rendes sablon szerint így kezdődött: „az az óhajtam . . .” — kijavította és ezt írta helyébe: „elrendelem.”

Az új király az első kintutetést Macebinak, atyja volt kormányfijának adta, akit hű szolgálatainak elismerésül az olasz koronarend lovagjának nevezett ki.

Mihely a király felesik a trónaléppel járó összes ceremóniákra, a királynéval együtt hosszabb időre visszavonul Nápoly mellé a capodimonte kastélyba.

Margit olasz királyné ma délelőtt 10 órakor Velencébe utazott. A királyi pár vértések kísérete mellett a pályaudvarra kísért a királynét.

— A margit-szigeti híd megnyitása. A Margitszigetre vezető új híd megnyitása 19-ikén vasárnap délután 5 órakor lesz. Ez alkalmából a sziget és a Margit-híd lobogódíszit ilt, s a hídfelel felállítják József főherceg és családjának a nagy díszes sátrát, amelyben a fenséges párt Széll Kálmán miniszterelnök fogadja. A híd a nagyközönségnek még aznap este 6 órakor megnyílik. Az ünnepség alatt és attól kezdve ezentul mindig villanyos világítás lesz a szigeten, amelynek első vendéglője előtt 2 napon át a honvédeknek játszik, az ünnepség emelésére. Az új híddal egyszerre nyílik meg az alsó-szigeti új kávéház is.

— A párisi sajtókongresszus. A párisi nemzetközi sajtókongresszuson részt vett magyar hírlapírók tegnap érkeztek haza Rákosi Jenő s Vési József vezetésével. A kongresszusnak magyar hölgytagjai: Szokolay Kornélné, Hertoványi Józsefné, Csiklay Lajosné, dr. Brájer Lajosné, Hortoványi Blanche és Hevesi Angéla kiasszonyok szintén ma érkeztek haza a francia fővárosból. A központi bizottság a kongresszusi tagoknak művészi kivitelű ezüst emlékjelvényekkel fogja kedveskedni.

— Egy ezredorvos bucsuja. Mármaros-Szigeten tegnapelőtt a megyei és városi előkelőségek nagy részvételével bucsuztatták el a Budapestre hadosztály főorvosnak kinevezett dr. Ábrahám Bélát, ezideig mármaroszigeti főezredorvost. A lakomán száz-nál többen voltak, közöttük báró Rosner Ervin főispán, Szabó Loránt alispán, Wekerle tanfelügyelő, Lator Sándor országgyűlési képviselő, Igyártó Sándor koronaügyész Temesvárról, Illyesvics Jenő kuriai bíró és Baja János megyei főjegyző. Közönségtől mondott Rosner Ervin főispán, Szabó Loránt alispán és Wekerle tanfelügyelő. Mindannyian azt a köszönetet és tiszteletet tolmácsolták, amelyeket a távozó ezredorvos a katonaság és polgárság között létező jó viszony megteremtése körül érdemelt ki.

— Steiner püspök temetése. Impozáns részvétellel temették el ma délelőtt Székesfejérvárott Steiner Fülöp megyés püspököt. A gyászszertartáson megjelentek a vármegye, a város és a honvédség tisztikara, az egyházmegye papjai és a megyei arisztokracia nagy számban. Klotild főhercegnő Szirmay grófné udvarhölgy, József főherceg Zurna althor-nagy képviselte; a püspöki kar tagjai közül Meszlény Gyula szatmári és Majláth Gusztáv erdélyi püspök emelték jelenlétükkel a temetés fényét. Ott voltak Földi Pál fejérmegyei és Fenyvessy Ferenc veszprémi főispánok is. A ravatalos teremről reggel kilenc órakor levitték a koporsót a püspöki palotának gyászszaal bevont előcsarnokába. Ott Meszlény püspök imádságot mondott a halottért és beszentelte a koporsót. Majláth püspökön kívül Fehér Pölpy pannon-halmi és Vajda Öpön zirci apát segédkezték neki szomorú funkciójában. A szertartás végzetével a fiatalabb papok vállukra emelték a koporsót és az óriás menet elindult a székesegyházba a honvédeknek tompa gyászdulójára mellett. A székesegyházban megjelentek a megyei és városi hatóságok, a székesfejérvári helyőrség tisztikara Görgy tábornokkal és Lyro ezredessel az élén. Az egyesültek gyászfátyolos zászlóval vonultak ki. A merre a hosszú menet elhaladt, a fekete lepellel bevont gázlámpák égtek, az ablakokban gyertyák égtek, az erkélyeket pedig sok helyütt feketével vonták be. Valamennyi üzlet be volt zárva. A temetőbe vivő uton is égtek a gázlámpák. A székesegyházban Roeder-féle nagy rekvizitet tartottak, amely után újra megindult a menet a Szentháromság-temetőbe. A sir mellett a szatmári püspök megint beszentelte a koporsót, aztán a déli vasuti daloskör gyászdalt énekelt. Ezzel véget ért a gyászünnep s a koporsót lebocsátották a kápolna előtt álló sírba.

— Magyar és oláh diákok harca. A párisi diákkongresszusról az Agence de Paris tudósítást közöl, amely arról szól, hogy a magyar diákok az oláhokkal szemben vereséget szenvedtek. Elmondja a tudósítás, hogy a magyar diákok teljesen szervezetlenül, egységes vezénylet nélkül mentek el kongresszusra. Ha szavazásra került a sor, szerteszét szavaztak, ki igen-nel, ki nem-mel s egy se volt közöttük, aki annyira tudott volna argumentálni s a románok állításait megdönthette volna, ami pedig nem lett volna nehéz, mert hiszen a sérelmek képzelték és — koholtak. A romániai diákok pedig szervezett erős csoportban rukkoltak ki a tornára s hozzájuk, az idegen állam fiából alakult bizottságba csatlakozott a kolozsvári, nagyváradi és lugosi diákok deputációja is. Valamennyien kitűnően beszélnek franciául s valószággal szánalmas volt velük szemben a magyar fiuk vergődése. Érdekes az is, hogy a románok románai és magyarországi együttesen egy Atorn nevű magyarországi egyetemi hallgatót választottak meg elnöküknek, tehát nevükben egy magyar állampolgár agítált ellenünk. Ezt a választást nagy zajjal fogadta a magyar diákság, de argumentálni nem tudtak ellene, holott erre lett volna szükség s nem üres lármára. Ezt egy román kongresszusi tag mondta ott a gyűlekezetben. Mikor fölpanaszolták a románok azt, hogy az igaztó Boles Luciant politikai üldözésből kizárta a kultuszminiszter a nagyváradi jogakadémiairól, a magyarok válasza ez volt: Nem úgy áll a dolog. — Olyan azonban, aki fölment volna a szöszekre és megmagyarázta volna a kongresszusnak az ügyet úgy, a hogy áll, egy se akadt. A tudósítás szerint azelnök az egyik ülést ezzel a kijelentéssel zárta be: — A kongresszus tagjai a románokat nemcsak barátainknak, hanem testvéreinknek is tekintik. Ezzel a tudósítással szemben a Párisban járt magyar ifjak egyik vezetője ma szétküldött nyilatkozatában azt írja, hogy az egész tudósítás valótlan és tendenciózus; igéri, hogy legközelebb részletes adatokkal fogja megcáfolni és kéri a nagy közönséget, hogy addig függessze föl ítéletét a dologról. Mi azt hisszük, hogy ezt a kívánságot teljesíteni lehet. A nagyközönség egész nyugodtan várhat addig, míg a nyilatkozó előadja az ő adatait. Mert sajnálatos volna ugyan, ha a magyar fiukat legyűrték volna Párisban az oláhok, de azért ez a kérdés mégsem fog sok embernek álmátlan éjszakákat okozni. Hát várjunk. Néhány nap nem a világ.

— Az Alibna halottja. Nagyszébenből telegrafálják, hogy dr. David János, az Alibna oláh hiteltitkára, ma reggel 8 órakor agyonlőtte magát. David rendezett viszonyok között élt és egyelőre nem tudják, mi kergette a halálba.

— Hazasság. Gross Jenő Kécsről eljegyezte Schwarz Jenny kisasszonyt Szabad-Bathyánról. Heimfeld Nánán, a huszti Heimfeld Nánán fia utódai cég tulajdonosa ma vezette oltár elé Gelber Franciska kisasszonyt Pozsonyban.

Klein Mór uradalmi intéző Nagy-Kartalton 19-én vezeti oltár elé Beck Aranka kisasszonyt Budapest.

Rusnyak Henrik a Blum udvari egyenruha kereskedő cég könyvvezetője eljegyezte Spiró Hormike kisasszonyt, Spiró Adolf leányát Miskolcra.

— **Milán Magyarországon.** Milán ex-
király, mint biztos forrásból értesülünk, *hosszabb*
tartózkodásra Magyarországra jön már a legkö-
zelebbi napokban. Augusztus 18-án érkezik Bu-
dapestre, s a Hungária-szállóban fog lakni. Né-
hány napig a fővárosban marad, ahonnan gróf
Zichy Jenő társaságában vadászni megy *Szent-*
ivánra. Itt szeptember 30-ikáig fog időzni. Október
6-ikától a hó végéig *Borgó Frunton* lesz, majd
a novembert és decembert felváltva Magaslakon
és Szentivánon tölti. Mindezekben a helyeken
tisztelőre nagy vadászokat rendez gróf Zichy
Jenő, akinek a volt szerb király az egész idő
alatt vendége. Bizonyára örömmel fogadják a ma-
gyar közönség ezt a hírt s tanúságot tesz Milán
iránt való rokonszenvéről, amelyet az erősen
magyarbarát exkirály dusan megérdemel tőlünk.
Különösen most van jelentősége ennek a látoga-
tásnak, amikor Szerbiában az orosz befolyás lett
a döntő, s amikor a szerelmes fiatal király ellen-
tétbe helyezkedett apjával, aki a hármasszövet-
ségnek Szerbiában leghívebb barátja.

— **Ünnepelt felügyelő.** Arday Ignác, a Budapesti-
vidéki pénzügyőrség felügyelője 48 évet meghaladó
szolgálat után nyugalmába vonult. Ez alkalommal a
kerületbeli pénzügyőri tisztviselők és altisztek nagy
ovációkban részesítették. A tisztviselők arany tollat,
az altisztek pedig ezüst babérokoszorút adtak át az
ünneplőnek.

— **Beóthy László házassága.** Beóthy László, a
Nemzeti Színház igazgatója ma délelben a Baross-utcai
anyakönyvvizelő előtt feleségül vette Szivák Gizella
kisasszonyt. Tanuk voltak Eberling József és Freund
Dezso. Az egyházi esketés délután 6 órakor volt a
fazekas-téri református templomban.

— **Nemes urak New Yorkban.** New
Yorkban a többek között három magyar él.
Báró Tunekel Ottó, Lazarovics Mihály és dr.
Gallóczy Jenő. Egyikben se tellett idehaza
valami nagy gyönyörűségünk s valószínűleg ott
kűnn se lognak nagy becsületet szerezni a nem-
zetüknek. Lazarovicsról nemrégiben az a hír
kelt szárnyra, hogy meghalt. Lehet, hogy valami
amerikai viccet csináltak az urak a hír küldésé-
vel, az is meglehet azonban, hogy valami szá-
mításuk volt vele. Szóval: — nem igaz s La-
zarovics ur mulatott rajta a legjobban, mivelhogy
házasodik. Illetőleg házasodni mind a hárman
és pedig a már nem szokatlan uton, kis-
hirdetések révén óhajtanak feleséghez jutni.
„Magyar nemesek” — akik szívesen eladják ma-
gukat valami gazdag zsidó lánynak. Mert zsidó
feleséget keresnek. A New Yorkban megjelenő
zsidó nyelvű újságban tettek közzé hirdetéseket
a feleség dolgában. A bárónak már sikerült is
egy leányt és egy üzletet szerezni magának,
amint a zsidó újságnak ez a híre bizonyítja:

Báró Tunekel Ottó, aki osztrák származásu,
eljegyezte Rosenberg kisasszonyt, Rosenberg E.
70. Street 309. szám alatt lakó kereskedőnek a
leányát. A báró alálveti magát a zsidó vallásra
való áttérés ceremóniájának.

A másik két nemes ur pedig a szerencsét
várja.

— **Katolikus tanítók kongresszusa.** A Szent
István-Társulat dísztermében ma tartotta meg a ma-
gyar katolikus tanítóság ünnepi kongresszusát, hogy
megünnepelje a magyar katolicizmus kilencszázéves
jubiläumát és másrészt megbeszélje az anyagi hely-
zetén javító eszközöket. Az ünnepi gyűlést, amelyen
vagy száz katolikus tanító egyesület képviselői je-
lentek meg, délelőtt kilenc órakor ünnepi hálaadó
istentisztelet előzte meg, mire a tanítóság a Szent
István-Társulat dísztermébe vonult. A küldöttséggel
meghívott báró Hornig Károly veszprémi püspök, a
közgyűlés tiszteletbeli elnöke nyitotta meg a gyűlést
lendületes beszéddel.

Mintán szölt a katolikus tanítóság feladatairól,
megjelölte a kongresszus működésének irányát is.
A magyar katolikus néptanító működésének fő-
irányítójának is azt tekinti, hogy tanításában, tanítása
modorában s tanítása szellemében mindig a Meg-
váltó szavait tartja szem előtt. A tanító igyekszik
lelkészével a jó és bizalmas viszonyt is fenntartani.
Másképp joggal megvárhatja azt is, hogy az egyházi
oktató, mint erős támasza álljon fölötté ugyan, de
mellette is. A haza joggal követelheti tőlünk, ugy-
mond, hogy az országnak lelkes bázafias polgáro-
kat és a királynak hű alattvalókat neveljünk, kellő
figyelembe véve vallásunk természetét, jogait, igé-
nyeit, de sőt a magyar katolikusok számará-
nyát is szem előtt tartó törvénykezés keretét. Ezt
megtette mindig a katolikus tanítóság. S ha vannak,
akikre a haza talán aggodalommal tekinthet, bizást
állítjuk, hogy azok nem a katolikus iskolából kerül-
tek ki. A tanítóság kifogástalan munkáját minden
faktor elismerését és az illetékesek részéről az anyagi
gondoktól való mentességet méltán megkívánhatja.

Társadalmi célját is csak így érheti el a tanító. Nem
akar a tanító szerepet játszani, nem akar előtérbe
tolakodni, nem akar állítólagos vezető vagy eszköz
lenni a politika terén. Jól felismert életcéljával a ma-
gyar katolikus tanító a maga munkája körében ma-
rad. Tökéletesti magát, de hogy ezt tehesse, osón-
des, nyugodt otthonra van szüksége, mely othont
egyesek szécsőlye és mások oktalansága meg ne za-
varja. A tanítók százszáz bizottsága ebben az irányban
munkálta a tanítók közjával.

A püspök indítványára üdvözlő táviratot küld-
tek a királynak, a pápának, a hercegprímásnak. A
püspök üdvözlötte a főváros képviselőtöbbségét megjelent
Rózsavölgyi alpolgármestert s felhatalmazást kapott,
hogy Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszternél
holnap Esztergomban a tanítóság nevében tiszteleg-
hessen.

Azután Szokoly István bussai tanító elszavalta
dr. Némethy Gyula ünnepi ódáját, mire a pápai him-
nusz énekelte el a kongresszus.

Majd a tanítók országos bizottságának világi
elnöke: Embler Károly tartott fölolvastat a magyar
népoktatás kilencszázéves történetéről.

Végül kimondotta a kongresszus a következőket:

1. A katolikus tanítóképzőknek tanítóképe-
sítő joga az állam ellenőrző jogának elismerése
mellett teljes épségben fenntartassék s minden-
nemű törekvést, mely e jog elkövetésére irányul,
elíteli és jogtalan erőszaknak tart. Az állami pre-
parandiknál a vallás-erkölcsi irányzat ellenőrzé-
zésére az egyház jogát elismerjük.

2. A tanítói nyugdíjtörvénynek számos in-
tőzkedést, amelyek különösen a katolikus taní-
tóságra sérelmesek, megváltoztatni kerik.

3. Kéri a tanítóság számára ugyanazokat az
utazási kedvezményeket, amelyeket az állami
tanítók megkapnak.

4. A püspöki kar elő járul a kongresszus
azzal a kéressel, hogy azok a katolikus prepa-
randik, amelyek a Ratio educationis egyik rendel-
kezésének félremagyarázásaiból tanáraikat nyug-
díjállásban nem részesítik; ezt a nem állami
tanárok nyugdíjintézetébe való beépítés által
ezentul teljesítsék.

A záróbeszédet Steinberger Ferenc kanonok, az
országos bizottság egyházi elnöke mondotta el, mire
a Szózat hangjai között zárult be a magyar katolikus
tanítók második kongresszusa.

Még a gyűlés befejezte előtt érkezett meg a
király kabinet-irodájából a következő válasz a kon-
gresszus üdvözlőre:

Ó császári és apostoli királyi felsége a ma-
gyar katolikus néptanítók országos nagygyűlése-
nek Excellenciáit által távirattal tolmácsolt hó-
dolatot küldözött el legkegyelmesebben tudomásul
venni méltóztatott. Legfelsőbb parancsa:

Schiesl.
A kongresszusra összegyűlt tanítók és tanító-
nők megtekintették a szemléltető képek kiállítását
az Akadémiában és délután 2 órakor a Margitsze-
gen rendezett banketten találkoztak újra, ahol lelkes
felköszöntőkben ünnepelték a királyt, a pápát, a köz-
oktatásügyi minisztert és a katolikus tanügy vezér-
főit.

— **Egy élet regénye.** A kecskeméti kór-
házba a napokban egy öreg ur került, aki arra
a kérdésre, hogy mi a neve, azt mondta, hogy:
gróf Potecki de Otten Antal. Tábornok volt az
orosz hadseregben s részt vett a plevnai ütkö-
zetben is. Aztán valami politikai bűn miatt Szi-
bériába száműzték. Innen azonban megszökött s
sok hányattatás után Mexikóba jutott. Itt is a
hadsereg kötelékébe lépett, magas rangot kapott
s egy újságírónak — aki a kórházban fölkereste
— megmutatott egy csomó újságot is, amikben
azok a hőstettek voltak elbeszélve, amelyeket
elkövetett. Némely lap az arcképét is kiadta.
Most hatvanégy éves. Nagyműveltségű em-
ber, igen előkelő modora van. Elmesélte azt
is, hogy hogy jutott ebbe a nyomorúságos sorsba.
Elkobozták a vagyonát, aztán pedig, amikor
megmentett értékeivel elmenekült az orosz terü-
letről, egy olasz szolgája két spanyol cimborájá-
val szövetkezve, elrabolta több mint négy millió
frankot érvé papírait és ékszereit. Mikor kibocsá-
tották a kórházból, a vasúti sín mentén elin-
dult Belgrád felé. Azt mondta, hogy már régen
hívják a szerb hadseregbe. Szegeden azonban
feltűnt egy rendőrnök a sín mellett gyalogló
alak s bekísérte a rendőrségre. Ott Tasscher
Endre kapitány hallgatta ki s intézkedett, hogy
vasúton Budapestre szállítsák és átadják az orosz
konzulátusnak.

— **Az állatkert.** A vidéki közönség egyik ked-
vence kiránduló helye Budapestben az állatkert, ahol
nemesek mulat, szórakozik, de módjában áll az állat-
világ tanulmányozása is. Ezen közhasznú kulturális
intézetet a közönség figyelmébe ajánljuk. Az állat-
kertben eltöltött idő hasznos, tanulságos és szór-
akoztató és az a csekély összeg, amibe kerül, egy
közhasznú intézmény fennállását mozditja elő.

— **Mezitláb.** Egy kis mezitlábos románe-
nak színhelye most Beszterce városa. Dr. Láng
Károly, a város kitűnő ügyésze fanatikus hűve a
Kneipp-féle gyógymódnak, amelyet tudvalevőleg
nem a cipészpár fölrendítése céljából talált föl a
boldogult Kneipp páter. Az ügyész ur olyannyira
tiszteli ezt a higiénikus alapon álló cipőtlen-
séget, hogy állítólag a hivatalában is mezitláb je-
lent meg. Ezért persze az ugynevezett illetékes
körök, amelyek cipőben járnak, fellázadtak. A pol-
gármester rendeletben kelt ki a cipőhiány ellen és
figyelmeztette a hivatali komolyságára s társadalmi
illetemre, amely megköveteli, hogy a tisztviselő,
midőn hivatalos funkcióit végezi, a társadalmi jó
ízlet figyelembe vegye. Felhívja egyben, hogy
a jövőben hasonló alkalmakkor *mezitláb meg ne*
jelenjék, nehogy a hivatalos eljárást ellene me-
gindítani kénytelen legyen. Dr. Láng ügyész e
rendelet ellen főlegbezzét jelentett be, de az al-
ispán a főlebbeszét elvetette, kimondván, hogy
a jó ízlés és illetem szemben *nem létezik appelláció*.
Ezzel a talpraesett indoklással aztán be is feje-
ződött az ügyész ur mezitlábos románya. Hisz
utóvégre nem égbekiáltó bűn, ha valaki mezitláb
jelenik meg a hivatalában, hisz Afrika-utazók
láttak szerencsén királyokat, akik egészen mezit-
láb ültek a trónon... Csak az a fontos, hogy
ebből nem szabad precedenst csinálni. Mert mi
történhetnék akkor, ha egy másik város ügyésze
felbuzdulna a példán és ő is hazájának megfelelő
viseletben jelenne meg a hivatalban — s tegyük
föl, hogy ez az ügyész viszont napkirát hasz-
nálna?...

— **A reptűl koosi.** Olivetti párisi mérnök ma
érdekes fogadást nyert meg a fővárosban. Arról volt
szó, hogy az Aeskulap nevű automobil kocsival a
Budapesttől Visegrádig terjedő ötven kilométernyi
utat, a rosszabbik szentendrei utat választva, Ó-Buda,
Szent-Endre, Leányfalu, Vác, Duna-Bogdányon át
másfél órá alatt megteszi. Az automobil délelőtt pont
tíz órakor indult el Budapestről és 11 óra 34
perckor, tehát összesen 94 perccel alatt Visegrádra
érkezett. Olivetti mérnök ily módon megnyerte a
fogadást s mosolyogva, nagyon udvariasan dicse-
gette a magyar országutakat. A diadalmos Aes-
kulap automobil egyébként megtekinthető lapunk
kiadói hivatalában, ahol Hartmann József ur szívesen
szolgál fölvilágosítással az érdeklődőknek.

— **Zsiványvilág Hajdumegyében.** Hajdu-
megyében valóságos bakonyiak az állapotok. A
megye egy részén veszedelmes rablóbanda ga-
rázdálkodik. A vidék birtokosai, bérői már mind
behúzózkodtak Debrecenbe, mert sem a vagyo-
nyuk, sem az életük nincs biztonságban. A rablás
egy Klein nevű bérőlél kezdődött el. Ennek
kibabolták a házát. A leányt, aki védekezni pró-
bált ellenük, megsebesítették — s aztán felgyn-
getták a termést. *Fon Samu* hosszú-pályi béről
is meglátogatták s ott is porrá akartak égetni
mindent. Másnap egy Sarkady Zoltán nevű bir-
tokoshoz törtek be, tegnap pedig Brüll Armin
hosszu-pályi birtokost rabolták ki.

— **Forgalmi akadály.** Felhőszakadás okozta
pályarongálás miatt a *peirossinyi* — *lapényi* helyiérdekű
vasúton a Magyar Államvasutak az összes forgalmat
bizonytalan időre beszüntette.

— **A milliók megszerzésének titka.** Legjob-
ban és legbiztosabban valamely iparág üzésével. A
szorgalom, izlés és leleményesség még mindig nagy
kamatozt hoz. Az izlés és a leleményesség pedig nem
minden embernek a tulajdonsága, csak hogy a szá-
zad a legjobb alkalom adta elcsajátításukra a párisi
világkiallításban, amelynek meglátogatása és tanul-
mányozása valóságos lökebefektetés. Meglátogatásá-
nak elmulasztása súlyos könnyelműség! Főképp, mi-
vel a költségek oly csekélyek. A világhírű Thos
Cock & Son cég utazási jegyei, melyek kizárólag
Fuchs H. váltóházánál (Budapest, IV. Kecskeméti-
utca 1.) kaphatók, a következő előnyöket biztosítják.
Legkegyelmesebb utazás egyedül II. osztályú gyors-
vonattal Párisba és vissza, tíz napi fényes ellátás,
szabad bemenet a kiállításba, Eiffeltorony-jegy, tet-
szeszszertit utmegszekítés, balesetbiztosítás stb. stb.
Mindez csupán 360 koronába kerül. Tessék csak ta-
nulmányozni a prospektust, amelyet Fuchs H. cég
készséggel küld.

— **Tanfolyam.** A dadogók és hebegők oktatá-
sára képesítő tanfolyam hallgatóinak vizsgálata teg-
nap folyt le dr. Neményi Imre miniszteri biztos és
Kiss Lajos siketnémia-intézeti tanár jelenlétében. A
tanfolyamnak hét hallgatója eredménynyel állotta
meg helyet egy az elméleti, mint a gyakorlati tudás-
ban. A tanfolyamot a minisztérium megbízásából dr.
Sarbó Artur egyetemi tanár vezette, ki mellé segédül
Váradi Zsigmond állami siketnémia-intézeti tanárt
rendelték. A vizsgálat után a miniszteri biztos a ké-
pesített tanítókhöz beszédet intézett, amelyben lel-
kükre kötötte új tudományuknak az ifjúság és álla-
tában az emberiség érdekében való minél hatható-
sabban való érvényesítését.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, finan-
ciroz találmányokat és beajstro-
moz védjegyeket és mustrákat.
Felvilágosítás díjtalan!

— **Két törvényszéki bíró — öngyilkos.** Egyszerre két olyan hír is esett, amiben törvényszéki bírák dobták el maguktól az életet. Csikszerebában Lengyel Géza törvényszéki albiró főbe lőtte magát. Az éjjel még jókedvben — legalább látszólag jókedvben — mulatott a barátjaival, reggel pedig hazament és egy lövéssel végzett minden mulatsággal. A másik öngyilkos bíró Horváth Bódog Kassán. Róla már adtunk hírt. Régóta önmagával meghasonlott ember, buskomor, emberkerülő s állapota arra vezethető vissza, hogy fiatal korában reménytelenül szeretett egy leányt. Azóta se tudta elfeledni. Sokszor emlegetté, hogy az élet semmit se ér, hogy megunt a tegnap aztán be is végezte.

— **Sikkasztók.** A prágai rendőrigazgatóság távirati értesítése szerint Habich Norbert prágai születésű negyven éves pénztáros huszezer koronát el-sikkasztott, aztán megszökött. A tolvajt a rendőrség az este a József főherceg-szállodában elfogta. Mindössze 3755 koronát találtak nála. Az illető Blaskasche Mária uradalmában volt könyvelő és pénztáros. A nagy összeget apránként sikkasztotta s amikor a napokban meghallotta, hogy pénztárviszagát lesz, — annyira megijedt, hogy még négyezer koronát magához véve megugrott. A rendőrség fogva tartotta s elfogatásáról értesítette a prágai rendőrséget. — **Goetz Károly,** a delibáti kincstári uradalom tisztviselője nagyobb sikkasztást követett el, okiratot hamisított, aztán megszökött. A szökevény harmincegy éves, 164 cm. magas, sovány, arca hosszás, beretvált, kicsiny, barna bajusza van, haja rövidre nyírott. Arcának jobb oldalán a szem alatt mogyoró nagyságu gúmbalaku kinövés van. A rendőrség kézrekerítésére megiette a szükséges intézkedéseket.

— **Halál kártyázás közben.** Nagyvárad kereskedő köreiben mély sajnálkozással beszélnek Singer Lajos ottani kereskedő hirtelen haláláról. Singer Lajos szokása szerint ma is elment a kávéházba és két barátjával leült a kártyasztalhoz. Vidám hangulatban játszott a eleinte az „alsós kalábert”, de később egyre kedvetlenebb lett, mert folyvást rossz kártyája járt. Végre sikerült „fölvennie” és oly erős volt a kártyája, hogy rekontrat mondott az ellenfelek kontrájára. A játszmát ezután is elvesztette és a rossz kártyajárásától különben is felindult ember még izgatottabb lett, dühösen lecsapta a kártyát és a másik pillanatban lefordult a székről. Izgatottságában szélhűdés érte a szerencsétlent s mire az orvos megérkezett, már halott volt.

— **Vendéglősök országos kongresszusa.** A vendéglősök kongresszusa szeptember 12-ikén lesz Aradon. Glück Frigyes 5 nyelven szerkesztett felhívásában kérdőíveket bocsátott ki hazánk és a külföld összes szállodásaihoz a szakiskolák fejlesztése és az idegenforgalom emelése érdekében. Az Aradvidéki Gazdasági Egyesület a kongresszus alkalmával szülő-és borkiállítás rendez Gyorokon, amelynek élén Kosinszky Viktor miniszteri tanácsos áll. A megalakítandó országos vendéglős szövetség érdekében Bokros Károly szakelőadó küldte széjjel a belépésre felhívó nyilatkozatokat.

— **Mérsékelt áru menetjegyek kiadása.** A Szent-István ünnepnap alkalmából a Magyar Államvasutak, valamint a Kassa-Oderbergi Vasut magyar vonalainak összes állomásairól (a szomszédos forgalom kizárásával) Budapestre mérsékelt áru menetjegyek adhatnak ki, olyképp, hogy az utasok az I. kocsiosztályban két II. osztályban, a II. kocsiosztályban két III. osztályban egész jeggyel, a III. osztályban pedig egy II. osztályú rendes menetjeggyel Budapestre és vissza utazhatnak. Gyorsvonatokon megfelelő gyorsvonatu jegyek váltandók. E jegyek augusztus 15—20. napjain, az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban Budapestre közeledő valamennyi személyszállító vonat (expreszvonatok kivételével) kiadhatnak, a visszautazásnak pedig augusztus 20. és 21-ikén, legkésőbb azonban augusztus 21-ikén este induló utolsó vonaton meg kell történnie. Utazékszaktaknak sem menet alkalmával, sem jövőtör helye nincs. Az I. és II. osztályban utazók a visszautazás alkalmával is mindkét menetjegyet felmutatni tartoznak, miért is Budapestre érkezés alkalmával a jegyek csak előmutatandók, de le nem adandók. A gyermekeknek nincsen külön kedvezményük.

— **Ismeretlen öngyilkos.** Ma reggel egy ismeretlen férfi a Csata- és Gömb-utca sarkán a kukorica-földeken mellette lőtte magát s eszméletlenül terült el. Az illetőnél semmiféle írás nem volt s így kilétét nem lehetett megállapítani. Fekete ruha van rajta s valószínűleg iparosember. A Rókus-kórházban apólják, de alig marad életben.

— **A Telefon Hírmondó ünnepi programja.** A Telefon Hírmondó ma délelőtti 11 órától 12-ig tartja rendes ünnepi felolvasását, 12 órától délután 4 óráig szünetel tart s 4 órakor megkezd a katonas- és cigányzene közvetítését, amely este 11 óráig tart. A zenészművek megkezdését mindig rádiójelel előzi meg, hogy a zenekedvelőket figyelemtesse a Hírmondó meghallgatására.

(x) **Biztosan ható orvosság.** Tekintetes Schneider József gyógyszerész urnak Resicán. Az ön páfrány-tokocskaik betegségeimnél két ízben alkalmaztam és bámulatnak azoknak biztos és gyors hatását. Kérem, tovább küldeményt-ekre a címre: Dr. Vladimir Alexi

Pancsova. — Schneider József páfrány-tokocskaik kipróbáltak, sok év óta kitűnő eredménnyel használták és a pántlika gilisztát biztosan eltávolítják.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtőt!**

Pillanatfölvételek.

— **Nyári löversenyek, második nap.** —

Budapest, augusztus 14.

— **Mire tesz Péchy? Mire tesz Üchtritz?** ezt kérdezi minden ember a versenyek előtt. A bookmaker körül szorongó szívű sportszerek lesik, hogy melyik lovat fogadják le a híres szövetség s amint bizonyosságot szereztek a nagy „plundzs”-ról, egyszerre közhírré válik a turfon:

— Péchy ezt, vagy azt tette! ... s abban a versenyben már más favorit nincs.

— **Mire tesz Péchy, mire tesz Üchtritz?** — Kérdezte az első verseny után is minden ember.

— **Irroy! Irroy!** szállott szájról-szájra, de egyszerre a moraj elcsitult. E hirtelen változásnak az oka a következő hangos párbeszéd volt:

Péchy (a könyvfogadó ketrec közepén): Nem barátom, egy krajcárt sem teszek Irroyra!

Üchtritz: Szó sincs róla, csak éppen Milinek teszek száz forintot. Megígértem neki.

Péchy: Ah! Azt in diek is megteheted.

Ime, ezért emelkedett Irroy oddsza pariról hirtelen háromszorosra.

Holnap, ha Jim Morgan nyeregbe száll, senki sem fogja kinevetni. Bekövetkezett a jóslás: az amerikai győzött. Behozott elsőnek egy gebét, melyre csak igen kevesen merték rárakni kevés számú forintjaikat s ezzel a népkégy Csimborasszójára emelkedett. A próbágaloppnál még kinevelte az egész versenytér s egy negyedóra múlva a harminc krajcáros hely kórusban ordította:

— Hip! Hip! Morgan! Ez aztán a lovas!

Nincsen primadonna, akit Jim Morgannál valaha jobban megéljenetköl volna s Rohonczy Gida boldog, hogy ő szerződtette lovaihoz a híres amerikai. Mikor a starthoz Doni Kozák nyakán kikocogott, őt nevelték ki, mikor elsőnek beérkezett, ő nevelt.

— **Abszurdum!** Hiszen a ló nyakán lovagol! Így soha sem lehet első! — csufolódtak rajta verseny előtt.

— **Persze, a ló nyakán lovagolt!** Csak így lehet első! — mondták verseny után.

A Magyar Lovaregyesületet pedig igen szépen kérjük, hogy végződjének hamarabb a versenyek. Hat óra 20 percre van kiírva az utolsó verseny s pont hét óra van, mikor valójában véget ér. Az esti szükrületben alig látni a lovak futását s végre is nem kell minden verseny előtt kerék félórát várni, hogy a közönség utolsó krajcárját is elhelyezze a totalizátornál. Hisz a budapesti nép olyan intelligens s különösen ünnepnap délután szinte élet-halálharcot vív a gép körül, hogy kis obulusait leadja.

A derek kétévesek ugyanis a lovaregyesület mal-mára hajtják a vizet, amennyiben minden start előtt tizenöt, husz percre makrancoskodnak s Peeke bácsi ugyancsak változtatja jobb és balkezeben a fehér lobogót. Pedig Peeke bácsi ugyancsak iparkodik sietni. Hiszen míg egy-egy verseny sikerül, addig befagy az állatkerti tó, ahol pedig 6 korcsolyames-ter, vagy pedig uszodákat állítanak a Dunán, ahol 6 uszómester. Kar egy embernek a kenyérkeresetét így tönkretenni. S Peeke bácsinak ezenkívül is van még egy nagy ambíciója. Szeretné egyszer egy rövid távolságu verseny finishét látni.

Esztendő 6 óra jelen van minden löversenyen és soha még 1600 méteres versenynél rövidebb futam végkiüldelmét nem látta. Ő csak lecsapja a fehér zászlót, a lovak elrobognak mellette s akárhogy igyekszik is, soha nem érheti utol a telvéreket.

Pedig Peeke bácsi nagyon siet, hogy legalább egyszer végig élvezhesse az 1000 méteres verseny finishét. Ez volna a turf legnagyobb meglepetése.

Különb esetben az eső és bánatos volt a versenyter. Katonazene ezidén nincs, a mánásasszonyok, akik pedig ragyogó pompát kölcsönöznek a nagy tribúnák, még fürdőznek s a nyári versenyeken csak a löverseny bírázói vannak jelen. A totalizátorgép folytonosan csatog, a pénz folytonosan fogy s szomorú, szürke az egész pálya.

A pénz minden éleztől és érjesztől a versenyeknek, de az ötödik, hatodik verseny után a pénz is elfogy s a vezetések busan dalolják kezükben szorongatva utolsó tikkettüket:

Kis tikketem, drága kis tikketem,
Gyalog megyünk ma haza mi ketten!

Styx.

Kellemes nyaralás.

A hínárban.

1.

A nyár eddigi kéje
Ugy megviseltek lelkem-tostem,
Hogy, míg szabadságom lejár,
Új üdülést kellett keresnem.

Száz forinttal több vagy kevesb,
— Adóság nálunk ugy se számít,
Azért ha Isten megsegít,
Mégsem eszünk krumplit, szalámit.

Igen, igen, odamegyek
Hová szívem rég vágya vonja,
A drága helyre, mely hazánk
Augusztusi legszebb szalonja.

Nobelfüred, te szép szalon,
Mi gyönyörrel lépek körödbe!
Természet, a ház asszonya
Itt minden sebet játsza köt be!

Mi édes lesz pamlagodon:
A puha páston megnyugodnom,
Természet, a ház asszonya
Erdőn-mezőn elandalognom.

Milyen örömmel hallgatom
Hangversenyt a madaraknak,
Melyet kísér kórus gyanánt
Mély basszusa a zuhatagnak.

Megbűvölt szemmel nézhetem
Szentélyét a kék tengerszemnek,
Hol a havas sziklák élén
Bájos tündérmesék teremnek

2.

Elméletem szép volt s dicső,
De megcsúfolta a valóság —
Tűvis és dudva nőtt elég,
De hova tűntek el a rózsák?!

A szép szalonnak asszonya
Nem a természet, de a pletyka;
Éles nyelvétől hull a név
És a becsület mint a szecska.

A pázsitpamlagon unott,
Fásult alakok heverésznek,
Erdőn-mezőn halom szavát.
Az okoskodó, hideg észnek!

Ányák, gyerekek zsvaja
A madarak dalát lerontja,
A zuhatagon át dörög:
„Ha vannak. kontra és rekontra!”

A tengerszem könybe bordl
Látán a fenegyerekeknek,
Kik a havas sziklák élén
Szerelmes flirtsohajt brekneknek.

Fülkédiben csüggött apák
Béban kivonnak s összeadnak,
S az utókrás betegek
Egymás kárán-baján mulatnak.

S magam is, ki idejövök,
Hogy legyek pajkos, ifjú, bátor,
Most veszem észre, mi levék:
Nagyképű bőjtü prédikátor.

3.

Mi a spanyol kőznép előtt
Don Ruy del Gormaz col Gabiró —
Az Nobelfüred népe közt
Szép Tóni, a fess szolgabíró.

Mily ur pincér, cigány előtt,
Azt ki nem tárja toll, papíró!
Sem hogy kőp más feje felett
Szép Tóni, a fess szolgabíró!

Korzon csillagot rug feje,
Táncban legelső polkabíró —
S kártyán legtöbbet ő veszti,
Szép Tóni, a fess szolgabíró!

Ily hálás, jó magyar modell
Ez országban még hol kap írót?
Azért zengem: éljen soká
Szép Tóni a fess szolgabíró!

4.

Még egy érdekes figurát
Kell gyorsan gombostűre tűznöm,
Mélto reá, hiszen vele
Sikerült rosszkedvem eltűznöm.

Bűszkén nyújtott jobbjomat
Vihák Peti, végtét jobbszának:
Nyakára hágtott huss napon
„A forintokból huszszor száz”-nak.

Hogy igaz-e, nem kutatom,
De hogy Párisban, kimutatja:
Azóta finom, franciás
Minden szava és mozdulatja.

Fején szalmából font köcsög
És természet fököt görékk,

Alatta zöld mellény fityeg —
Igy járnak ott a gavalérok!

Nem kávé kér, de mazagrán-t
Nem sűrt parancsol, de ami bokk-ot,
Dicsér mindent, mi párizsi,
Magyarból egyet, Zsón de Hook-ot.

De csak azért, mert odakünn
Jött össze a nagy kép-ítész-szel:
„Ki mellett Zóla, Prém, Capus
A semmi tengerbe vész el!”

Csak a Múlán rúss s Büllé
Képeit magasztalja ajka,
„Kokott hejh! csak Párisba” van”,
Nagy szomordán azt sohajtja.

Mit ér a Tátra hegyvidék,
Ha nincsen *tröttoir* rudantja?!

Száz Lomnici esőcsemlő különb
Az *Ajfel* torony szörnű pántja!

Lenkei Henrik.

Steinitz meghalt.

Budapest, augusztus 14.

Néhány hónappal ezelőtt New York utcáin megmosolyogtak egy fura kis alakot, aki botorkálva haladt az utcák során. Hóna alatt sakktablát szorongatott. Olyan összetöpreődött kis alakja volt, amelyet a karrikatúra rajzolók az örökké szórakozott német professzorokról készítenek. Minden embert megállított és nagy hévvel magyarázta elméleteit. A megszólított sajnálkozott vagy mosolygott és tovább haladt... A kis száraz alak pedig erősen szorongatta a sakktablát és járta az utcákat, hogy rátaláljon végre arra, aki játszik vele egy játszmat... Nem akadt senki. Mert akkor már nem tudott sakkozni az a fura kis alak, a sakkozók egyik legkiválóbb mestere: *Steinitz*... Megőrült. Az évtizedeken át való sakkozás megölte az idegeit.

Most megölte őt magát is. Távirat jelenti New Yorkból, hogy *Steinitz* tegnapi délután meghalt. A hatvannégy éves volt sakkmester egyike volt a világ legnagyobb sakkozójának s szédítő gyorsasággal emelkedett a mesterek közé. Már gyermekéveiben rendkívüli érzéke volt a matematika iránt. Mint tizenöt éves fiú szülővárosának minden sakkozóját megverte. Huszonkét éves korában Bécsbe került, a politéchnikára. Nagy nyomorban élt, nem tellett neki még sakktablára sem. Pedig az volt az egyetlen vágya. Egy kartonlapot festett be hát és papírdarabokra írta a sakkfigurák neveit, csak hogy kielégítthesse szenvedélyét. Állandó nézője volt a bécsi sakk-egylet játszmáinak. Egyszer a sakk-egylet elnöke tréfából megkérdezte *Steinitz*-et, tud-e játszani.

— Akár vakon is, volt a felelet.

Szavánál fogtak. Két kitűnő játékos *Falkbeer* és *Pitschel* játszott vele egyszerre. Kemény harc után mind a kettőt megverte. Ez volt *Steinitz* első nyilvános sikere. És itt kezdődött sikereinek, diadalainak hosszú sora. Melibaja és szembetegsége arra kényszerítette, hogy a politéchnikát ott hagyja. Beállt újságírónak, de ezen a pályán sem maradt sokáig. Teljesen a sakkozásnak élt ezután. A bécsi sakk-egylet tornáin 1859-ben a harmadik, 1860-ban a második és 1870-ben az első díjat nyerte. Az egyesület őt küldte ki képviselőjének az 1862-iki londoni világtalálkozásra, ahol csak a hatodik díjat nyerte, de *Anderssen*-en, az első díj nyertese maga is elismerte, hogy a legmerészebb és legszebb partit *Steinitz* játszotta. Ugyan-
csak Londonban megverte egy versenyjátsmában *Dubois*-t és 1863-ban az akkor már husz éves *Blackburne*-t. Az 1872-iki londoni versenyen könnyen nyerte meg az első díjat és négy héttel utána megverte *Zuckertort*-t. Bécsben az 1877-iki versenyen is ő volt az első díj nyertese. *Steinitz* azután Londonba, majd New-Yorkba költözött és egymásután aratta sikereit az ő és újlágban Csak 1894-ben rendült meg a sakkozónak *Steinitz* legyőzhetetlenségében való hite. A huszanhat éves *Lasker* kihívta a versenyre és megverte a mestert.

Már akkor is mutatkoztak rajta az idegesség jelei. Jó ideig csak mankóval tudott járni. New Yorkban ugyan megnyerte 1894-ben az első díjat, de Hastingsban már csak az ötödik helyre került. *Lasker* folyton fokozódó dicsősége nem hagyta nyugodni *Steinitz*-et. Egy újabb verseny döntötte el a világ-mestert cím jogosultságát. A Moszkvában megtartott verseny *Steinitz* legyőzhetetlenségével fejeződött be. Nem-sokára ezután örülési rohamai támadtak és egy megszokai gyógyintézetbe kellett szállítani. De ismét meggyógyult. 1897-ben már Bécsben van, ahol huszonkét sakkozóval játszott egy szimultán játszmat. Tizenhatot nyert, kettőt feladott és három játszma remissal végződött.

Ez év februárjában érkezett az a hír-New

Yorkból, hogy *Steinitz* megőrült. Azóta tengődött szegény sorsban élő családjával. Jó barátai könyörödmányából élt. Most teljesen összetört, meghalt.

SZÍNHÁZ, ZENE.

„Mokány Berol a Vigaszínházban. A *Borsszem Jankónak* ez az örök életű alakja szerepelt már egyszer a színpadon. Most újra színpadra került, de nem epizódikus kis szerepben, hanem mint egy bohózat főalakja. Magával viszi a színpadra ösmert kollegáit, Sanyaró Vendelt, Tojáss Dánielt, Kottlik Zirzabellát, Seiffensteiner Salamont és mindazokat, akik a *Borsszem Jankó* hasábjain vele élnek még most is, vagy akik meghaltak, akiket megölt a felejtés. A magyar tárcacírók atyamestere Agai Adolf bohózatot ír a *Vigaszínház*nak *Almásy* Tihamérrel, akinek előkelő neve van a magyar népszínműírók sorában. Ez a bohózat Ágainak, aki közel négy évtized óta fejt ki irodalmi munkásságot, első színdarabja.

„Fővárosi Nyári Színház. Szerdán lesz a premiérje *Emile Bergerat* 5 felvonásos történeti színművének, a *Több mint királynő*-nek, amelyet *Makó* Lajos fordított franciából. A tarsulat azután a *Felfordult világ* című francia új operettre készül, amelynek a premiérje 23-ikán lesz.

— Ábrányiné Kassán. Ábrányiné Wein Margit Párisból és Oszteendőből, hol hat hetet töltött, hazakereszt és e hét végén Kassán fog vendég szerepelt, ahol négy-ötször lép fel, többek közt a *Babá*-ban, a *Kornevici harangokban* és az *Angot asszony* leányában. A kassaiak nagy örömmel várják a kiváló művésznőt.

„Uránia Színház. A *Páris 1900-ban* című tudományos látványosság szerzője, *Salomon Ödön* már visszaérkezett Párisból, ahol sok érdekes utcai jelenetet, újabb boulevard típusokat figyelt meg, amelyeket néhány elsőrendű fotográfussal vételelt le a helyszínen. A párisi világtalálkozástól nemcsak számos eredeti felvételt illesztett be darabjába, hanem felkereste a mozgókép-fényképek feltalálóját, *Lumière*-t, hogy a nemzetközi kiállításnak legjellemzőbb és legmozgalmasabb részeit dolgozza ki az *Uránia Színház* részére. A jeles szerző most főszínt vetett arra, hogy a párisi magyar kiállításnak nemcsak a pavilonját és annak belsőt mutassa be tüzetesen, hanem ismeretnie fogja a világtalálkozás óriási területének tizen-nyolc csoportjában elhelyezett magyar osztályokat is pompásan sikerült vételeit képekkel. E képek *Erdélyi* udvari fényképező eredeti felvételei után készültek.

„A kórus szakállá. *Mahler* reformál. Először, tegnap, kézenyszerfraktot diktált a bécsi operaház zenekarának a testre, ma már a kórus szakállában turkál s a simára fésült germán férfidíszet, ha kell, szálanként huzza ki. A kórusnak — ugymond — szakállatlanul kell ezentul megjelenie a színen, így kívánja ezt a jó ízlés s így „Rienzi”, melyet újból színre hoznak. *Wondra* igazgató, *Mahler* utasításai szerint felhívta az urakat, hogy nyírassák le a szakállukat. Általános elszörnűködés legott írásba is foglalódott. Tilta-kozás lett belőle. Az igazgató egyelőre függőben hagyta a kérdést és a szakállakat s most *Mahler* visszateríté után fog végképp eldölni a kórus szakállának az ügye.

„Városligeti Színkör. Holnap, szerdán két előadás lesz a Városligeti Színkörben. Délután négy órakor fél helyárrakkal a *Bur háború* kerül színre. Ez alkalommal *Nyáráy* Antal játszik, mint vendég. Este fél 8 órakor rendes helyárrakkal *A koldus barát* és a megvadult szabó adják *Feld* Irénnek. *Németh* Józseffel és *Gyöngyi* Izóval. Csütörtökön *Offenbach* operettjét: *Orpheusz* ismétlik meg, pénteken *Doly* kerül előadásra. Szombat a király születése napja alkalommal ünnepi előadást tartanak. Ezt az estét a *Himnusz* nyitja meg, amelyet a színpadon összegyűjtött teljes személyzet énekel. Ezt követi a *Cigánybaró*, *Hegyi* Aranka vendégjátékával.

„Hangverseny. Fényesen sikerült hangversenyt rendezett a napokban a Mátyásföldön a *Klotild* társaság. A hangverseny közreműködött *Somogyi* Dezső, a tehetséges fiatal zongoraművész, kinek művészi játékát a közönség zajos tapsokkal honorálta.

SPORT.

„Jim Morgan. Az amerikai *Jim Morgan*, aki már a tegnapi délutáni versenynapon feltűnt különös, de kitűnő lovaglásával, ma írta alá szerződését Rohonczy Gidával, mely őt erre az esztendőre a népszerű sportman istállójához köti. *Morgan* fényesen kezd karrierjét; mindjárt első lovaglása sikeres volt a Rohonczy-lovon, amennyiben ma a nagyon közepes *Doni Kozák*ot győzelemre lovagolta.

„A budapesti lóversenyek és a Telefon Hírmondó. A beszélő újság a budapesti lóversenyek mai eredményét minden egyes verseny lefutása után már a délután folyamán felolvastatja. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét arra, — hogy akik a túrlón való megjelenésben valami megrátozja, — a Telefon Hírmondón tudhatja meg az eredményeket leggyorsabban. A felolvasások kezdetét mindig háromszoros riadójeli előzi meg.

Nyári lóversenyek.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, augusztus 14.

Gyöngye versenynapnak látszott a mai a programból s valójában mégis olyan érdekes lett, akár csak valami nagy szenzáció lett volna napirenden. A Nyári kísérleti verseny még nem elég nagy verseny ahhoz, hogy magáért a díjáért érdeklődést kelthessen, de lefolyása olyan volt, hogy a legfinnyásabb sportgourmand is meg lehetett volna vele elégedve. Kár, hogy *Philister*, *Ezermester* és *Simoun* nem indultak, az ő részvételük még jobban fokozta volna a verseny érdekességét, amely azonban így is teljes volt. A háromévesek sorából *Culture*, *Rózi* és *Charmant*, a kétévesek közül *Tarantella II.*, *Honleány*, *Jubilee* indult a javából. *Charmant* mindjárt a startnál elugrott s végig vezette társait a pályán egészen a társzlopig. Itt verve volt s úgy látszott, hogy kétévesnek jut a díj, mert a könnyen haladó *Jubilee* már el akart vonulni mellette. *Black jockey* óriási fizikai ereje mégis az élen tudta tartani *Charmant*ot s a végén fejhosszal megmentette a díjat *Blaskovich* Elemének.

Ma különben is a rövid fejhosszak napja volt. Három versenyben volt ilyen ítélet: *Davensberg* és *Eluci* közt, *Charmant* és *Jubilee* s *Doni Kozák* és *Hasztann* közt. Ez utóbbi kis eladóverseny volt más-különb a nap szenzációja. *Doni Kozák*ot, Rohonczy Gida új jockeyja, az amerikai *Jim Morgan* ulti, a fogadásokban mégis elhanyagolták s különösen *Hasztann*ra fogadtak a sportsmanek. *Doni Kozák* a távoszlopig még csak vezetett, de itt teljesen verve volt s *Dagmar* látszott nyerőnek, amikor hátulról *Hasztann* is előretört s a két elsővel küzdelembe bocsátkozott. A három ló közül csak *Doni Kozák* győzelme látszott már képtelenségnek, amikor az amerikai csaknem érthetetlen bravúrral még egyszer versenybe hozza a lovat s a legrövidebb fejjel veri a favoritot.

— Bravo Jim! Bravo Morgan! — üvöltötték a fogadók s ezernyi tömeg várta vissza a pályáról nagy ováció közt amerikaiat.

Morgan-nak szerencsés akvizíciót szerzett Rohonczy Gida. Briliáns lovas, aki valószínűleg sok kezerűséget fog meg okozni az angoloknak. Eladóverseny volt, amelyet megnyert, *Doni Kozák*ot tehát árverésre bocsátották, holott igazság szerint *Jim Morgan* kelet volna eladni, mert nem *Doni Kozák*, hanem ő nyerte meg a versenyt. Ő nagyobb árt is ért volna el a Kozma-csikónál.

Az utolsó kétéves verseny *Frangepánnak* jutott, mely olyan fajtájú favorit volt, amelyet odahaza mindenki megtipelt — odakint pedig nem fogadnak. *Son sourire* volt a favorit, de szerencsétlenül lovagolva csak jó negyedik lehetett, míg *Frangepán*, *Gaiba* és *Windsor* elől megnyerte a versenyt.

Alább adjuk a részletes eredményeket.

I. Nyeretlenek díja. Díj 3000 korona. Távság 1600 méter. Szemere M. *Evája* (*Oleminson*) első, *Irry* (*Poole*) második, *Fair Trick* (*Black*) harmadik. Aztán *Raba*, *Jobbagy*. Ítélet: 2 1/2 hosszal könnyen első, nyakhosszal harmadik. Totalizátor: 10:22. Helyrefogadások: I. 50:63. II. 50:63.

II. Eladók handikapja. Díj 2000 korona. Távság 2000 méter. Horthy I. *Almaja* (*Adams*) első, *Artalan II.* (*Bulford S.*) második, *Serdar* (*Slack*) harmadik. Aztán *Maestro*, *Wabernde* *Lobe*, *Barkarol*, *Iffaszony*. Ítélet: 1 1/2 hosszal könnyen első, 3 hosszal harmadik. Totalizátor: 10:63. Helyrefogadások: I. 50:94. II. 50:68. III. 50:134.

III. Alésterdj. Díj: 4000 korona. Távság: 2400 méter. *Graf* *Almaja* (*L. Mordánja* (*Barker*) első, *Leader* (*Hyams*) második, *Jablinca* (*Wilton*) harmadik. Aztán *Gaudriole*. Ítélet: Erős küzdelem után rövid fejhosszal első, két és fél hosszal harmadik. Totalizátor: 10:44. Helyrefogadások: I. 50:50. II. 50:47.

IV. Handicap. Díj: 3000 korona. Távság: 1400 méter. *Péchy* A. *Davensberg* (*Poole*) első, *Eluci* (*Southey*) második, *Alandó* (*Segrott*) harmadik. Aztán *Maiteser*, *Serena*, *Gagerl*, *Berecuse*, *Theophil*, *Eoparsite*, *Cabbage* *rose*. Ítélet: Rövid fejhosszal első, egy és fél hosszal harmadik. Totalizátor: 10:49. Helyrefogadások: I. 50:92. II. 50:120. III. 50:312.

V. Nyári kísérleti verseny. Díj 10,000 korona. Távság 1100 méter. *Blaskovich* Elemér *Charmantja* (*Black*) első, *Jubilee* (*Southey*) második, *Honleány* (*Bulford S.*) harmadik, futottak még: *Rózi*, *Tarantella II.*, *Bence*, *Culture*, *Magnes*. Ítélet: Küzdelem után fejhosszal első, 6 hosszal harmadik. Totalizátor: 10:71. Helyrefogadások: I. 50:120. II. 50:138. III. 50:192.

VI. Nyeretlen kétévesek eladó handikapja. Díj 2000 korona. Távság 1000 méter. Rohonczy G. *Doni Kozákja* (*Jim Morgan*) első, *Hasztann* (*Bulford S.*) második, *Dagmár* (*Wilton*) harmadik, aztán *Maculani*, *Szonom-bánon*, *Mauritia* és *Baudguz* ítélet: küzdelem után nyakhosszal első, fejhosszal harmadik. Totalizátor: 10:44. Helyrefogadások: I. 50:66. II. 50:70. III. 50:64.

VII. Önkénti díj. Díj 3000 korona. Távság 1100 méter. *Graf* *Degenfeld* Imre *Frangepánja* (*Wilton*) első, *Gaiba* (*Hyams*) második, *Windsor* (*Barker*)

harmadik, azután Lepke, Retour, Bordereau, Son-Sourire és Famulus. — Ítélet: Egy hosszal biztosan első, 1 1/2 hosszal harmadik. Totalizátor: 10: 44. Helyrefogadások: I. 50: 84, II. 50: 114 és III. 50: 108.

Holnap ismét lesznek versenyek. A hosszú program főszáma a 10.000 koronás nyári handicap, amelyért alkalmasint 10—12 ló áll ki a starthoz. A legjobbak Jablanica, Charmer és Gonosz, legalább a terhek nekik látszanak kedvezni leginkább. A többi versenyek kevésbé érdekesek, tipjük a következő:

- I. Irroy—Prodiqe.
- II. Fimasz—Fango.
- III. Harkányi-istálló—Charmer—Gonosz.
- IV. Educi—Füle.
- V. Manilla—Allotria.
- VI. Johnston—Nachtöchter.
- VII. Eros—Maida.

EGYESÜLETEK.

(Turisták egyesületi közgyűlése.) Ma tartotta meg közgyűlését a Budapesti-Hegyvidéki Turista-Egyesület Mészáros János elnöke alatt. Horn Vilmos terjesztette elő a múlt évről szóló jelentést, mely kiemeli, hogy a Szent János-hegyi ormán nemcsak a főleg a messzlató Erzsébetkoronnyal s ezzel kapcsolatban létező Erzsébet királyné szobra. Az idén megkezdődött a díszföldi-tűndéregyi szakaszának kiépítése körülbelül két kilométernyi hosszúságban. A munkálatokat e hónap folyamán be is fejezik. A közgyűlés örömmel vette tudomásul a jelentést Mészáros elnöknek és Horn titkárnak köszönetet szavazott. A jövő évi költségvetés megállapítása után kiegészítők a tisztikart. Aelnöknek Geiger Zsigmondot, pénztárosnak Pfanner Józsefet, ellenőrként Mausk Jánost és ügyésznek Hegedüs Károlyt választották meg.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A főügyész szabadsága. Dr. Székely Ferenc budapesti királyi főügyész hat hétig tartó szabadságáról tegnap hazaérkezett s ma átvette Fittler Bálint helyettesétől a főügyészség vezetését.

§§ A pályaudvar meséből. Szabó Péterné aszszony harmadik osztályú utas torkaszakadtából kiabált:

— Fogják meg! Zsebtolvaj! fogják meg! A kezével abba az irányba mutatott, ahol egy ur szaladt. A hordárok körültekintek a nagy salkodásra s ő is látta azt az urat, aki most fölugrott egy üres kocsi s a tulsó oldalon akart elmenekülni. Néhány pillanatra s a zsebtolvaj ur egy erős hordár markában volt.

— Ellopta a tárcáját? kérdezték Szabó Péternétől.

— Nem, nem az enyémet, hanem ezét az aszszonyaságét.

Itt Szabó Péterné a mellette álló Klein Hermannra mutatott, akinek valaki ellopta a sárga bőrtárcáját, a harminc forintját és a vasuti jegyét.

— Hogy tudja ön, hogy ez volt ez az ember? kérdezték Szabó Péternét.

— Hogy? Igen jó. Hogy én honnan tudom? Tudom és avval punktum.

— De hisz nem a magát lopták el? Hát honnan tudja akkor?

— No ha olyan nagyon akarják tudni, hát majd megmondom. Ez az ember az én hátam mögött is kotorászott, de én azt hittem, hogy... izé... s ráütöttem a kezére.

A bíróság előtt Szabó Péterné nyújtotta előadta az esetet, a zsebtolvajt, akit Strennitzer Józsefnek hívnak s aki eléggé akkreditált cég már, három évi fejjárással sújtották. A tábla szüneti tanácsa Türk Szilárd bíró előadásában, ma délelőtti nyilvános főelbviteli főtárgyaláson foglalkozott a zsebtolvaj ügyével és dr. Székely Ferenc főügyész vádja és dr. Tauber Leó védelme után a büntetést két évi fejjárással szülította le s ebből is négy hónapot kitöltöttnek vett a vizsgálati fogságból.

TÁVIRATOK.

A párisi kiállítás díszoklevelei.

Páris, augusztus 14. A minisztertanács megállapította a kiállítási díszoklevelek ünnepes kiosztásának programját. A kiosztás augusztus 18-án lesz. 75.531 kiállító közül 42.790 kap elismerő oklevelet.

Bresci cinkostársa.

Róma, augusztus 14. A lapok jelentése szerint Tufóban, Avelino tartományban letartóztattak egy papi ruhába öltözött ismeretlen embert. Megmotozásakor franciá és angol leveleket és álnakállakat találtak nála. Tufóban azt beszé-

lik, hogy a letartóztatott ember Brescinek cinkostársa volt Monzában. A rendőrség folytatja a nyomozást ebben az irányban.

Monarkikánk és Oroszország.

Bécs, augusztus 14. A Fremdenblatt a legutóbbi szerbiai eseményekről ezt írja: Ausztria-Magyarország a balkán államokban mindig a státusquo fenntartását és a belső ügyekbe való beavatkozás kikerülését óhajtja és ebben egyetért Oroszország politikájával. Epp oly kevésbé lehet szó most Ausztria-Magyarország kudarcáról, amint a felségvédelmi pör idején nem lehetett szó Oroszország kudarcáról. Ausztria-Magyarország pozíciója Szerbiában nem függ Szerbia benső viszonyaitól, hanem az ország földrajzi helyzetéből és a monarchiához való gazdasági viszonyából folyik. Ideje volna már, hogy a Balkán-félszigeten történő események megtétele nélkül ne induljanak ki mindig Ausztria-Magyarország és Oroszország között való állítólagos érdekellentétekből. A fel fogás egybehangzósága, amely 1897 április 29-én kelt azonos jegyzékekben kifejezésre jutott, azóta nem változott és mint eddig, ugy ezentul is megbízható garanciát nyújt az Ausztria-Magyarország és Oroszország között való jó egyetértés fenntartására nézve.

A dél-afrikai háború.

London, augusztus 14. A Daily Mail jelenti Lourenço-Marquezből tegnapi kelettel: A boerok elhagyták Machadorpot és erőszakkal megszállták Watervaalondert. Botha Lajos dalmatkuai táborának nagy része leégett.

London, augusztus 14. Ermetől jelenti: A transvaali kormány új székhelye Barberton város lett. Krüger elnök Machadorpból Barbertonba menekült.

London, augusztus 14. Lord Roberts táviratozza Pretoriából tegnapi kelettel: Methuen és Kitchener tábornokok még folyton üldözik Dewettet és Steynt. Kitchener ma reggel 8 órakor School-Plaatsból (Vendersdorp) keletré 8 mérföldnyire) ezt táviratozza:

Dewett múlt éjtel három ezeröt levegőbe röpítette. Hatvan angol fogoly — köztük egy tiezt — megszökött a táborból és azt beszéli, hogy Steyn elnöknek nem szabad a táborból távoznia. A boerok szigorúan őrzik. Dewett kénytelen volt lövészereinek egy részét cserben hagyni. Harminc teljesen kimerült lovat is ott hagyott a táborban. A foglyok megerősítik azt a jelentést, hogy Methuen egy ágyút vett el Dewett-től. Tegnapi az angolok jó sikerrel lövöldöztek az ellenség vezérhadára. Buller tábornoknak észak felé való előnyomulása kitűnő sikerrel járt. Egy lovas zászlós a standertoni kommandó 182 emberével tegnap megadta magát.

A spanyol cortes.

San-Sebastian, augusztus 14. A régenskirályné Madridba való visszatérése előtt dekretumot fog aláírni, amelylyel a parlamentet november elejére összehívja.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, augusztus 14. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) A külföldi piacok nem nyújtottak impulzust, minek következtében itt buzban csekély volt az üzlet és változatlanul nyugodt a banguat. De különben mégis vásárlási kedv urakodott és az irányzat ismét szilárdabb lett. Rozs és árpa 5. és tengeri 4 és új tengeri 2 fillérrel emelkedett. Lényegesen megszilárdult a repce is, mely 20 fillérrel emelkedett.

Külföld: Buza őszre 8.14—8.13—8.16—8.15, tavaszra 8.55, rozs őszre 7.54—7.53—7.55, tavaszra 7.88—7.92, zab őszre 5.74—5.77, tengeri szeptember-októberre 6.54—6.56, május—júniusra 5.27—5.28.

Jegyzetek továbbá: Tengeri július—augusztusra 6.54—6.56, repce augusztus—szeptemberre 14—14.10, szeptember—októberre 14.10—14.20.

A készáruiparban kenyérművekben a fogyasztás részvétele miatt jelentéktelen volt az üzlet, az irány azonban, minthogy a kínálat is gyenge volt, szilárdan tartva maradt. Árpában is gyenge volt a forgalom, de az árak mégis szilárdan tartva voltak.

Záratkor kötetett: Buza őszre 8.17, tavaszra 8.57, rozs őszre 7.58, tavaszra 7.96, zab őszre 5.79, tengeri május—júniusra 5.31.

New York, augusztus 14. (Terménytőzsde.) (Záratkor.) Gyapot: New Yorkban helyben 10 1/2, (10 1/4) Szept.-re 8.63 (8.64). Novemberre 8.83. (8.84). New-Orleansban helyben 9 1/2, (9 1/4) — Petroleum Stand white New Yorkban 8.05. (8.05). Stand white Philadelphian 8.—. (8.—). Refined in Cases 9.35. (9.35). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — Zsir: Western steam 6.95 (6.95). Rohe és Brothers 7.20. (7.20). — Tengeri irányzata állandó. Aug.-ra 43 1/2. (—). Szeptemberre —. (42 1/2). Okt.-re 40 1/2. (—). — Buza irányzata tartott. Píros őszre helyben 81 1/2. (81 1/2). Aug.-ra —. (—). Szeptemberre 79 1/2.

(80 1/2). Okt.-re 80 1/4. (—). Decembebre 81 1/2. (82 1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3 1/2 (3 1/2). — Kávé: fair Rio 7. sz. 9.—. (3 1/2). Szept.-re 7.70. (7.75). Novemberre —. (8.—). — Liszt: Spring Wheat clears 2.80. (2.80). — Cukor: 4 1/4. (4 1/4). — On: 32.45 (32.52). — Réz: 16 1/2. (16 1/2). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, augusztus 14. (Terménytőzsde.) (Záratkor.) Buza irányzata tartott. — Aug.-ra 74 1/2 (74 1/2). Szept.-re 74 1/2 (75 1/2). — Tengeri irányzata állandó. Szept.-re 37 1/2. (37 1/2). — Zsir: Szept.-re 6.62. (6.62). Okt.-re 6.67. (6.67). — Szalonna short clear 7.50. (7.50). — Sertéshús: Augusztusra —. (—). Szept.-re 11.60. (11.75). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyíltér.

Egyéves önkéntesek
legjobban és legolcsóbban szereshetik be felszerelésüket az előnyösen ismert

BLUM és TÁRSA
szérb királyi udvari szállító és ó. és. és királyi Fensége József főherceg udv. szállító cégnél

Budapest, Sütő-utca 2. sz. Szervita-tér sarkán.
Sorozóköteleseknek folyomóvanyminálkai ellátott árjegyzéküket díjmentesen küldjük és felvilágosításokkal szívesen szolgálunk.

Vérgyógyászat
(Hämopathia.) Új, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker asthma-, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, deg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűdés, korai vakags és elmezavar ellen. Evtente száz meg száz teljes gyógyulás még a legsúlyosabb és legrégibb bajoknál. E gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője

Dr. Kovács J. orvostudor
rendel. n. pontja intézetében V. Váci-körút 18. Házán kívül is kezel; meghívásra vidékre is megy.

Testgyógyászati múintézet.

Tám- és járógépek, Hüssing-rendszerű műmellfűzők, műkezek-műlábak stb. haszkötők elhízás és vándorvessé ellen, göröser-harisnyák, kezesség mellett készítették a KÉLETTI J. orvos, sebész műszerek gyárában, Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. Állandó nagy raktár irrigátorokban és bidékben. Képes árjegyzék nyelen.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

THE MUTUAL NEW-YORKI ÉLET-BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Alapítottatott 1842-ben.

Tisztán kölcsönös. Részvényesei nincsenek.

Változatlan díjtételek utánfizetési kötelezettség nélkül

Kivonat az 1899. dec. 31-én lezárt mérlegből.

Összes vagyon 1899. végén	1,563,961,334-80
Teljes nyereség tartalék (folesleg)	248,458,802-64
A biztosítottak között 1899-re felosztandó nyereségek	11,295,336-79
Összes bevétel 1899-ben	305,129,933-73
Összes kifizetések kötvénytulajdonosoknak 1899-ben	136,627,132-38
Érvényben lévő biztosítások	5,454,233,894-61

Legszabadelvűbb kötvény-feltételek.

Díjtáblázatokkal és felvilágosítással szolgál a

MAGYARORSZÁGI VEZÉRIGAZGATÓSÁG:

Budapest, IV., Károly-körút 26.

Tekintélyes képviselők alkalmazást nyerne.

KORYTNICÁN
augusztus 15-től szeptember végéig különösen mérsékelt árak: és pedig lakás, teljes ellátás, gyógykezelés és zenekörök naponta 8 koronáért.

Hegedüs Zsigmond

Olajfestmény, lakásdísz és díszműre ülete szeptember hó 1-től Andrássy-ut 17 alatt fog látni, Andrássy-ut 56 alatt az üzlet teljesen feloszlik, ha a tárgyak átköltözködni nehézségek elkerülése miatt rendkívül olcsón kaphatók.

Dús választék lakodalmi ajándékokban.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Napra nap két...

Napra nap két s minden nappal
Testünk, lelkünk öregebb, —
Mint farkukodsz a csókokkal!
Sápadt, elfonnyadt ajakkal,
Hidd, csókolni nem lehet.

Ha szeretsz, hát mire vársz még?
Jer, borulj el koblemon,
Csókolj, míg szívedben láng ég,
Mert tavaszál, mint az árnyék
Vágy és két és szerelem.

Szívünk egy vágyban forr össze,
Édesem, mi kell egyéb?
Kell-e pap, ki ésszeküsse,
Eskü, amely megkötözze
Szerelemünknek szent frigyét?

Engednéd, hogy ott száradjon
A csók mézes ajkodon?
Kedl meddón elapadjon,
Úde ared elhervadjon,
Mint virág a paragon!

Borulj hát rám! El ne vond hát
Csókos ajkad, édesem,
Boldogságunk palotáját,
Felfújni büszke várát
Elég lesz a szerelem.

Inozédi László.

+ A óár gyermekei. A *Sadusevnoje Szlovo* című pétervári havi folyóirat cikket közöl arról, hogyan nevelik a óár gyermekeit, Olga, Tajána és Mária nagyhercegnőket. Az egész napot ugyszólván játékkal és szórakozással töltik a kis hercegnők, a legteljesebb szabadsággal. Drága játékok nem kapnak a gyermekek. Alexandra Feodorovna, aki gyűlöli a fényűzést, kereken kijelentette, hogy gyermekeinek a lelkébe az egyszerűség iránt való érzéket neveljék bele. Azokat a drága bábukat, amelyeket az angol királynő az orosz unokáinak küldözget, csak nagy ünnepnapokon adják oda, különben csak egyszerű lapdával, karikával és virágokkal játszanak a óári gyermekek. A óár és a óárné naponként benéznek a gyermekszobába, s a óárné gyakran eljátszadzik a kis nagyhercegnőkkel. Néha megengedik a gyermekeknek, hogy a óárt a saját lakosztályában keressék fel, aminek rendkívül örülnek. A gyermekek fizikai nevelése angol mintára történik, ami tudvalevőleg az edzészt jelenti. A nagyhercegnők télen-nyáron egyszerű fehér ruháskákat viselnek kivágot ujjakkal és kurta harisnyát. A gyermekek szobájában mérsékelt melegség van állandóan, amely tizenhárom Réaumur foknál nem lehet nagyobb.

Még a legkeményebb hidegben is kikoosznak a óár gyermekei és pedig aránylag könnyű öltözetben. A legidősebbiknek, Olgának, aki most a hatodik esztendőjében van, nagy a talentuma a zenéhez és a nyelvekhez. Zongorázik, s folyékonyan beszél angolul és franciául. Az egész telet és a tavasz egy részét Carszkioje-Szélóban töltik a óári gyermekek, ahol naponként látni őket a parkban. Gyakran ki is lovagolnak, idomított esasicón, amelyek iránt nagy szeretettel vannak. Kis szánjuk is van, s azon ropant szereinek kirándulni.

+ Fejedelmek kincsei. Egy angol lap érdekes dolgokat közöl arról, miképpen őrzik a fejedelmek kincseit. Az angol királyi ékszereket, amelyeket már több ízben elloptak, a Towerben őrzik, még pedig úgy, hogy a tolvajok egykönnyen hozzá ne férhessenek, a rendes őrkön kívül rendszeren egy csomó detektív is vigyáz a sokat érő kincsekre. A királyi ékszerekhez a királyné ékszerei is járulnak s csak tizenkét beavatott ember tudja, hogy hol vannak. Még nagyobb biztonság okáért minden ékszerből hamis másolatot készítenek s ha a tolvajok el is lopják az ékszereket, rendszeren a hamisakat viszik el. A valódi ékkövek a Windsor Castle mélysegeiben vannak s a legügyesebb detektívek őrzik. A óár és családjának ékszerei még értékesebbek. A kis Olga nagyhercegnő ékszerei meghaladják a négy millió rubelt. A pétervári palotában hatalmasan megerősített szoba van, amelybe eddig tolvaj még nem jutott be. Itt van a kincsek legnagyobb része elhelyezve s száználvan ember őri. Többnyire tiszték, akik nagy fizetést huznak. A óár sok ékszere azonban nem Péterváriban, hanem London és Páris bankjaiban van elhelyezve. Bulgária fejedelmi kincseit a Duna mellett épített kis várocskában őrzik. A váriban csak az őrk laknak. A kincsek értékét tíz millió márkára becsülik. A szerencsétlen véget ért Umberto kincseit nemcsak az őrk, hanem a Tiber is őri. Földalatti, hatalmas megerősített helyiségben vannak, amelyet két oldalról a Tiber hullámai nyaldosnak. A persa sah kincsei megbecsülhetetlen értékűek. Tiszviselők őrzik Teheránban, s roppant szigorúan büntetik őket, ha csak egy kő is elvész.

+ A világ nyelvel. A föld lakott és ismert részében ezerhatvannégy nyelvet beszélnek. Németül vagy hatvanöt millió beszél, angolul körülbelül száz millió, franciául negyvenöt, olaszul huszonhét, spanyolul ötven, portugálul huszonöt, oroszul hetven millió. A hindu nyelvet száz millió ember beszéli, csak a khinai nyelvet beszéli több millió ember, négyszáz milliónál is több.

rádzsa-kunvar, Gokral Seetarun trónjának várományosa, halvány pófácskájú kilenc esztendő fűcska, az ó parányi udvartársának, amely az apjától egészen külön a rendelkezésére állott, megparancsolta, hogy fogjanak be könnyű eszűjába és vigyék el a óákungalovhoz. Mint fonnyadt apja, ez a gyermek is szórakozásra áhítozott, s a palota asszonyai elmondták neki, hogy a maharádza mindig szívóbb kacag, amikor az „uj angol“ nála van. A maharádza-kunvar még sokkal jobban beszélt angolul, mint az apja, a franciában is jártas volt és vágyakozott arra, hogy olyan ember előtt pompázzék ezekkel a készütségekkel, akinek a óámulatában nem volt még része.

Tarvin föllett erre a óangra, mert éppen gyermektől eredt, de amikor kilépett, előbb csak egy látszólagosan üres kocsit pillantott meg, amelyet tíz óriási katona védőleg állott körül. — Hogy van? Comment vous portez-vous? Én ennek az országnak a hercege, a maharádza-kunvar vagyok, később én leszek a király. Nem sétákosikának velem?

Igy loesogott a kis hangoeska a kocsifedő alól, s egy félkeztűs kezeske is kinyult köztől. Ezt a félkeztűt, a csukló körül zöld sávval a legdurvább pamutból kötötték, a gyermek többi része azonban tetőtől-talpig feszes, aranytól csillogó brokátkba volt bujtatva, s turbanján hat hüvelyk hosszú gyémántos boglót viselt, egy sor smaragd pedig egészen a szemöldökéig nyult le. Ez alól a szikrázó ékszer alól onix-szempár nézett ki, de bármilyen büszke is volt a pillantása, mégis magányos, szomorú gyermekkorral beszélt.

Tarvin engedelmesen ült le a herceg mellett lévő üres helyre: kétségessé kezdett válni előtte, vajjon egyáltalában meg tudná-e őt még valami lepni.

— Menjünk a versenytéren át a vasut-cába — mondotta a óu és kis kezét könnyedén Tarvin karjára téve megkérdezte: — Kicsoda ön?

— Csak egy ember. fiascskám.

+ Marcel Prévost a óövő regényéről. A Temps anktéjében, amely a huszadik század irodalmáról, tudományáról és bölcsészetről szól, s amelyben a francia irodalom és tudomány legelső alakjai szerepelnek, nyilatkozik Marcel Prévost a óövő regényéről.

— Manapság — írja — a hosszabb műveket kívánják. A három kötetes regény, amely Angolországban divatos és nekünk rendszeren neveléségesnek tetszik, Franciaországban sem lehetelenség többé. Már trilógiáink is vannak és nemcsak a óetrilógiáink is lesznek. A házasságtörés mint téma ez idő szerint már ki van kisse merítve, de valószínű, hogy egyszer megint föltele. A óolnap regénye, úgy hiszem, mind inkább szociális szegényre lesz, de azért természetesen, mint minden időben, lesznek mindenféle regények. A óolnap regényének a stílusa — az a nekem és Brunetiérnek kedvence — „folyékony“ lesz. Anatole France mintáját adja a „Histoire contemporaine“. A óaupassant féle rövid elbeszélések úgy a óönyvkereskedésekből, mint az újságokból kezdenek kiszorolni. Hosszu novellákat fognak írni, három-négyet egy kötetben, mint a óourget szereti mostanában. Ez nagyon életre való forma, amely mindazt magába öleli, a mi egy tulajdonképpeni regénybe nem való. Végül még valami különös jelenség is megemlítendő, a regényírónk szaporodása. Valósággal csapatostul jönnek, mint Angolországban. És bámulatos a ószorgalmuk, a termékenyséjük és az apróságok megfigyelésében való izlésük.

Minden jó lesz, ha nem fognak férfi-regényeket írni s megelégszenek azzal, hogy asszonyregényeket írjanak.

+ A óorero vagyona. Rafael Molina „Lagartijo“, a Cordovában meghalt bikaviador négyszázhuszezer forint vagyonot hagyott itt a földön, készpénzen kívül sok ékszere, Cordovában háza és Ó-Cordovában pompás villája volt. A óagyon az elhunyt testvéreinek jut. Juan Molina, aki szintén bikaviador, nem akarja folytatni veszedelmes mesterségét, s Cordovában nyugalomba vonul, ahol „Lagartijo“-nak meg egy másik testvére is él, aki már régóta abba hagyta a bikaölödsést.

+ Khinai közmondások.

Az asszonyok leggyere a nyelv, s ók e feyvert sohasem hagyják rozsdásodni.

A óeány virág, a óenyecske gyümölcs. És ha a óyümölcs rosz, a óvirágról mi emlék marad?

Amilyen mértékben szereti a óő férjét, abban a óértékben szünteti meg fogyasztásait.

Aki lát dioséri, dioscszik; aki atyját megveti, ónmagát nem tiszteli.

R E G É N Y.

A rádza nyaklánc

— REGÉNY —

Írta: RUDYARD KIPLING

(29)

Mert a nagy tétet maga akarta kockáztatni, a óhaszonból ellenben mindenkire jusszon. Hanem órómmal adta volna oda mind a óupát, ami a ósebésben volt, a óTopazi Hírlap egy számért, sőt akár csak azért is, hogy a ódenveri újságba belepillantson! Mi történik a óányában?... A „Molli K.“-ban, amelyet berbe adott, a „Maseot“-ban, amely pór alatt van, a „Habozó ér“-ben, ahol épp akkoriban, amikor ó elutazott, új, gazdag ereket akartak megnyitni és vajjon hogyan áll joga a „Garfield“-hez, amelyet Febby Vinks támad? Mi lett azóta barátainak a óányával, legelővel és minden egyéb dolgukkal? És mi lett Coloradóból és az egész Egyesült Államokból? Annyira el volt szigetelve hírek dolgában, hogy Washingtonn akár törvényesen kiutasíthatták volna az ózüstöt az órszágból s a órespublikát monarkivá alakíthatták volna át s ó erről semmit meg nem tudott volna.

Az egyetlen orvosság ezeknek a óazafelé kalandozó gondolatoknak a ókinja ellen az volt, hogy látogatást tegyen a ómisszió házában és ott Bongurról és Maine államról beszélgessen. Ebben a óházbán jó volt neki, már csak azért is, mert tudta, hogy mindennap betoppantnak oda a ókis óeány, akinek a ókedvéért a ófél földgömböt átutazta. A ómegérkezése után való tízedik napon a ósurga és ibolyaszín napfölkéte erős ragyogása idején álmból éles gyermekhang riasztotta fel a óveranda felől. Hallotta, amint a óhang azt mondta, hogy az „uj angollal“ akar beszélni. A ómaha-

Az az are a óturban alatt ósudálatosan óregnek látszott, mert azok, akik uraikodásra óülettek, akik soha a óteljesítetlen vágyat nem ismerék, a óperselő indiai nap sugarában még gyorsabban óregednek, mint a óKelet többi gyermekei, akik már óntudatos férfiak, amikor pedig még félénk gyermekeknek kellene lenniök.

— Azt mondják, ön azért jött, hogy országnkat megnézze.

— Ugy is van — felelte Tarvin.

— Ha egyszer király leszek, senkit sem bocsátok be az órszágnomba, még az ókirályt sem.

— Ez nem igen hat meg engem — jegyezte meg Tarvin nevetve.

— Ön eljöhet majd — enyhített a óu az ójóvendő tilalmán — ha megkacagtat. Meséljen nekem valami jó vidám.

— Csakugyan, kis ember? No hát, egyszer volt... igen, ha csak tudnám, mivel lehet ebben az órszágnban a ógyermeket megkacagtatni. Még egyet sem láttam, aki kacagott volna. Hogyan... — Tarvin hosszasan fűtyentett — micsoda az ótt lenn fiascskám?

Kis porfelhő emelkedett az ót messzaségében. Gyorsan, könnyen görölő kerekék verték fel, nem eredhetett hát a óbivalyszekér hivatalos alkalmatosságától.

— Azért kocsiztam ki — magyarázta a ómaharádza-kunvar Tarvinnak — a óapám a ómaharádza mondta, hogy ó meg fog engem gyógyítani. Mert én nem vagyok ám egészséges. Poor Singh — szólt most oda hazai dialektusban a óhátsó ülésben lévő szolgálhoz — hogy is mondják azt, amikor elvesztem az ószméletemet? Nem tudom már azt az óangol szót.

— Mennyi Fia, azt én sem tudom — felelte a ószolga feléje hajolva.

— Most már eszembe jut — szólt a ógyermek hirtelen — Estesné mondta, hogy azok óöröcsök... Mik azok a óöröcsök?

(Folytatás következik.)

KÖZGAZDASÁG.

A Kereskedelmi Bank félévi mérlege.

Budapest, augusztus 14.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ma tette közzé 1900. első félévi mérlegét, amely újabb bizonyosságot ad annak a fényes pozíciónak, amelyet ez az intézet nemcsak a hazai bankok, hanem általában a nagy kontinentális pénzintézetek sorában elfoglal. A pénzforrások bősége, minden irányban széleskörű összeköttetések, agilitás, a vezetésben való ötletesség, körültekintő megfigyelése a piac szükségleteinek, dispozicióinak, a kezdeményezésben való bátorság, mozgékony és szoliditási jellemzők a Kereskedelmi Bankot, amely a letelt félezer évében is, az immár esztendő öt tartó közgazdasági válság dacára meg tudta tartani tavalyi nyereség-mértékét. Megállás nélkül halad tehát ez az intézet nemcsak a saját maga tőkéjének szakadatlan fokozódó gyümölcsösztetésében, hanem abban a bizalomban is, amely munkájának és sikereinek egy a közönség, mint a pénzvilág körében állandó kísérője. A mostani félévi mérleg erről különösen két ponton tanusodik. Első a takarékbetétek emelkedése, amely azt mutatja, hogy a bank a közönségnek mindig újabb és újabb rétegeit tudja üzletkörübe bevonni. A második az, hogy a bank saját cimeteléből a visszavásárlások levonásával 242 milliónyit tudott elhelyezni. Az adott nyomozott közgazdasági helyzetben, amikor állandóan napirenden van cimetelünk a külföldről való visszavásárlása és általában fölöttébb megcsappant a fix kamatozású papírok iránt való vetelkedés, ez a tétel a Kereskedelmi Banknak olyan sikerét jelenti, amelyért az intézet vezetői a legnagyobb elismerésre tarthatnak számot.

Általában a kitűnő üzleteredmény tulnyomóan a folyó banküzlet eredménye. És ezekben az időkben, amikor a nagy stílus vállalkozásokra ritkán kínálkozik alkalom, nagyon igazolódik a Kereskedelmi Banknak az a régtől vallott és érvényesített üzleti elve, hogy a banknak a folyóüzlet fejlesztésében kell gyümölcsöző munkája állandó biztosítékát keresnie és megtalálnia.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1900-ik év első felében elért üzleteredményről a következő mérleget teszi közzé:

Terhek: Az ügyvezető igazgatóság, a hivatalkók és szolgák fizetése 436,356 K., költségek 294,882 K., adók 181,335 K., leírások különféle követelésekből 19,047 K., leírások letelti beszerzésekből 7,850 K., 1900. első félévi nyereség 3,025,051 K., az 1899. évi nyereségáthozat 735,019 K., összesen 4,699,573 K.

Nyereségek: Nyereségáthozat az 1899. évről 735,019 K., tiszta kamatjövödelme 2,197,971 K., a banképítő jövedelme 21,227 K., nyereség a jelzálog-üzletről, illetékek és nyereség eladott cimetelkekből 589,088 K., különféle járulékok 408,888 K., nyereség külföldi váltók és pénzüket után 137,650 K., nyereség értékpapírokból és szindikátusokon 330,872 K., a váltóüzlet, főkök és kommanditák nyeresége a befektetett tőke kamatainak és a kezelési költségek levonása után 278,754 K., összesen 4,099,573 K.

A lefolyt félév számadása a nyereség-áthozat hozzászámítása nélkül 3,025,051 korona 36 fillérről tiszta nyereséget (a tőkének 20-17%-os kamatoztatását) vagyis elenyésző eltéréssel az előző évvel egyenlő eredményt mutat (a múlt 1899. évi első félév tiszta nyeresége a nyereség-áthozat nélkül kerek számban 3,021,000 koronát tett ki). A mérlegben csak a folyóüzlet nyeresége, valamint a bécsi Vereingte Elektrizitäts Aktien-Gesellschaft részvényeire gyakorolt opcióból származó nyereség van elszámolva. Ellenben a bank közreműködésével a Rimauranyi vasmű részvényszeresével, valamint az Egyesült Építő és Ipar-és-nyerségüzlettel megkötött tranzakcióból eddig realizált nyereségek későbbi elszámolásnak tartatnak fenn.

A félévi mérleg számadatai szerint egy a kamatszám, valamint a főkök, továbbá a betéti társaságok és a bank váltóüzletének hozadékai a megelőző év hasonló időszakának eredményéhez képest némileg elmaradnak, ami egyrészt az általános üzletviszonyokban, s az értékpapír- és váltóüzleti forgalom terén észlelhető pangásban, másrészt pedig abban leli magyarázatát, hogy a lefolyt félévben a piacon széles betétkamatláb magasabb volt, mint az 1899-ik évben, mely körülménnyel a banknak szintén számolnia kellett.

Ezzel szemben örvendős jelenségek tekintendők az, hogy az előző évinél körülbelül egyenlő eredményt értett el a *jutalék* s a *külföldi váltók* számláján. A kereskedelmi bank nagyterjedelmű üzlete tehát az általában kedvezőtlen viszonyok dacára ez évben sem hanyatlott. Újabb emelkedést tüntet fel továbbá a *jelzálogüzlet* nyeresége is, ami ezen üzletág természetű fejlődésének folyamata, míg a *szindikátusok és értékpapírokból* származó nyereségeknél tekintélyes emelkedése — amint már említettük — a Vereingte Elektrizitäts Aktien-Gesellschaft részvényeire gyakorolt opcióval függ össze. Az értékpapírüzlet általános pangásával kapcsolatosan az állampapírok, elsőbbségek és egyéb állandó kamatozású befektetések értékei árfolyamai is tetemesen hanyatlottak, mely kö-

rülmény, tekintve, hogy a bank tartalék- és biztosítéki alapjaiban, valamint váltóüzletében s főköszámlaiban nagy mennyiségű ily értékeket könnytelen készletben tartani, szintén súlyosan latba esik. Figyelembe veendő továbbá, hogy a bank saját kibocsátási cimeteléből álló készletei jóval a napi árfolyamon alul vannak a mérlegbe felvéve.

Mind ezt összefoglalva konstatálhatjuk, hogy a lefolyt félévben a Kereskedelmi Bank igen kielégítő eredményekre pillanthat vissza; különösen örvendős jelenség a bank eladott *saját cimetelének jelentékeny mennyisége*, (242 millió korona a visszavásárlások levonásával) Ezen összegben nagyrészt szerepelnek az új 4 1/2%-os, növértékben visszafizetendő községi kötvények, amelyeknek bevezetése folyó év tavaszán teljes sikerrel történt. A *szálozelevek és községi kötvények* forgalma jelenleg 282 millió koronára rug.

A Kereskedelmi Bank ügykörének állandó szaporodásáról tanusodik meg a betétek állományának (további emelkedése 4 millió koronával, máltal a betétek összege — ide nem számítva a kormány és hatóságok betéteit — 118 millió koronára emelkedik).

A közölt adatok fényes tanujelét adják annak, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank feladatainak s jövedelmezőségének magaslátán mindig megmarad, mert habár kedvezőtlen általános üzletviszonyok egyik-másik üzletágak jövedelmeit csökkenthetik is, de sohasem kockáztathatja az összes tevékenység sikerét.

Ipar és kereskedelem.

Elosapott vezérigazgatók. Két vidéki pénzintézetnél fordult elő legújában az a szokatlan eset, hogy az igazgatóság a vezérigazgatóját rögtönösen elbocsátotta. A két elbocsátásra vonatkozólag a *Közgazdaság* a következőket írja: A *Kecskeméti Kereskedelmi Iparhitelintézet és Népbank* Kecskeméten pár év előtt gőztéglagyár részvénytársaságot alapított. Ez a téglagyár 1898-ban üzemét jelentékenyen kiterjesztette, de a kiterjesztés költségeit nem alapkezelemelést által, hanem a népbanktól felvett folyószámla költséggel fedezte. A kiterjesztett vállalat utánanagyobb üzemet is fejtett ki, de kellő forgalmi tőke hiányában újból hitelre szorult. Ekkor *Zimay Károly*, aki a népbanknak elnök-vezérigazgatója, de egy személyben a téglagyárnak is vezérigazgatója volt, a népbank igazgatóságának tudta és beleegyezése nélkül újabb 60.000 forint folyószámla hitelt nyújtott a gőztéglagyárnak, amelyet ez a közben beállott építési válság következtében nem tudott visszafizetni, úgy hogy most is mintegy 150.000 forinttal minden fedezet nélküli adósa a népbanknak. Mikor erre a bank igazgatósága az idei félévi mérleg elkészítésénél rájött, méltányosságból azonnal egyetemes szavatozást vállalt a téglagyárnak a bankkal szemben fennálló tartozásáért, egyúttal azonban *Zimay Károly* hatáskörének túllépését elmozdította állásától. A másik intézet, amelynek igazgatósága a vezérigazgatót elcsapta állásából, a *Török-Kanizsai Kerületi Takarékpénztár*. Ennek a vezérigazgatója *Frankl Vilmos* az utóbbi időben magánvagyonát teljesen elvesztette, úgy hogy fizetési kötelezettségeinek újabban már nem volt képes eleget tenni. Ebből kifolyólag az intézet visszszámított hitelezői a takarékpénztár iránt is bizalmatlanságot tanúsítottak, amely ennek az igazgatóságnak arra indította, hogy a konkurrens intézet útjára által megvizsgáltsa a takarékpénztár állapotát. Ez a vizsgálat avval az eredménnyel járt, hogy *Frankl* vagy 50.000 koronával tartozik az intézetnek és hanyagságával még egyéb 30.000 korona kárt is okozott annak. Erre azután az igazgatóság elbocsátotta a vezérigazgatót állásából, maga a takarékpénztár azonban meglehetősen bizonytalan helyzetbe jutott, mert a visszszámítottak visszakérlik pénzüket, a 260.000 korona betétből pedig 200.000 koronát fölmondtak. Az intézet igazgatósága megnyugtató nyilatkozatot tett közöz, ennek ellenére azonban úgy látszik, hogy az intézet súlyos helyzetben már csak a konkurrens intézettel való fuzió útján tudnak segíteni.

Nagy fizetéseketlenesség Bukarestben. Bukarestből jelentik, hogy az ottani *Zahareanu és T.* bankcég megbukott. A passzívák három millió frankot tesznek ki. A cég fizetéseketlenessége több romániai céget fog magával rántani. A bank több budapesti, bécsi és párisi céggel állott összeköttetésben.

Az ország termése. A földművelésügyi miniszter a gazdasági tudósítókól beérkezett adatok alapján terjedelmes jelentést tesz közzé az augusztus 10-ikén észlelt mezőgazdasági állapotról. Augusztus hó első harmadában kedvező időjárás uralkodott, amely általában jó hatással volt a kapás növényekre.

Az ország legtöbb vidékén most indultak meg, illetőleg most fognak megkezdődni a cseplési munkálatok. A cseplési eredményekre vonatkozó adatok gyűjtése éppen ennek folytán még nem volt befejezhető, mert a gazdáknak, tehát a gazdasági tudósítóknak is nagyobb része még ma sincs abban a helyzetben, hogy a termés tényleges eredményére nézve hiteles adatokat tudjon szolgáltatni.

Annyit azonban már az eddigi adatok alapján konstatálhatunk, hogy ideai gabonatermésünk úgy mennyiség, mint minőségre nézve gyengébb ugyan a tavalyinál, mindazáltal a közepes átlagot buzabban mégis megközelíti s csak a többi terményekre nézve marad a közepesen alul. Ezekből a termés nagybábára csak a gyenge közép átlagnak felel meg.

Az *ősi buza* kvalitása külföldi, tulnyomó részben hektoliterenkénti sulya 76-78 kilogramm, de van olyan buza is meglehetősen sok, amely alig 50-55 meg a 74-75 kilogrammot, sőt néhol ezen is alul marad, viszont azonban néhol meghaladja a 78-82 kilogrammot is. A buza színe is nagyon vegyes, a sok szép piros színű között elég sok fakó buza is fordul elő, sőt itt-ott kicsirázott buzáról is hallani panaszokat, de mégis legtöbbször arról panaszkodnak, hogy a hőség miatt a későbbben learatott buza megszorult. Számára nézve a termés gyengébb volt a múlt évinél. — Az *ősi rozs* is kétézeres termés hozama körül is valószínű, hogy az átlagok egy kevésbé javultak, de mert erről a terményről sem állnak mindenütt rendelkezésre a próbacséplési adatok, ez idő szerint csupán csak azt lehet konstatálni, hogy a terméshozam mennyiségileg és minőségileg is vidékek szerint különböző, többnyire azonban közepes és gyenge-közepes.

A *tavaszi árpa* terméshozama körül szintén valamivel jobb az eredmény, mint a július hó 30-iki állapot szerint még remélhető lehetett; amely javulást ennél a terménynél és részben az uradalmi átlagok kedvezőbb terméseredményei idézik elő. Az árpa kvalitása ellen azonban több helyen szintén sok a panasz, míg néhol minden tekintetben megfelel a kívánalmaknak, szép fehér, tömött és eléggé, sőt itt-ott teljesen magas sulyu. Az átlagos sulyegység 64-66 kilogramm, a gyengébbnél 58-63 kilogramm és a kiválóbbnál 67-70 kilogramm. Néhol a hegyi részekben még aratják, nagyobbára azonban már learatáltak és sokat el is csepelelt belőle.

A hűvösebb és csapadékos időjárás folytán a kapás növények, különösen a kukorica, répa, burgonya és dohány többnyire helyre is állottak.

A *takarmanyneműk* javulása is észlelhető a kielégítő csapadék után, noha helyenkint úgy a mesterséges, mint a természetes kaszálók nagyon gyengén fizettek. A szőlőknek is használt a jó eső; leggyakrabban a szőlők fejlődése nem akadt meg, amire pedig már sok helyen a rekedt hőség miatt kiállítás volt és így legalább helyileg-közeli még kielégítő és részben jó termésre is lehet számítani.

Országos tenyészállatvásár. Október 1-én, hétfőn országos tenyészállatvásár lesz Szencen. Ez alkalommal a tenyésztők között buzditásni 490 koronára állami díjat osztanak ki.

Szeszarak. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 40-50 korona pénzben, 41.— korona árban. Bécsben a kontingentál készárú 44.20 korona pénzben, 44.60 korona árban.

Borjувásár. 1900. évi augusztus hó 14-én. (A budapesti marhavásártól vásári pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borjú 774 drb, leölt borjú — db, bécsi élő borjú — db, — db, horvát, növendék marha 39 darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzés azonos tételekből: Árjegyzések. Belföldi élő borjú — f.-ig, i. r. 74-86 f.-ig, kivétel 94-100 f. 1 kilonként, leölt borjú f.-ig, II. r. 56-71 f.-ig, kivét. — f. kilonként, levonás nélkül. Bécsi leölt borjú — f.-ig, f.-ig. Növendék marha II. r. 45-48 f.-ig 1 kilonként, silányabb 38-42 f.-ig. Bárány élő — k., leölt bárány — k., kivétel ár — k.-ig páronként. Kecske — k.-tól — k.-ig. A nagy felhajtás következtében a vásár lanyha irányzat mellett folyt le, az árak 7-10 fillérrel esőkentek kilogrammonként.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konsumvásár árjegyzése 1900. évi aug. 14. Készlet 615 darab, Erkezett 1076 darab. Összesen. 1685 darab. — Eladott 1460 darab. Maradt 2125 darab. — Napi árak: 120-180 kgr. sulyban 88-92 koronáig, 220-280 kgr. sulyban 90-94 koronáig. 320-380 kgr. sulyban 90-95 k.-ig. Öreg nehéz páronként 400-500 kilos 88-90 koronáig. Malac — koroná 100 kilonként. A vásár élénk volt.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárocsarnokban tegnapi megtartott sertésvásáron bejelentettek: 1057 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 3509 darab fiatal sertést, 6883 darab magyar hizott sertést, — nehéz sertést, összesen 10195 darabot. Élénk.

Jegyzések: kgként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) első rendű sertés 87-89 fillér, kivételesen — filléren, középminőségű sertés 80-85 fillér, könnyű sertés 72-76 fillér, fiatal sertés 70-90 fillér.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, augusztus 14.

A hangulat ma nyugodtabb volt. Forgalomba került 32.000 métermáza buza néhány fillérrel, vaggonáru 5 fillérrel alacsonyabb árakon. Rozsban kezdetben nyugodt volt az irányzat, később kedvezőbb lett a hangulat és 4200 métermáza rozs került forgalomba 6,80-7.— koronás árfolyammal Budapest paritására.

Eladott:

Új buza. Tiszta vidéki: 100 mm. 81 k. 8 K. 5 f., 300 mm. 80 k. 8 K. 25 f., 421 mm. 80 k. 8 K. 10

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Nyári szünet.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Szerda, 1900. augusztus hó 15-én.

Szulamit.

Köletli opera 4 felv. 7 képen. Irtá: Goldfaden Dávid. A héber eredetiből fordította és magyar színpadra alkalmazta: Kövessy Albert. Kezdeté 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)

Szerda, 1900. augusztus hó 15-én.

Délután 3 órákor, fél helyárrakkal.

Szulamit.

Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kövessy Albert átdolgozásából írták: Reöthy László és Makai Emil, zenéjét szerzte: Davidsohn Emánuel.

Este:

Először:

Több mint királynő.

Színmű 5 felv. Irtá E. Bergerat. Ford. Makó Lajos.

Kezdeté 7 órákor

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. augusztus hó 15-én.

Délután 4 órákor, fél helyárrakkal.

Bur háború.

Eredeti életkép énekekkel és táncokkal 3 felvonásban. Irtá Feld Aurél és Zsoldos László. Zenéjét szerz. Donáth Ede.

Este:

Feld Irén, Németh József és Gyöngyi Izse vendég-felléptével.

A kolduló barát

és a megvadult szabó.

Vig életkép dalokkal, kuplékkal 4 felvonásban. Irtá Costa Károly. Fordította Csergeő Hugó.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztáryitás 1/8-kor. Az előadás kezdete 1/9-kor.

Ma nagy előadás.

Hatásos sikere az éneklő és táncoló balletnek.

Tokajer-négyes

a híres Semmel-társulat volt tagjai.

U. m. a fenomenális tirolifénekespár

Edler Gusztó és György

„Egy negyed óra az Alpokban” című jelenetben.

Továbbá az augusztusi műsornak összes műsorai.

Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. dobány nagytársa, Károly-körut 26. és a Mulató nappali pénztáránál.

A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Ruppert gépgyárai által készítették.

Dr. Renner vizgyógyintézet

Budapest, VII., Valeró-utca 4. (Telefon).

Az intézet 33 év óta áll fenn, most teljesen új alakítva, a legmodernebb gyógyeszközökkel szereltetett föl, főleg bejáró betegnek számára.

Alkalmazásban levő gyógyeszközök:

A tudományos vizsgálatok általános eljárásai, masszázsa, villám-fényfürdő (elhízásoknál), az elektromosság minden faja (vénus, faradizatio, franklinizatio, elektromos masszázsa), hűtőeszközök (Psychrophor stb.).

SZÉNSAVAS FÜRDŐK

(Nauheimi eljárás, szivahajók számára). Kezelés alá vételnek. Különböző ideg- és gerincbajok, ideges gyöngeségi állapotok: álmatlanság, szédülés, a gyomor és belek rendbetege, idült izületi és izomszöveti stb. Prospektus kívánatra. Árak mérsékelték.

HOTEL „UNION” SZÁLLODA

Budapest, az Operával szemben, étterem, telefon, villany-világítás.

Utazóknak kedvezmények.

ŐS-BUDAVÁRA.

Ma szerdán, augusztus 15-én d. u. 3 óráttal reggel. Belépődíj d. u. 6 óráig 20 kr., azután 30 kr.

A páratlan és világhírű Dartók

Szenzációs Varieté az összes artlisták fellépte 7 és 10 órákor.

Nagy előadások: 5, 6, 7, 8, 9 és 10 órákor.

6 1/2 órákor és 1/2 órákor:

Bár toronykötél művészek.

FOLIES CAPRICE.

Ma nagy

ujdonsági estély!

Ujjonnan szerződött tagok:

Joie de Diaz,

nemzetközi énekesnő.

Lili de Vera,

szubrett.

Lina Lendvay,

excentrique.

Paula Palme,

chansonett énekesnő.

Ella Sarkadi,

nemzetközi énekesnő.

Végül:

Hotel Narrenhaus.

Bohózat. Irtá: LEITNER H.

Személyek:

Mr. Jackson, angol	Steinhardt ur
Nelly, leánya	Ferenczy
Alfred Bassi, vőlegénye	Fürst ur
Maurice, h. tolmács	Rott ur
George, szobapincér	Schönberg ur
Babette, szobalány	Schindlerne
Jean, házi szolgáló	Echtern ur
Mad. Courbeau, szállodatulajd.	Weissné
Rendőrőrszervező	Pfeiffer ur
Egy boltiány	Bayer k. a.
Utások. Történik egy párisi szállodában.	

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál

Ajánlják:

Dr. Korányi és Dr. Kéty

egyetemi tanár urak.

Idegbajokban, véréngességben, ömlesztési zavaroknál, gyengégekben stb. kitűnő sikerrel használtatik. Árak vidékre kőbányai vasút állomásra szállítva 1 láda 30 nagy palack 17 K. 50 f. 1 30 kis palack 13 K.

A láda és üres palackok 4 hónapra belüli bérmentes visszaszállításra 5 korona visszaszolgáltatnak.

Budapestben kapható minden fűszer- és csomagoló-kereskedésben és poharanként a „Quisisana Automata Buffet”-ben is.

Dupla maláta sör és világos márciusi sör ládánként 1 koronával olcsóbb.

Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig elállanak.

MEGRENDELÉSI HELY:

Királysöröző Budapest Kőbánya.

!! Magyar tollal írjon minden magyar ember !!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acélíró-toll és tollszár gyáranak kitűnő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmúlhatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 544 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám

450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Nyaralók

tulajdonosainak,

„AEOL”-hangszerek

A szabadban természetesen a természet által zengnek és önmagukban igen kellemes hangszerek. Azonban a természet hangjaitól elválik, ami minden fogékony kedélyre meglepő és kedves benyomást gyakorol.

Ez hangszerek kiválóan kerek, tiszta és világos stb. igazán diszkrét szolgálnak és a helyekről nem is volna szabad azoknak hiányozni. — Részletes árjegyzék díjlan.

Sternberg Ármán és Testv.

cs. és kir. udvari hangszergyár

BUDAPEST,

Kerepesi-ut 36 sz.

Zongora-termék: Kossuth

Lajos-utca 22. (Károly-körut

sark. Zenepalota.

Képes árjegyzék ingyen.

BUTOROK

úgy készpénzért mint,

részletfizetésre

a legegyszerűbbtől a leg-

finomabb kivitelig

legújtanosabban

Ehrenten és Fuchs

testvéreknek,

BUDAPEST.

VI., Teréz-körut 8.

Andrássy-ut közelében.

Képes árjegyzék ingyen.

Nincs ember

ki a

KHINAI

események iránt nem érdeklődnek! Egész Kínát a annak népet ismertető gyönyörű könyv jelent meg a napokban Chloéky Jenőnél

Sarkányok országa

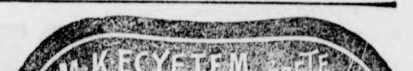
cím alatt 200 eredeti képpel.

Kapható lapunk kiadó-hivatalában füve 10, disz-
kálában 13 koronáért
utánvét vagy az összeg
beküldése ellenében.

Férfiak

figyelmébe.

A legmakacsabb és idült
hülyeségtől való (magfoly-
vás stb.) egyedül gyors
és biztos sikerrel használ-
talanak a „Gonorrol-pilulák”
melyek egyedül csak Sil-
berstein S. vegyszeti la-
boratoriumában Bécs IX.
Rossauerlände 35. kaphat-
ók, ára egy doboznak 2.50
ftt (ezen összeget levél-
bélyegeken is lehet be-
küldeni).

A „KRISTÁLY” Szt.-Lukács-fürdői hegyiforrás

A „KRISTÁLY” Szt.-Lukács-fürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tiszta, cal-

cium- és magnesium-hydrorcarbonatos ásványviznek minősítendő.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy folyó évi augusztus hó 1-én a

ZÖLD FÁHOZ

címzett vendéglő helyiségeket I. Krisztina-tér 7. sz. a. átvettém és személyes vezetésem alatt tovább folytatom. Jó izéletes konyháról, valamint hamisítatlan jó és valódi italokról kezeskedem.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel

BERÁNEK ELEK, vendéglős.

Lähne-féle

nyilvános tan- és nevelő-intézet

Sopronban.

Elemi iskolával, teljes 8 osztályú gimnáziummal és 4 osztályú reáliskolával.

Bizonyítványai államérvényesek.

Felvesz új növendékeket 6 éves koruktól 18 éves korukig. — Bővebb felvilágosítással készségesen szolgál az igazgatóság.

Haggenmacher H. Söröző

Palaczk Sör
Külföldi sörök
Szalon Sör
Maláta Sör
GYÁRI TÖLTÉS

125000 HECTOL.

Megrendelési helyek: Budapest V. Kádár-utca 5.

Haggenmacher Kőbánya-Haggenmacher Budafok.

Torna eszközök, függő-ágyak

Zötlér és mindenemű

háló ipartelepe.

Ponyvák, szakok, ruhaterítő kötelek fehér kenderből, zsinetek, dobány- és rebszínörök, kenderítőmők és hevederek.

Valódi angol lawn-tennis, foot-ball és halászlé készletek gyári raktár.

SEFFER ANTAL

Budapest. Központi városház épület Károly-u. i. bolt sz. 12. Gondos kiszolgál. Vidékre árjegyzék szerint. Költségvetés tornatermek teljes berendezésére kívánatra díjmentesen.

KÉZIMUNKÁK

hímzőanyagok és hímző-eszközök rendkívüli nagy választékban, szobák, gyári árakon kaphatók

BÉRCZI D. SANDOR

hímzőmunka-nyelvaronál, Budapest, Király-utca 4. sz.

Képes árjegyzékemet 1725 eredeti kézmunkakézzel kívánatra bérmentes küldöm.

Ujdonság! Híreztet selyem leve-
lezőlapot 25 és 35
kr. Post-Lace munkák és az
ahhoz tartozó összes anyagok
rendkívüli nagy választékban
városi raktárban.

Mintákkal szívesen szolgálok.

Különlegességek

saját gyártmányu
henger-, gép-, turbin- és orsó-
olajokban,
valamint mindennemű
merev (consistens) kenő-
anyagokban:

GIRO-SZÁMLA

a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál.

The Russian American
OIL COMPANY LIMITED
Kedvezményes árjegyzék
REICH S. és TÁRSA
Budapest, VI., Eötvös-utca 32.

Központi iroda:
Budapest, Eötvös-utca 32.
Állandó raktárak:
Fiume, Trieszt, Bécs,
Prága, Hamburg.
Cheque- és fizetési forgalom a
uz. kir. posta-takarékpénztárnál.
Telefon 24-50.

Tiszta ásványkenő olajok.

Az árak osztr. értékben, 100 kilónként eredeti hordókban, franko Buda-
pesten értendők. Kisebb hordók felszámítatnak. Nagyobb megrende-
léseknél bérmentve.

Elsőrendű gépolaj, Ragosin 00 olivagépölaj helyett	28.-
Kiváló minőségű T. A. Ragosin gőzhengerolaj 00, magas légkönyomásra	29.-
I-a Olivin gépolaj	32.-
Orosz gépolaj (Baku), igen vastag, The Russian American Oil Company Li- ted jeggyel	20.-
Orosz gépolaj (Baku), legjobb jegy, vastag	19.50
Ragosinolaj, Extra	18.-
"Cleopatra" gépolaj, három csillagos	18.-
Ásványkenő gépolaj, 0.013/25, kiváló minőségű gépolaj	16.-
0.023/25, nehéz, nagyon zsíros	17.-
Orsóolaj, belf. 0.01/15	14.-
Ringrostless-olaj	12.-
Vasuti kocsiengely-olaj vasuti kocsiengely számára	14.-
mozdonnyok kenésére	10.-
"Vulkanolaj, sötét nagyon zsíros és sűrű II.	9.-
"Form" gépolaj téglagyarak részére	28.-
Centrifug- (központifutó) olaj	24.-
Compress-olaj, vékony, jeggyártmány részére	24.-
Amerikai Star Valvolin hengerolaj	40.-
kiváló min. (Valvolin) gőzhengerolaj The Russian de American Oil Company Limited jeggyel	45.-

Kenő- és világító növényolajok.

Gyári faolaj, I. rendű	48.-
Oliva gépolaj, igen finom I. rendű	50.-
Repes-olaj, I. rendű kétszer finomított, napi ár szerint	—
Angol és amerikai Arachid-olaj, napi ár szerint	—
Cotton-olaj	—
Ricinus-olaj, napi ár szerint	—
Et-olaj	48.75

Kő- és növényolajok.

Caspiolin-gépolaj	22.-
Vasktória-gépolaj	20.-
Gépolaj mozdonnyok és mindennemű gőz-segédgépek számára	I. 24. II. 22.-
mezőgazdasági gépek számára, kiváló finom világosságra	27.-
Turbinolaj, malmok számára, vékony, 10 fokú hidegben nem fagy meg	25.-
Skinol, gázmotorok számára különösen alkalmas	40.-
Dynamo- (villanygép) gépolaj	36.-
Compound (összetett) gépolaj, gőzhajók számára	32.-
"Saturations" gépolaj, cukorgyárak részére a legjobb minőség	20.-
"Adria" kiváló finom minőségű gépolaj	28.-

Önműködő kenő-készülékeket merev és folyékony kenő-anyagok számára megrendelőinknek saját árainkban szerezünk be.
Az árak 100 kilogrammonként, netto, osztr. értékben, budapesti raktárunkban, készpénzben, az áru átvételkor 2% engedménnyel vagy négy havi hitelre,
engedmény nélkül ingyenes, legalább 150 kilót tartalmazó eredeti hordókban értendők. Kisebb hordók legutányosabban lesznek felszámítva. 25 frtnál keve-
sebb összegek utánvetetnek. Szállítás alatti súlyvesztéséért nem szavatolunk.

Megjegyzés valamennyi gépkendő-olaját illetőleg. Az összes gépkendő-olajok viz-, mézga-, olaj- és savmentesek, továbbá nem tartalmaznak állati vagy nö-
vényi zsíradékokat vagy idegen keverékeket. Valamennyi teljesen közömbös és az érekeknek sem hidegben, sem melegben nem ártanak. Elégésük után semmi-
fele hamut nem hagynak hátra.

Kérjük vigyázni: The Russian American Oil Company Limited jeggyel vannak ellátva.
hordóink

Az 1900-iki cseplési idényre

kérjük a gazdaközöniséget előre szükségletüket feladni.
Elvünk jó kiszolgálás. Vidéki képviselők jó referenciakkal kerestetnek.

„Fülpit“ repesztő anyag gyár.

Erzsébetfalván (Budapest mellett).

Fontos minden kő-, szén- és ércbánya-tulajdonosnak!

A legújabb, legelősebb és legbiztosabb repesztő (robbanó) szer a „Fülpit“ Szaba-
dalmazva egész Európában és Amerikában. A legelső hazai szaktéknitől bizonyítvány-
szerint „Fülpit“ az egyedüli veszélytelen repesztő szer, mely a turlyukat kivéve
semmiféle erőbehatás folytán tel nem robban, a turlyukban hatása meghalad min-
den eddigi robbanó szeri nélkül, hogy a követ eldobná, vagy szétforgácsolná. Szál-
tható bármikor vasuton, hajón és tengelyen. Próbarepesztések bármikor eszközöltenek.

Bővebb felvilágosítással szolgál a gyár és a városi iroda.

Városi iroda: Budapest, V. ker.

Gyár: Erzsébetfalván.

Váci-körút 46. sz. I. em.

(Budapest mellett).

Tan- és nevelő-intézet

nyilvánossági joggal

Budapestben, Hold-utca 19. sz.

Az intézet 22 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében,
mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat
állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most
is lehet előjegyezni.

A növendékek lehetnek bennlakók, félkosztosok és bejárók.

Ertésítővel kívánatra kézséggel szolgál az igazgató.

Dr. László Mihály, igazgató.

POLOSKA
IRTÁS GÖZZEL
JÓTÁLLÁSSAL
1 szoba 8 kor butorral 10 kor

DITRICHSTEIN VII NYÁR UTCA 34

Hölgy-óvszer

ANTISEPTIKUS

Rég elismert és hatásában biztos, teljesen egészséges és mindennemű gyöngédségen gummi és spongya-cukket, 1 doboz
(12 db) pontos használati utasítással 3 koronára. — 3 kor. 60 fill. előleges beküldése mellett bérmentve.
Gyors és diskret szétküldés. Kapható a feltalálónál: László József gyógyszerész, Maros-Ujár Erdély. Budapesten:
Török József gyógyszerész, Király-utca 12. és Kerpel V. gyógyszerész, Lipót-körút 28.

Kiváló minőségű

DINNYÉKET

szállítunk cseppszőlőit kertészetünkben 5 kilogrammos postakosarakban bérmentre utánvételre:

"Dunakincse" legkiválóbb faj (Turkizsán) } 3 kgr. K. 3.20
 "Kretaszögteti ananász" }
 "Jókai" }
 1. mező sárgadinnye 5 kgr. } K. 2.80
 2. görögdiánya darabonként } 1.-

SCHLESINGER ÉS POLÁKOVITS
 Budapest, Ferenc József-rakpart 39. (Thonet-udvar).

PAPÍR KÁRPIT GYÁRI RAKTÁR
 VII., Erzsébet-körút 23.

Zimmermann Bernát

festő és mázó

Budapest, VII., Almásy-tér 16.
 Magyar, francia, angol és német papír-
 kárpitok saját raktára

• legnagyobb és legmodernebb választékban. •

Ideg- és nemi betegségek

makacs vér- és bőrbajok, mint gyengeségi állap-
 otok radikális gyógyítására párat-
 lan sikerű gyógyhatásai folytán
 legméltóbban ajánljuk

Dr. Mitzger Tivadar

HIRNEVES
 HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI
 RENDELŐ-INTÉZET

Budapest,
 VI. ker., Teréz-körút 44. I. emelet.

Tapasztalt gyors és biztos
 eredmények folytán hono-
 rarium teljes gyógyulás után
 is fizethető.

Rendelés d. e. 8—1-gi d. u. 2—8-gi.

Levelekre díjmentesen válaszoltat. Prospectus
 ingyen.

Legszébb Legjobb Legelőcsőbb
PAP **PAP** **PAP**

1 db szőnyeghatár vasúgy	12.-	1 acél sodrony ágybetét	5.-
1 db kiváló matrac	10.-	1 tölgyfa matrac	4.50
1 db rouge paplan	1.50	1 Afrigue matrac	5.50
1 db rouge paplan prima	2.80	1 lószőr matrac	12.-
1 db satin cachmir paplan	3.50	1 ruganyos ágybetét	10.-
1 db atlasz cachmir paplan	4.50	1 nagy szőnye	2.50
1 db atlasz selyem paplan	4.50	1 fűző selyem	25. áról följebb
1 db fodros atlasz selyem	12.-	1 ablak tunis függöny	1.50
1 db jó vízszőnyeg	1.30	1 ablak Kongo	3.50
1 db jó selyem	2.-	1 szőnyegszőrtű függöny	1.50
1 db szőnyeg	1.80	1 ablak csipke függöny	2.50
1 db gyapjú ágytakaró	4.50	1 hóret ágytakaró	2.50
1 db jó lőpörke	1.70	3 gyapjú ágy- és 1 asztal-	
1 db szőnyeg lőpörke	4.50	terítő	11.-
1 levarrott szőnyeg	2.20		

GICKNER JÁNOS ÉS TÁRSA
 paplan, matrac és kárpitosru gyárosok, szőnyeg-, függöny-
 ágy- és szőnyegszőrtű sz. nagy v. ártékban.
 Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
 Árjegyzékét kívánjuk ingyen és bérmentve küldünk.
 Nem tartozó árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszadjuk

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyó-
 gyulást okozó szemérembeteg, 20 éves kórhi és magán-
 gyakorlati tapasztalatainak fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZAR J.

egyetem. orvosnővér

gyógyít: férfiaknál és nőknél foglalkozást zavar
 nélkül mindenemű bármely régi kelletű

Nemi betegségeket

ugymint húgycsőfolyást, hólyag- és vizeleti
 bajokat, bujakóros sebeket, syphilist,
 önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb
 bőrbetegségeket és szépséghibákat,
 továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat

(impotencia)

meglehető biztos eredménnyel gyorsan a legújabb
 módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. I. e.
 Rendelés: délelőtt 10—1-gi, délután 3—8-gi.
 Külön váróterem, Külön be- és kijárati.
 Levelekre rögtön válasz.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasági (a bécsi és buda-
 pesti katonakórházakban), részben magánorvos
 tapasztalatai után legméltóbban ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. e. t. orvos.

Electrotherapiai rendelő intézete
 Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb húgycsőfolyásokat, legsu-
 lyosabb húgyhólyagbajokat, bujakóros sebeket,
 syphilist, az önfertőzést és utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira fel-
 karolt és hatásában páratlan sikert

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magánléseket, nőknél fehérfelet befecs-
 kezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegsége-
 ket, valamint ifjúkori bűnök következtében be-
 állott ideg és ennek utókövetkezményeképp létre-
 jött hátrérbajokat gyógyít a legújabb gyógy-
 mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig
 Nőknél egy mint férfiaknál külön be- és kijárati
 Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltat; eset-
 leg gyógyszerokról is gondoskodva lesz.

Fontos sérvbajosoknak. SZENZACIÓSTALMÁNY

Egy magyar találmány sem lett oly
 hírhedten ismert, mint a
 Pollitzer által feltalált és dr. kir. szob.
 gummikülönlegesség. Ez a sérvkötő elő-
 nyai a többi sérvkötő fölé a követ-
 kezők: 1. nem gyakorol kellemetlen
 nyomást. 2. Úgy éjjel, mint nappal
 hordható. 3. A polttatás oly módon
 minak a sérvhez, hogy a sérvkaput
 teljesen elfodlik és így a sérv kicucca-
 la lehetetlen. 4. A biztonságát és feltalá-
 sárát pedig a sérvkötő lecsúszása meg-
 van gátolva. Összetételét nem egy
 bel- és külföldi orvosi tekintély ismert
 el. Használhatóságát bizonyítja továbbá
 azon számos közzétett és hányatlato-
 zók, mely a világ minden tájáról
 (Német, Orosz, Francia, Olasz, Türk-
 orsz., Amerika, India stb.) hozzánk
 beérkezett, s melyek a l. verőnknek
 mindenkor rendelkezésükre állnak.
 Célszerűsége mellett az árak mérsé-
 keltek.

Egyedüli ára 7 és 10 frt. Kétoldalt
 10 és 16 frt.
 Gyermeknek a felével olcsóbb.
 Rendelés: test bősége bérlet
 centiméterekben, továbbá, hogy a sérv
 jobb, bal, vagy mindkét oldalra.
 Nagy részben továbbá valódi angol és
 francia acélrugó sérvkötőkben, haskötő,
 köldökötő, irritateur, mindennemű
 méhcsúszók, göbösárkanyák, há-
 gyesterűk, legyárak, ágybetét, havi-
 bajfogók és minden a szakmába vá-
 gókban.

Egyedüli képviselő: valódi angol és
 francia

GUMMI-különlegességekben.

Postai megbízásokat, rendelményeket pontosan és titoktartás
 mellett leggyorsabban utánvétel eszközöl

POLLITZER MÓR ÉS FIA

cs. és kir. szabad. orthopediai kötszerek
 Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapítva 1859

ÁRJEGYZÉK kívánunk az ár bérletben bérmentre küldeni.
 ■ A címre ügyelni tessenek. ■

Húzás már szeptember 1-én.

Magyar vör. ker. Bazilika-sorsjegy.

Játéktartam: 1903-ig. Játéktartam: 1903-ig.

Főnyeremény: 20.000 korona. Főnyeremény: 20.000 korona.

Kapható

30 havi részletfizetésre

2 darabra fizetendő 1 kor. 83 2 darabra fizetendő 1 kor. 20

3 2 2 70 3 1 80

5 4 50 5 3

Már az első és második részlet (és 35 fillér) befizetése

ellenében, megküldöm a sorsjegyek sorozatát és számát

tartalmazó részleteivel (melyely a vevő az egyedüli

játszóigot gyakorolja)

3 részlettel nyugtázva, tehát egy rész-

let ingyen.

FLEISSIG SÁNDOR

bank- és váltóüzlet

Budapest VII. Erzsébet-körút 2.

BUTOR részletfizetésre!

Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyház-

férfiak, valamint más hiteltörvények egyének kedvező

zétének feltételek mellett kapnak szállár

gyártmányú asztalos- és kárpitosított

butorokat.

Dósa Kálmán

Bpest, Erzsébet-tér 18. sz.

Sas-utca sarok, I. em.

Árjegyzékét 25 kr. levéljeggyel beküldés ellen-
 bérmentre küld felül cég R. osztálya. 5107

3713. sz.

Faeladási hirdetmény.

A lippai m. kir. főerdőhivatal irodájában
1900. szeptember 20-án
 délelőtt 10 órakor

a vályemárei erdőgondnokság pozsgói, bulzai
 1900—1099 évi 1279-556 holdas vágásaiban tövön
 álló tölgy, cser és bükk fakészletnek eladása iránt
 zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos
 nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár 246.500 korona, bánatpénz
 24650 korona.

Bővebb felvilágosítással a lippai m. kir. fő-
 erdőhivatal és a vályemárei m. kir. erdőgondnok-
 ság szolgál.

Lippán, 1900. augusztus hóban.

M. kir. főerdőhivatal.

(Utánnymot nem díjaztatik)

WALLA JÓZSEF

Mozaik
 és
cement-áru gyára
BUDAPEST,
 Rottenbiller-utca 13.

Granit-terazzo,
 Betonirozások,
 Medenczék,
 Csatornázások,
 Szökőkutak,
 Jászolok,
 Fayence falburkolati
 lapok,
 Aszfalt-tető és elszige-
 telő lemezek,

Keramit-lap,
 Mozaik-lap à la Mett-
 lach,
 Márvány Mozaik-lap,
 Cement-lap,
 Menyeret-nádszövet,
 Tűzálló téglák,
 Portland Cement,
 Roman Cement,
 Terracotta-árak.

1101. sz.-hoz, 1900.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A keér-semjéni partvédezet helyreállítási mun-
 kálataihoz szükséges

a) 4347 m³ rőzse-

b) 420 m³ terméskő anyagok

szállításának biztosítása végett az alulírott hivatal
 a saját hivatalos helyiségében (Majláth-utca 2. sz.)

folyó évi augusztus hó 21-én d. e. 10 órakor

kezdődő nyilvános versenyárgyalást tart.

Az ajánlatok minden anyagnemre külön-
 külön, de csakis a hivatalnál megszerezhető aján-
 lati lapokon tehetők és öt pecsételt lezárt bori-
 tékba helyezve a tárgyalás kezdete előtt nyujtan-
 dók be.

Az általános és részletes vállalati és ajánlati
 feltételek, valamint a kötéendő szerződés mintája a
 hivatalnál megtekinthetők.

Szatmár, 1900. évi augusztus hó.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

APRÓ HIRDETÉSEK.

50000 Korona

övédekkel részvényszerűségi pénztárnál állást önként vállaltatni. Cím a kiadóhivatalban. 3043

Mázol munkát
Elvállal jutányos árban Tamási András, József. körút 18. szám. 6666

Videki szülők
figyelmébe! Intelligens izraelita családnál 2 jó családból való ifjú teljes ellátást kaphat. Cím: Lázár M. VI. Eötvös-utca 23/a. 2044

Alkalmas ház-vétel Ujpesten. 4—500 ft közpénzfizetés mellett, ki évente 3—400 forinttal törleszhet, vásárolhat magának Ujpesten házat avagy telket. — Nagyban hasznos és tanácsos hivatalnokok részére, kik évente a fővárosban 4—500 ft bért fizetnek, ha ily kedvező feltételek mellett házat vásárolnak. Leveleket kérek Márkus Sándor Ujpest, Deák-u. 21.

Legfinomabb
csomagcsomagolt szállít a győngyösi postai vagy vasúti állomáshoz 5 vagy 10 kilós kosarakban kiutaztat 50 filléres árban utánvét mellett Weiss D. H. szőlőtelejdonos. 6809

Zongora
kitűnő jó és szép, híres mestertől 180 forint eladó IX. Gyep-utca 46. az udvarban balra, vasúti állomás Üllői-ut Gyermek-kórház.

Harmoniumok
iskola, templom és magán használatra kőszimert kitűnő jó minőségben kaphatók Eder Antal Gyula magyarországi egyedüli harmonium gyárában, IV. Váci-utca 28. sarokház; eddig több mint 8000 db. bel- és külföldön használatban.

Mindenki
eredeti sorsjegyek részletezésére való eladásával igen jó, biztos állandó keresetre lehet szert. Magas jutalék, esetleg fix fizetés. Fuchs H. váltóháza. Budapest IV., Kecskeméti-utca 1.

Virágcsokor
(élővirág) levelező-lap több minttáblán galatinnal védve és szalaggal ellátva 1 db 25 kr., 5 db 1 ft. Az összeg előzetes beutalással ellenében bérmentve küldi meg a kiadóhivatal József-körút 18.

Varga Pál
cimbalomgyártónál megjelölt Cimbalom iskolából egy hét alatt tanító segyelő nélkül megtanulhat cimbalmozni bárki, melyet fizetetlenben vásárolt cimbalmonhoz ingyen adok. Cimbalomokról képek árjegyzék ingyen. Budapest, VIII. Róka Szi-lárd-utca 3.

Gépjármű-gáz- és benzint-motortek és autóbilok részére

Wondry és Társa

Budapest,
Kazinsy-utca 5. szám.
Elvállal transmissió-telepeket, szivattyúkat, petróleum- és gázmotortok átalakítását benzint-motorkra a minden más motorjavításokat a legolcsóbb árakon és reális garancia mellett.

Használt gáz- és benzint-motortek raktárban vannak.

Szolid árak.

Mautner

Henrik

butorézállítási és beraktározási vállalat

BUDAPEST,

VIII. József-körút 21.

Száraz raktárak.

Érettségire való magán előkészítés

V., Andrassy-ut 27.

Előkészítő

gymnáziumi és kereskedelmi érettségire

polgári iskolai vizsgálatokra.

Felvilágosítást ad, prospektust kívánatra bérmentve küld.

Az országos

magyar gyorsíró egyesület

augusztus hóban

Báthori Dezső

középiskolai tanár ur vezetésével a hóban

új magyar és német nyelvű gép- és gyorsírási

tanfolyamot nyit. Jelentkezést felvesz a

„YOST” írógép

részvényszerűségi

Erzsébet-körút 9—11.

New-York palota

Hölgyeim!

Nem csodálom, ha a t. hölgyek a sok hirdetés

arcáról és piperecikkéből nehezen választanak.

Legyenek továbbá bizalommal és kísértések csak

egyszer meg én általam

készített cikkeket, az eredmény biztos. Mille fleur

crème könyvvél 50 kr., szappan 40 kr., poudre

bármily színbe 60 kr., kapható Török gyógyszer.

Kitűnő közpászta vörös felrepedt kezek ellen

próbatétele 35 kr. Szörített biztos eredmény, próba

tétele 80 kr. Homlokotömít szennyezőt keltenek, a

redőket végképp kisimítja, darabja 1 ft 50 kr. Haj

vízem páratlan! 1/4 óra alatt bármily ősz hajnak

eredeti színt visszaadja, sohasem lehet lemosni, 2

üveg 3 ft (3 hóig elegendő). Korpa és hajbul

lítás ellen 1 üveg 60 kr. Számos elismert levelekkel

bizonyíthatom. Utánvétellel bárhova küldöm.

Mandl Ida, Budapest, Bethlen-utca 12. sz.

Nevelőnőket

francia, angol és német nyelviakat, okl. magyar tanítóknak, minden nem

zettségű bönneoktatás-gyakértésnek lelkiismeretesen ajánlok és el

helyezek. Magyar okl. tanítóknak, zene és nyelv ismeretekkel sűrűn

keresek 300—600 ft évi fizetéssel.

Szegheőné S. Lujza

BUDAPEST,

VII., Kerepesi-ut 22.

Legmegbízhatóbb

francia gummi

különlégek és hal-

hólyagok a legfinomabb

minőségben tucattal 1 főtől

6 ft-ig. Tucat amerikai

(régi) tucattal 3—5 ft-ig.

Hólyag szivacs tucattal 2—4

ft-ig. Poli porus bővszer

darabja 1 forint 50 kr. Szé-

küldi gyorsan utánvétellel

szigorú diszkreál mellett

TROPP MÓR

BUDAPEST,

VII., Kerepesi-ut 84.

Kimerítő és képes árjegyzék

bérmentve, zárt borítékban.

Aki kényelmét,

szereti, ne mulassza el a

mentő poloshakrt szor

rel kísérletet tenni; nem hagy

feltét és a pótló is szavasság

mellett, küldje; ily sikerem

nem jöhett előttem. Kapható 30,

40 kr. és 1 ft-os üvegokban,

azonkívül valódi Schweinfurdi

szőlő, Bettelheim Zeigmond

és társai, Budapest,

Károlyi-utca 7.

Justitz Leopold,

lodenruha-specialista,

Bécs, IX., Währingerstr. 48.

Hivatalnok nadrág, szür-

ke, tricót — 5.50

Hivatalnok zubbony ál-

lamzöld — 7.—

Törönnadrág, drap,

tricót — 5.50

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Spórt-bélszövet — 7.—

Minden szöveg egyetemes beiktatása pótló
betűkből 4 fill. Vastagabb be-
tűkből 8 fillér.

APRÓ HIRDETESEK

A hird. díszekre díjmentesen ad fol-
világosítást a kiadónál: József-
kört. 12. sz. m.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadónál mindig közölni kell.

**Hirdessen
mindenki
mindent.**

**Hirdessen
mindenki
mindent.**

**Hirdessen
mindenki
mindent.**

**Olcsón vásárolni
mindent**

**Drágán eladni
mindent**

az apró hirdetések után
lehet.

**Alkalmazást kapni
Munkaerőt találni**

az apró hirdetések után
lehet.

Potom pénzen

veheti most már mindenki
hasznát a nyilvánosság-
nak, mert elterítők a
hirdetési bélyeget.

Például:

**Ez a hirdetés csak
20 fillérbe kerül:**

Keresek
őcska konzoltűkröt.
Fejér, József-u. 9.

Ez 28 fillérbe:

Olcsón
kínálók jó konser-
vált varrógépet.
Zimmermann, Váci-
utca 117.

Ez 32 fillérbe:

12 olesó
nászeket veszek.
Schwarz, Nádas-
telep-
utca 12.

Ez is 32 fillérbe:

Keresek
hírvő hónapos szob-
bát. Ligeti, Vörö-
s-vári-utca 1.

Ez 48 fillérbe:

Elmennék
nevelőnek, kitűnően
képzett tanár-
lányt vagyok, inge-
nyem szeretnék. Ho-
gyosi, Rákóczi-
utca 1.

Apró hirdetések

képzett tanároknak és or-
vosi nyelvi mellett még a
következők között lehet föl-
adni.

Breuer nővérek
dohányüzem, Teréz-
kört. 14. sz. m. alatti.

Engelmann Mór
gyorsírónyomda, IV. ker., Kálvária-
tér 2. sz. m.

Frank Pál
könyvkereskedő, IV. ker., Gróf Csáky-
telep 14. sz. m. alatti.

Jambrikovits
dohányüzem, Teréz-
kört. 14. sz. m. alatti.

Kernberg Rozália
dohányüzem, Teréz-
kört. 14. sz. m. alatti.

III. ker., Múzeum-kört. 18. sz. m.

III. ker., Nagel Ottó
könyvkereskedő, Múzeum-kört. 2. sz. (Nemzeti
Színház bérháza).

Nemcsák A. J.
kötőműhely, Péter-
kört. 2. sz. m.

Rohonszki Ilona
dohányüzem, András-
kört. 48. sz. m.

Szántó Mór
dohányüzem, IV. ker., Kelemen-
telep-utca 14. sz. m.

Sopronyi V.
dohányüzem, VIII. ker., Károly-
telep-utca 1. sz. m.

Toldi Lajos
könyvkereskedő, II. ker., Fő-
telep-utca 2. sz. m. alatti.

Zipser és Könyv
kereskedő, András-
kört. 4. sz. m. alatti.

Benda Józsefné,
Andráskört. 59.

Deutsch Miksa,
Andráskört. 85.

Welfenfeld Jakab,
Károlytelep-
utca 1.

Blockner J.
dohányüzem, IV. ker., Sós-
telep-utca 4. sz. m.

Eckstein Bernát
dohányüzem, V. ker., Fő-
telep-utca 4. sz. m.

Fischer J. D.
dohányüzem, IV. ker., Zeb-
telep-utca 7. sz. m.

Goldberger A. V.
dohányüzem, IV. ker., Váci-
telep-utca 9. sz. m.

Haasenstein és Vogler
dohányüzem, V. ker., Dor-
telep-utca 9. sz. m.

Leopold Gyula
dohányüzem, VII. ker., Erzsé-
bet-kört. 14.

Moxe Rudolf
dohányüzem, VII. ker., Károly-
telep-utca 9. sz. m.

Mezei Antal
dohányüzem, V. ker., Gizi-
telep-utca 1. sz. m.

Schwarz József
dohányüzem, V. ker., Mar-
telep-utca 4. sz. m.

Tencer Gyula
dohányüzem, IV. ker., Sere-
telep-utca 8. sz. m.

Sikrány Samu
dohányüzem, Budapest, Váci-
telep-utca 8.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő, Buda II. ker., Fő-
telep-utca 17. sz. m.

Minden apró hirdetés, melyet
itt este 6 óráig feladnak,
már másnap megjelenik a
Budapesti Naplóban.

**A szokásos 30 kraj-
cáros bélyegilleté-
ket megfizetni nem
kell. Tehát ezennel
a címmel ellátott**

apró hirdetések

is bélyegmentesek.

E. E. 27
levele van két helyen.

Rubinstein Sándor
"Szorgalmas" jelű
alatt levele van, jövőn
azonnal a kiadónál.

Ismeretséget
őhajánál költő csinos,
művelt leányval vagy
asszonnyal, de ajánla-
tomnak van egy hátránya
t. i. én érdeklődök is
ismeretséget őhaját. Ha
netán mégis volna reflekt-
tás, úgy kérem levelet
"Csodák-csodája" jelű-
vel a lapozó küldeni. 3041

Csinos
fiatal asszonnyal óhaj
ismeretséget költő fiatal
ember. Leveleket "Karusó",
vékony, nem magas" cí-
men a kiadóba. 3041

KERESLET.

Pénzbeszedő,
raktárnok, vagy más meg-
bízható állást keres egy
volt kereskedő. Szükség
esetén biztosítékkal is
rendelkezik. Cim. Kender-
telep-utca 3., I. 10. 3778

Nevelő
keresték vidékre 3 leány-
gyermek mellé, ki az elemi
és polgári iskolai tantá-
rakat, zongorát, németet,
franciát, kézimunkát és
tornaszat tanítani képes.
Kik nyilvános iskolában
működtek, előnyben része-
sülnek. Bizonyítványmá-
solatokkal és arképpel el-
látott ajánlatok Vető Zeig-
mondhoz Felecsuthra inté-
zendők. 6853

Első szobaleány
aki szabni, varni tud
azonnal felvételt Bala-
tonföldre, arckép szü-
kecs. Értekezhetni lehet
Rombach-u. 5. I. 14. 3060

Használt
előszoba szekrényt
fülkével és botálynnyal
venni óhajtok. Ajánlat-
okat H. J. alatt a lap ki-
adónálhoz kérek. 2983

KINÁLAT.

Kitűnő szabóné
ajánlkozok házhoz, esetleg
házon kívül is elvállal
munkát méretekkel díja-
zással. Szentkirályi-utca
22. II. em. 26.

Pénzbeszedőnek,
raktárnoknak, vagy más
megbízható állásra ajánl-
kozok egy intelligens
megjelenései volt keres-
kedő. Cím: József-kört.
69. III-ik udvar (vagy
Pál-telep) földsz. 6. 3083

Művelt férfi,
ki a magyar, német, fran-
cia, angol és olasz nyel-
vet bírja, írodalmilag is
képzett, bármilyen tud-
mányhoz illő foglalko-
zást, szerény feltételek
mellé elvállal, esetleg
oktatást adna. Ajánlatok
kérek "P. S." címmel VII.
Bethlen-utca 10. I. emelet
ajtó 10. 3047

Eladó szálló.
A fővárosban vasúton 2
óránál 5 támaszt, hold
remekül beépített a kitű-
nő fajokkal beépített 2
éves szálló, családi kö-
rülmények miatt eladó.
Egy negyed hold termő
van benne. Gyönyörű fe-
vésű, levegős és víze ki-
tűnő. Nyaralónak kiváló
hely alkalmas a pár év
munka szép jövődelé-
tisé. Venni szándékozik
küldték be címüket.
"Szőlőtelep" alatt a ki-
adónálhoz. 3034

Teljes ellátást
kaphat 2-3 intelligens
fiatal ember distingvál-
túrónál, Kerespet-utca 13.
II. 16. 3086

Műgyemtemi
halgató, ki tanulmányai
folytatása céljából a fővá-
rosba megy, beszél ma-
gyar, német, orosz nyelvet,
hegedű és rajzolásban jár-
tassággal bír, először 6
városi családnál correpeti-
tori állást keres. Ajánlatok
László Béla könyvkeres-
kedő úrhoz Kassára kéré-
nek. 6817

Legfinomabb
esemegszőlőt szállít a
gyógygösi postai vagy
vasúti állomáshoz 5 vagy
10 kilós kosarakban ki-
lönként 50 filléres árban
utántét mellett Weisz D.
H. szőlőtelep. 6809

Urasági lakás

azonnal vagy november
1-re kiadó Ferenc-kört.
44. I. em. 5 utcai szoba
erkéllyel, alk. 4 udvari
szoba, 1 előszoba, fürd-
szoba, 2 kizáró, kamara,
konyha. Szobák, előszobák
elegánsan tapetizozva és
lágesszesillirokkal ellátva.
Lakás nagyotható vagy
két részre osztható. 6860

Okl. tanár
és pedagógus, kitűnő műkö-
dési bizonyítványokkal,
magyar, német, francia, lat.
és gör. nyelvismerettel ta-
nítja az elemi, polgári, gim-
naziumi, reáliskolai és éret-
ségi vizsgára készülő tanu-
lókat kitűnő sikerrel; to-
vábbá ajánl és elhelyez
nevelőket, tanítókat,
tanítónőket, gyermekek-
tészőket és buncékat
Keleti nemzetközi tanerő-
ügynőksége Váci-kört. 22.
6860

Zongoraleckéket
ad egy kisasszony óránként
egy koronáért, cím VIII.
Nagytemplom-utca 22. ajtó
2. 6858

Egy pedálos
címablon eladó József-telep-
utca 14. ajtó 9. 6869

Kerékpár
alig használt, olcsón eladó
izabella-telep 15. föld. 7.

Szőnyeg divány
kredenz, borsók, asztal,
finom szalagáru, nagy
tűk, hálósővőbutor
minden elfogadható áron
azonnal eladó. Gyár-telep
25, kárpitos mesternél. 6854

1000 hely
és férfi van előjegyezben
Augenstein házasságköt-
vőtűdójában, József-
kört. 23. válassz 35
filléres bélyeg mellékelendő.
Biztos siker. 6856

Rövid zongora,
gyönyörű hangú, azonnal
eladó 130 forint. Bővebb
értesítést kéri 54. a ház-
felügyelőnél. 6861

Régi fűszerüzlet
kitűnő menettel, lakással
együtt 650 forint novem-
berre kiadó. Váci-telep 75.
a házasternél. 6790

Szoba,
butorral vagy anélkül
azonnal kiadó. Dob-
telep 50. I. 53. 3061

Elveszett
aranyláncon függő szí-
valku amulet. Dob-
telep 50. I. 53. 3061

Butorozott szoba
egy utcai, egy udvari
szoba, különbejáratú, esi-
nóban butorozva intelli-
gens családnál azonnal
kiadó. Cim József-kört.
69. III-ik udvar (vagy
Pál-telep) földsz. 6. 3084

Cukrászdát
Szávabrodában, 7 éve
egyedülálló, katonai tén-
ez és kiskokkál, halál-
eset miatt eladja Szemes
József. 6772

Elegánsan
butorozott különbejáratú
hónapos utcai szobák
fürdőszoba használati ja-
nyányosan kiadók. Cim:
Klauzál-telep 35. II. 18. 6804

Elegáns
két ablakos ista-
féregmentes és ké-
nyelmes különbejá-
ratú szoba f. hó 15-re
hölgynek vagy
uraknak olcsón kiadó.
Sandor-telep 30 B. I. 13.

Úti versenygép
egész új Reithoffer-tom-
lókkel, elvarázs miatt nagy
nyomon olcsón eladó. Kere-
pet-utca 81. II. 10.

Nagy vagyont.

órási jövedelmet szer-
zhet az ország bármely
helyén, egy falun, mint
városban lakó férfi vagy
nő, könnyű otthoni mun-
kával, ha a „Kereske-
delmi Vegyeszet” című
könyv megjelent, két-
szeresen bővített harmadik
kiadását megrendeli, mert
a könyvből úgy férfi, nő
mint gyermek 540 külön-
féle foglalkozást tanul meg,
melyből előképzettség és
tőkebefektetés nélkül na-
ponta 20-30 koronát,
évente 5-8000 koronát
csesélyi fáradsággal, otthoni
munkával megkereshet. A
kinek biztos, jó keresete
nincs, vagy foglalkozás nél-
kül van, ki családját hasz-
nosnak tudja foglalkoztatni,
rendje meg bizalommal a
„Kereskedelmi Vegyes-
zetet”. Ezen vagyont
erő könyvet az első kiadás
6 korona bolti ára helyett
2 korona 50 fillér ked-
vezményes ártól rendel-
heti meg mindenki a „Kere-
skedelmi Vegyes-
zet” könyvkiadó-vállala-
latánál Újpest, Lőrinc-
telep 24. Úgyanitt csekély
havi részletfizetésre min-
denmely könyvet megren-
delhetők. Könyvárjegyzék
ingyen és bérmentve.

Butorozott
utcai szoba külön bejárat-
tal, ugyanott egy udvari
szoba is kiadó. Kerespet-
utca 13. II. 16. 3087

Gazdaszony
keresték pusztára. Érte-
kezni lehet Rombach-u.
5. I. 14. 3011

Fonyód-
fürdőtelep Szarvas-szálloda,
a szőlőben magaslátón fekvő
Béla-telep, üsedő és
Bálaton közvelő közelében
még több szoba ki-
adó olcsó áron, jó
konyha, olcsó ételek, olcsó
szájtármény borok, ven-
degek jó kiszolgálása
biztosított. Cim Szarvas-
szálloda Fonyód-fürdőtelep
6803

Hársfa-telep 36.
első emeleten lakás (3
utcai, egy udvari szoba,
alk. előszoba, konyha,
ak. 1. augusztus elsejére
olcsón kiadó. 3046

Üzlet.
Egy nagyobb átföldi város-
ban egy jó forgalmu fű-
szer- és rövidaru üzlet
házzal együtt más vállalat
mellé eladó. Cim a kiadó-
hivatalban. 3062

Butorozott szoba
egy utcai, egy udvari
szoba, különbejáratú, esi-
nóban butorozva intelli-
gens családnál azonnal
kiadó. Cim József-kört.
69. III-ik udvar (vagy
Pál-telep) földsz. 6. 3084

Cukrászdát
Szávabrodában, 7 éve
egyedülálló, katonai tén-
ez és kiskokkál, halál-
eset miatt eladja Szemes
József. 6772

Elegánsan
butorozott különbejáratú
hónapos utcai szobák
fürdőszoba használati ja-
nyányosan kiadók. Cim:
Klauzál-telep 35. II. 18. 6804

Elegáns
két ablakos ista-
féregmentes és ké-
nyelmes különbejá-
ratú szoba f. hó 15-re
hölgynek vagy
uraknak olcsón kiadó.
Sandor-telep 30 B. I. 13.

Úti versenygép
egész új Reithoffer-tom-
lókkel, elvarázs miatt nagy
nyomon olcsón eladó. Kere-
pet-utca 81. II. 10.

Urak!

Készíték mérték után uri
öltönyöket valódi gyap-
ru szövetszövetkezetből 14-16
forintig Seiler R. férfi-szabó
Budapest, Dohány-telep 92.
Videkre minták bérmentve.
6862

Különbejáratú
utcai szoba, fürdőszoba-
használattal, azonnal ki-
adó VIII. Kender-telep 3.
I. 10. 3077

Homokbirtok
25 forint holdja, alkalmas
szőlőnek, szántónak, legelő-
nek. Üblik János, Kálcsa. 6746

Kerékpárokat
és alkatrészeket 30% ár-
engedémmel a gyári áron
alul szállít LANG keré-
kpártelep Budapesten,
József-kört. 41. 6800

Emlékek,
ajándéknak kiválóan alkal-
mas. Egy életnagyságu
nyagított fénykép bármely
fénykép után művészesen
elkészítettek, megjelölés-
nek ajándéknak, név,
születésnapra legalkalmas-
sabb, miután egy ily na-
gyobb nemcsak pillanatra,
hanem örök időkre illő
szobadísz is, a legszebb
és örök emlék kedves ha-
lottaikról a fénykép sér-
tetlenül visszaadatik, a
hű másolatért kezeskedem,
a vidéki rendeléseket
pontosan eszközölöm. Grosz
József, VI. Proféta-telep 5.
3011

Váltókölcsönt
mely törleszhető, ajánl
földbirtokosoknak, vagy
kereskedőknek "Lloyd"
intézet, Budapest VII/14.
Kölesön bejelentőlapot le-
vélbélyeg ellen. 6857

Egy elegáns
ebédlő, egy remek diván.
egy maiolika lámpa és
gyermek fehérnemű eladó.
VII. Kerespet-utca 6. II.
em. 11. 3096

Pénzkölcsönt
kaphatnak 1-50 helyre 5%
váltóra és 1-10 helyre 7%
mellett. Előleges költség
nincs. Válassz bélyeg mellé-
kelendő. Weisz, Budapest, Ke-
respet-utca 69. ajtó 52. 6828

Vas és fűszer
kereskedés Alföldön 26
ezer lakossal bíró város-
ban, mely 24 év óta fennál
más vállalat miatt eladó
Cim a kiadónál. 6791

Tanuló fu
intelligens gyermeken
családnál, felsőbb és közép-
iskolákhoz közel, teljes
ellátást kaphat. Teréz-
kört. 35. II. 32. 3092

Diákok
nagyobb vidéki városban
- klimatikus gyógyulá-
hely, helyben állami fő-
gymnázium tanáránál
teljes ellátásra elfogadhat-
nak. Cim a kiadónál. 6849

Sorsjegytulaj-
donosok figyelmébe. Körül-
belül 16 millió forint he-
ver gasztáltnál, mely
összeg kisorsolt sorsje-
gvekre esett és mindaddig
fel nem vétetett. Bárki is
megtudhatja, hogy sors-
jegye kisorsolt-e vagy
sem, ha alatti címre
sorsjegyeinek számát és
darabjait 2 krt küld.
Márkus Sándor Újpest,
Deák-telep 21.

Szeben butorozott
szoba
elsőszobával intelligens
gyermekenként házaspárnál
azonnal kiadó (katonaszo-
lónak szolgálva alkalmas).
Cim Klauzál-telep 6. sz. m.
obbra ajtó 1. 3091

Köznevelő-osztály

Ferenc József-kabát 4 f. rt
Jaquet ————— 3 f. rt
Frack ————— 5 f. rt
Nadrág ————— 2,50.

Rothberger Jakab,
Krisztó-tér 2. I-ső emelet.

Szálloda
világhírnevű fürdőhelyre
14 vendégszobával, nagy
étterem és borozóval
ugyszintén szép nagy
kerti helyiséggel, jégverem-
mel stb. ivelt ellátva, mind
igen elegánsan beron-
deztve, az üzlet menetele
valóságos aranybányának
ismeretes, csakis házál
együtt eladó, eladási ára
32.000 f. rt. vételhez csak
10.000 f. rt. szükséges
készfizetés. Bővebbet
Niemetz Gyula üzletok
adást-vételt irodájában
Bpsten, József-kört. 22.

Zongora
rövid, páncél vaskerettel,
csengő, szép hanggal, ele-
gáns külsejével, írásbeli
jótállás mellett 280 forint
eladó Eder Antal Gyula
zongorakereskedő, Váci-
telep 28. sarokház.

Kitűnő pezsgőbör
egynéhány ezer palack 6.
p. Carte-Blanche palackja
1 f. rt 20 kr., Monopole 1
f. rt 50 kr. Premier Qualité
2 f. rt, Vin royal Aubertin
& Comp. Reims, és Hen-
riott & Comp. palackja
3 f. rt eladó. Eder pezsgő
főraktárban, Zsibáros-
telep 2. sz. 10 palack meg-
rendelésétől kezdve láda
és csomagolás nem szá-
mitatik fel.

Tűzijátékok.
lampionok, konfetti, vihar-
gyugy legutóbb minőség-
ben és legújanságban